

308243

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును.

VOL. I. చెన్న పట్టణము 1914 సం॥ ఆగస్టు నెల 28 వ తేది కృత వారము. No. 132
సంపుటము ౧ ఆనంద నామ సంవత్సర శార్దూల శుద్ధ అష్టమి ౮. సంచిక ౧౩౨

ఆనందా ఫౌంటెన్ వేనా.

౧౪ వన్నె బంగారు నిబ్బు చేర్చబడియున్నది. పెన్సిల్ కళానియున్నందువలన ఇంకే చాలాపట్టును. విద్యార్థులు వేలకొలది కొనుచున్నారు. వలయువారలు కాలయాపనమును చేయకొందురు గాక. ఇయ్యది వెతల్పు నిబ్బుతోగాని సన్ననిబ్బుతోగాని విక్రయింపనగును. వెల. రు. 1-12-0. క్రిందవ్రాసియుండు విలాసమునకు వ్రాసి తెప్పించుకొనవచ్చును.

కాగితములు రకములు

బ్లాక్ కాగితములు, తెల్లకాగితములు, కలర్ కాగితములు, మరియు అనేక స్టేషనరీ సామానులు పెనసెల్లు పేనాలు, టైప్ రైటింగు కాగితములు, లెజ్జర్ కాగితములు, ఇవి అన్నియు దొరకును. వలయువారలు క్రింద అక్షరమునకు వ్రాసి తెప్పించుకొనవలయును.

ఆర్. వేంకటేశ్వర్ అన్డ్ కంపెనీ

ఆనందా ముద్రాలయము.

బ్రాడ్వే, మదరాస్.

ఓటో మోహిని

“ఓటో, ఓటో” అని ముందు పేరుపెట్టుకొని పనికిమాలిన ఆత్మలు బయలుదేరినవి. మా ఓటో మోహిని యను ఆత్మ మెట్టిమెదట బయలుదేరి ప్రఖ్యాతిని గడించినతరువాత పులినిజూచి నక్క వాతెట్టుకొనినట్లు ఈచెడ్డ ఆత్మలు బయలుదేరి బజారును పొడుచేయుచున్నవి. కాబట్టి ఓటో అను పేరు ముందుపెట్టుకొనినంత మాత్రాన ఆయత్మలను గొని మోసపోవద్దు. ఓటోమోహినిని మూత్రమే చూచుకొనుటవలన మీసాము కృతకము. ఓటోమోహినియొక్క విశేషము లివి.

(1) ఓటోమోహిని :—ఒకసారి బట్టలమీద రాచుకొనినతరువాత నాలుగు రోజులవరకు వాసవోదు. పోపునది రుజువుచేసినవారికి 100 రూపాలు బహుమతి యిచ్చెదము.

(2) ఓటోమోహినిని రాచుకొనిన తోడనే చుట్టుప్రక్క యంతయు ఘుమఘుమ సువాసతో నిండియుండును ఒక పుష్పిద్యాన వనమధ్యనుండుట్లుండును.

(3) ఓటోమోహినికి అనేకమంది మహారాజులు, రాజులు, జమీందారులు, శ్రీమంతులు, నక్సలు సాధారణులు సయితము ఆడుగనిదే వందలకొలది యోగ్యతావ్రతముల నిచ్చియున్నారు.

(4) మైసూరు ప్రదర్శనములోను, ఇతరచోట్లలోను బంగారు పతకములు దాని ప్రాశస్త్యమునకయి ఒసంగిరి.

(5) ఓటోమోహినివారు ఈ ఆత్మల బాగుగదేదని రుజువుచేసినవారికి 100 రూపాల యిచ్చెదమని ఘంటాపదముగ జెప్ప సాహసించుచున్నారగాని పోలిక ఆత్మలను సృష్టించి మోసముచేయువారు నోరు మెదల్చలేకయున్నారు. ఈబుద్ధు ప్రతిదినము వందలవందలు ఎగిరిపోవుచున్నవి. ఏవెండ్లిండ్లలోను ఇతే. ఏ నాటకములలోను ఇతే. ఎచ్చటను ఇతే. 1/2 కొన్ని గ్లాసు స్టా పరుగల బుడ్డి 1-కి 2-0-0. 1-రూం బుడ్డి 0-12-0. ఓటోమోహిని సెంటెండుకార్డు డబ్బా 1కి 0-12-0

(ఈకార్డు 12 తక్కువగా పంపబడవు)

అన్ని చోట్లలోను ఏవెండ్లి కావలయును. వర్తకులకు స్పెషలు డిస్కంట్ యివ్వబడును.

పోలు ఏవెండ్లి:—మా భగవాన్ దాస్ చున్నీలాలు అండు కంపెనీ, 177 చైనాబజారు రోడ్, మదరాసు.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమామృతము

ప్రతివారము వేలకువేలు విక్రయము.

సీసా 1-కి 0-ర-0 అణాలు మాత్రమే

తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువుపోట్ల బాపును

పార్శ్వపునెప్పుల బారదోలును. పొట్టపోగొట్టిన

వనమూలికలచే హిందూదేశమందు

తయారుచేయబడు మంచిమందు.

సువాసనగలిగియుండును.

నీనిని విదేశములలోకూడ వాడుచున్నారు.

పంచభాషనీటి చూచితొనిన మౌనము గలుగదు

అమృతాంజనము డిపో, నెం. 109, ఫోటో షాంపాయి; లేక నెం. 9, జహంగీరుబీధి, జార్జ్ టౌన్ మద్రాసు.

చిరునామా:—ఆంధ్రప్రదేశ్ కాకా ర్యాలయము, పోస్టాఫీసు నెం. 212, మద్రాసు.

వి స స త్రి క.
ప్రతిరోజు 10 పుటల విషయ ముండును.
చందా సం॥ నకు రూ. 12-0-0 3 మాసములకు రూ. 3-4-0
6 మాసములకు ,, 6-4-0 1 మాసములకు ,, 1-2-0

క్రాప్టన్ ఇంజనీరింగు కంపెనీ, మదరాసు.

ప్రింటింగు ప్రెస్సులు,

రయిను మిల్లులు,

పిండి మిల్లులు,

నీరుతోడు యంత్రములు,

మొదలగు వాటినిగూడ అవిరివలన గాని, గ్యాసువలన గాని, నూనెవలన గాని, లేక విద్యుత్తు (ఎలక్ట్రిసిటీ) వలన గాని, నడపింపవలయు ననువారు

ఎస్టిమేటులకు, స్కిములకు

మాకు తప్పక వ్రాయవలసినది

మావద్ద ఎలక్ట్రిసిటీ సామానులు, జనరలు యింజనీరింగు సామానులు విశేషముగా గలవు.

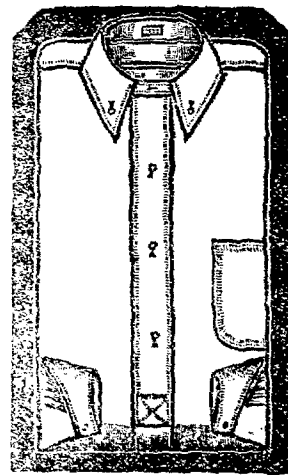
మేము ఎంగల్ బ్రస్స్ లూచిగేటింగు ఆయులు లకు ఏకెంటులము.

చిరునామా:—

నెం 7, ఆర్మీనియన్ విధి, మదరాసు.

The Crompton Engineering Co.,
7, Armenian Street, MADRAS.

టిక్సల్ షరతులు.

మొదటిరకము టిక్సల్ షరతులు
చరణ్. 1-కి రు. 18-8-0
రెండవరకముది ,, 12-0-0
సాధారణరకముది 10-8-0
ఇంగ్లీషు రంగులుగల
షరతులు 1-కి రు. 2-4-0
వ్రాయున కప్పుడు
మీసానుడు చుట్టుకొలత
యెంతో, తొమ్మిది అన్ని
అంగుళములలో వ్రాయ
వలయును.

మీ యూరికి దగ్గరనున్న టైల్ షేపును పేరు వ్రాయును.
లండను ప్రేసంగు కంపెనీ,
87/88 చిత్రకలహానబీధి, మద్రాసు.

LONDON TRADING CO.
37/38 Rattan Bazar Road, Madras.

కలరాకు సిద్ధోపధము

౧౦౦-కీ-౯౯-గుణము.

తప్పకయేదశలోనున్ననుగాని కలరాను కుదుర్చును
మూత్రమును ధారాళముగను ఉష్ణమును స్థిరముగను
వుంచును.

ఇతరదుర్గుణముల రానివ్వదు.

కర్పూరాద్యరిష్టం - బు-౧ 0-12-0. మాత్రమే.
విషాచి సంజీవిని - మా-౧౨

ప్యాకింగు పోస్టేజి వేరు.

అధికముగా గొరువారు దగ్గరకైలుప్రేషనును దెలుపవలెను.

వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యు,

ఎ. వి. యస్. వి. యం. బి.

ఆయుర్వేదాశ్రమం,

జి. టి. మదరాస్.

తెలిగ్రాం ఆద్రసు
పండిట్, మదరాస్.

మెస్సర్స్ ప్యారి అండు కో.

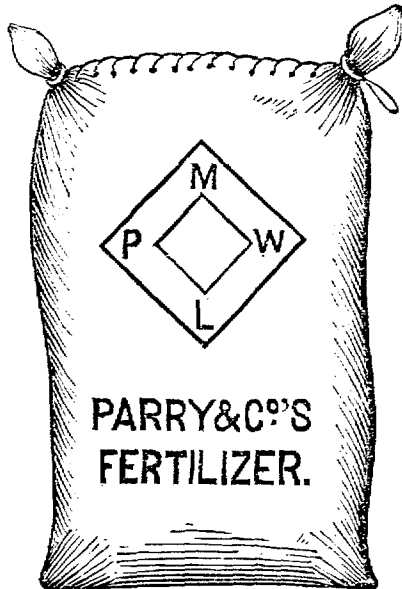
మేనేజింగు యేజింట్లు, ది ప్రెసిడెంసీ మెన్బరువర్సు లిమిటెడ్ మద్రాసు.

పూర్వజ్ఞాన పంటలకు

ఈ క్రింద నుదహరించిన వైరుల
కును, ఇంకా ఇతరవైరులకును, అన్ని
విధములయిన వైరులకును, ఆయాభూ
ములనుసరించి ఆయా వైరులకు తగిన
యెరువులు తయారుచేయబడుచున్నవి.
ఆయా భూములనుండి బంపబడు మ
ట్టిని తనిఖీచేసి యీ యెరువులతయారు
చేయుచున్నది గాన ఫలితము
చెట్టిపగుటకు సందేహించబనిలేదు.

ఈ విషయమును తెలుసుకొనువారు
మాగుంటూరు పోస్ట్ యేజింట్లనుండి
తెలిసికొనగలరు.

వరివైరు, గోధుమ, పత్తి, నీలి, వేరు
పెనిగలు, నువ్వులు, ఆముదాలు, కుసు
మలు, రాగి, సజ్జ, జొన్న, మొక్క
జొన్న, ఆకుకూరలు, గడ్డ, చొప్ప

తగినయెరువులు!!
వగైరా, అన్ని అపరదినుసులు చిలగ
డము, బంగాళాదుంపలు, పసుపు,
అల్లం, మిరపకాయలు, నీరుల్లి, వెల్లుల్లి,
వంకాయలు, ముల్లంగి, చిక్కుడుకాయ
బటాని, పొగాకు, చెఱుకు, తమలపాకు,
మిరియాలు, కొబ్బరిచెట్టు, తేయాకు,
కాఫీ, ఆరటి చెట్టు, ద్రాక్షతీగ,
అంజూరు, పంపరపన, నరకుచెట్టు,
పొట్లకాయలు, గంజాయి చెట్టు,
అనాసకాయలు, పూలచెట్టు, బాదం
చెట్టు, అన్ని బాపతుల ఫలవృక్షములు,
మామడిచెట్టు, దానిమ్మచెట్టు, గడ్డి,
ఎరువు పుస్తకములకును క్రయ
బాపితా మొదలగు వాటికి క్రింద
నుదహరించబడియున్న వైరిలాసమునకు
వ్రాయవలెను.

చీనుకుర్తి బసవయ్య, మర్చంటు, పోస్ట్ యేజింట్లు గుంటూరు పోస్టు, గుంటూరు జిల్లా.

వనోపధి సారసపరిల్లా.

ఇది దేహమునందుబుట్టు నెత్తురుగడ్డలను మరియు నికల చర్మరోగములను బాగుజేయును.
కీళ్ళపొట్టు, పాతవాయువుపొట్టు, రసవట్టు, రక్తవికారమువలన గలిగిన అన్నిరోగములను దీనివలన
సయమగును. ఇది చర్మమునకు కాంతినిగలిగించును. నాడీతంతువులకు వృద్ధినిగలిగించును. నెత్తురును
శుద్ధిపఱచి వృద్ధిచేయును. దీనివలన శరీరమునకు బలము, ఆరోగ్యము కలుగును.
ఒక సీసామందును వాడిన తోడనే శరీరములో నొకవిధమైన మార్పు గనుపించును. రెండవసీసాలు
వాడిన తోడనే శరీరము బాగుచును.

సీసా వెల రూ. 1-4-0.

డాక్టరు డి. బి. సావంత్. ౧౪౪. ఫనసవాడి. నం. ౨. బొంబాయి

Dr. D. B. SAVANT, No. 144 Fanaswadi, No. 2. Bombay.

లక్ష్మి.

బలవర్ధకౌషధము.

మెదడులో పలుకర్మము లేకుండుట, స్త్రీలు వెట్టిగా
యేడ్చుట, మలబద్ధము, నిస్సారత, వీర్యవృద్ధి, వెన్నెముకలో
నొప్పి, పాలిపోవుట, నపుంసకత్వము మొదలగు వానిని కుదిర్చి
శరీరమునకు బలమిచ్చును. ఇది దేహములో కండలను పెంచును.
నెత్తురుకు, మెదడుకు, రక్తనాళములకు విశేషము బలమొసం
గును. మాడుబుడ్డు వాడవలసినది. మిఠాయిగము సయమగును.
మీరు క్రొత్తమనుష్యులయినట్లు కనపడును.

లక్ష్మి మియంటియందు ప్రతిదినములడుటవలన బలమును
సామర్థ్యమును, తేజస్సును ప్రసాదించును. మంచి ఆరోగ్యము
మంచి దేహపటుత్వము యుండుటవలన గల జీవితేచ్ఛ నిది
యొసంగును. బుడ్డి 1కి విలువ 2-4-0. మాడుబుడ్డు విలువ 6-4-0
లక్ష్మి ట్రానిక్ మాత్రలు, 32 మాత్రలుగల బుడ్డి 1-కి 2-0-0.
పోలు ఏజెంటులు: లహారు డ్రగ్స్ స్టోర్స్

నెం 106, మింట్ స్ట్రీటు, మదరాసు.

చక్కని సువాసనగల నెంటులను ప్రేమించువాడు

ఆటోదిట్ బహార్ (రిజిస్టరు)

అనుప్రాగ్ధ్యముల కుద్దేశంపబడిన అత్తరుపయోగింపవలయును.
మనోహరమయినది, సువాసనగలది, చాలకాలము వాడన
యుండునది, కొన్ని ఏర్పరచబడిన పుష్పములనుండి మాత్రమే
తయారు చేయబడినట్టిది. ఇందు మధ్యసారము చేర్చబడె
లేదు. నీచేతిరుమాలు మీదగాని, కొటుమీదగాని కొన్ని
బొట్టును వేసికొనినయెడల సువాసనలో గూడినపుష్పతోట
లానే గూర్చునట్లుండును. ఈ అద్భుతమైన మేయికముల
పుష్పములనుండి తీయబడిన అత్తరు యొక్క సువాసననుభవించు
చుటకయి ఆటోదిట్ బహార్ యివ్వవని మీదగ్గరినన్న
పాపుకీపరు నడుగవలయును వారితావున లేచని మాటవ్రా
యుడు. చిన్న బుడ్డి విలువ 0-8-0, మధ్యతరగతిబుడ్డి 0-12-0,
క్లబ్ బాస్కు అత్తరుగల పెద్దసయి బుడ్డి 2-0-0 ఈ అత్తరుల
మరగలెట్టిబడి ఘుమఘుమ ాడుచుండు కార్డులు డబ్బు 1-కి
0-10-0. వి. పి. ఖర్చుకొనువారును భరించవలయును.

పోలు ఏజెంటులు-ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్
కెమికల్ కంపెనీ, 155 జామా మసీదు. బొంబాయి.

మదరాసు ఏజెంటులు:— మహాత్మ పురుషోత్తం మూర్తి
నెం 29, చై నాబజారు రోడ్డు, ప్లచురు బజారునమీపం మదరాసు

అనుభూత్యాయుర్వేద నిలయమువారి యశోపధములు.

1. స్వస్తైలము. (గారంటీ) ఎన్ని సంవత్సరములనుండియైనను,
వాతమువలనగాని, మరయేరోగమువలనగాని ముణిగిపోయి
నకాళ్ళుగాని, చేతులుగాని, రెండుమాడుబు డుపయోగించి
నయభౌగ్ధిలిలోనికి వచ్చును. అనేకమందికి బాగుపడినది.
వెల బుడ్డి 1-కి రు 4-0-0
2. గంధక భస్మము. ఇదివర కెన్నడు నెవ్వరిచేతను తయారుచే
యబడలేదు. చాలవిచారణవైసి కనిపెట్టబడినది. కుష్ఠనకును
కడుపునొప్పలకును, దీనివంటిమందులే. తు 1-కి 1-0-0
3. ప్రణవాళిని. (పలాస్త్రీ) ఎట్టి యనాధ్యపగు పుండ్రను
నవలీలగా మాపును. వెల డబ్బు 1-కి 0-8-0
4. గంధక నారికేళము. ఇది మాడుపూతలలో నెట్టిగజ్జిని, విడు
మును, రూపుమాపును. వెల డబ్బు 1-కి 0-4-0
5. స్వదేశి కాపీ పొడుము. ఇది పలువిధములగు మూలికలచే
తయారుచేయబడినది. ధాతువుష్టిని, వెత్తకాంతిని మి
క్కిలి యుపయోగకము. వెల డబ్బు 1-కి 0-6-0.

టి. పి. శ్రీనివాసాచార్యులు. అండు, సన్.
అనుభూత్యాయుర్వేదనిలయం, శ్రీరామశిర్డీ విశాఖపట్టణం.

కుర్చీలు, మంచములు, బీరువలు.

మాకడ్డ మియంటి నలంకరించు సామానులన్నియు
నులభక్రయమునకు దొరకును. చెన్నపట్టణములో మాకంబె
చవుకగా నమ్మువారు లేరు.
మడత కుర్చీ 1-కి 1-2-0
కాక్చన్ కుర్చీ సాదా ,, 2-2-0
డిబో చేతులుగలది ,, 3-12-0
ఇనుపమడత మంచము కాక్చన్ గలది సింగిల్ 10-0-0
డిబో స్పిరింగుది 13-8-0
మట్టరకం స్పిరింగు 12-0-0
స్పిరింగులో టాపు సయితముగల ఇనుపమంచము 16-8-0
(సింగిలు)
బీరువలు 3x4 అడుగులు 17-0-0
డిబో 5x3 1/2 22-0-0 డిబో మేలురకం 30-0-0
పడకకుర్చీ అనే సోఫా కుర్చీ మేముది 8-8-0
క్యాటలాగులో అనేక సామానులు గలవు. వ్రాసిన
వారికి పంపెదము.
పి. ఎస్. పొన్ను స్వామి పిల్లే అండుసన్
కాలిఫోర్నియా 41/42 రాటన్ బజారుపేర్, మదరాసు.

పాగయోడల రాకపోకలు.

చెన్నపురి నౌకాశ్రయమునం దున్నవి.

1914 సం॥ ఆగష్టు నెల 28-వ తేది

ప్రేమరు పేరు.	బయలుదేరిన స్థలము.	తేది.	పోయిడి స్థలము.	తేది.
మొనుండా	లివర్ పూలు	17 ఆగష్టు	కలకత్తా	28 సెప్టెం
క్లాన్బాడిస్	లివర్ పూలు	22	కలకత్తా	29

రానున్నవి.

అంటి	కలకత్తా	15 సెప్టెం	నెటాల్	15 సెప్టెం
టూరా	ప్రైయిట్సు	2	ప్రైయిట్సు	8
మరదా	రంగూను	1	—	—
పండిట్	సింగపూరు	2	కలకత్తా	5
లిక్టింగు	రంగూను	2	ప్రైయిట్సు	4

ఈ తేదీలలో కొంచెము మార్పుండును.

వాతావరణ నిర్ణయి

1914 సం॥ ఆగష్టు నెల 28-వ తేది

ప్రజలములు.	అంతరిక్షములు.	కడచిన 24 గంటలలో, నీడను ఉష్ణోగ్రత.		వర్ష పాతము.	
		తే. ఉష్ణ.	తే. ఉష్ణ.	తే. ఉష్ణ.	తే. ఉష్ణ.
గోపాలపురము	29.616	90.3	78.7	0.15	83.81
వాల్తేరు	29.675	92.4	79.3	...	19.75
కాకినాడ	29.706	91.9	79.7	...	28.98
బందరు	29.712	94.3	80.1	...	20.45
గుంటూరు	...	94.2	80.0	...	16.61
నెల్లూరు	29.754	95.6	80.1	...	10.79
మద్రాసు	29.774	91.5	78.8	...	14.29
కడప	29.792	94.1	77.6	...	13.25
రాజమహేంద్రవరము	29.790	94.6	79.6	...	6.31
కొలంబూ	29.878	88.0	78.2	...	33.65
తిరువనంతపురము	29.868	84.7	75.4	...	41.91
కొచ్చి	29.870	85.7	75.5	0.08	74.21
కల్కికోట	29.872	81.8	76.1	...	90.02
మంగుళూరు	29.859	84.0	74.6	0.46	19.91
బొంబాయి	29.780	85.3	77.4	0.12	60.01
హైదరాబాదు	29.747	85.4	77.1	...	29.44
అనంతపురము	...	91.5	73.4	...	10.67
బళ్లారి	29.778	89.0	72.6	...	6.86
కర్నూలు	29.799	89.3	74.1	...	15.84
కడప	29.792	89.3	76.4	...	15.23
చెంగుళూరు	29.837	81.2	65.8	...	17.51
కొడైకనాలు	22.769	66.1	54.4	0.07	25.38
ఉదకమండలము	22.994	67.5	53.0	0.16	25.42
కోయంబూరు	29.822	90.7	71.5	...	3.55
కల్లూరు	29.795	92.7	75.5	...	12.98
నేలము	29.829	95.8	74.8	0.45	16.45
తిరుచనాపల్లి	29.815	99.5	80.3	...	4.61
పుదుచ్చోటి	29.798	101.7	77.6	0.06	8.24
మధుర	29.815	99.0	79.3	0.10	8.88
తిరునల్వేలి	0.98

వాయుభారమునందలి మార్పులు బహుస్వల్పము. 30

గాఢాభాతముయొక్క ముఖముదగ్గర మాత్రము కొంతమార్పు గలదు. ఇప్పటి వర్షపాతము హిందూదేశముకంటె బాగా తక్కువగా వర్షిస్తున్నది. ఈ ప్రాంతమున బలమైన పడమటిగా బంగాళాతీరమున వీచుచుండెను. చెన్నపురితీరమున వ్యవసాయము తక్కువగా నున్నది. ఇతరచోట్ల కొంతగా నీరధిరముగ నున్నది. కర్నూటకమున కంటే నధికముగా నున్నది. చెన్నపురితీరమున తేడిమి అధికముగా కలదు. వాయుమండలముగ నున్నది. ప్రతిస్థలమున మబ్బులు దాదాపు మేమియు కనిపించలేదు. దక్షిణ భాగమున బడుచున్నది.

ఆర్.

సర్వీయా సేనాపతి.

(' డెయిలీ తెలిగ్రాఫు ' నుండి).

ఒక విశేషము డిల్లు వ్రాయుచున్నాడు:—

ఈ కథకు యుద్ధము లనేకములు జరిగినవిగాని, ప్రారంభమునందె ఒక్కవైపు సేనాధిపతి నెదుటివైపువారు పట్టుకొని నటుల వినియుండదు. కాని, యిప్పు డైరోపాలో జరిగిన చుండు మహాసంగ్రామ ముదియందు ఆస్ట్రోహం గేరియనుల కును, సర్వీయనులకును యుద్ధము జరుగుటలో దోలుదోలుత సర్వీయా వైపున సేనాధిపతియగు జనరల్ పట్నీక్ గారు ఆస్ట్రోహం గేరియనుల చేత బట్టబడుట తటస్థించెను. తంత్రబలముచేత నాస్ట్రీయను లీతని నొక యవరరాత్రివేళ బట్టుకొనిరి. పిమ్మట, శ్రీ ఫ్రాన్సిస్ జోసెఫ్ చక్రవర్తిగారు జోక్యము గలిగించుకొని, స్వయముగ చేసిన ప్రయత్నములకు ఫలముగ నీతడు వదలిపెట్టబడెను. జనరల్ పట్నీక్ గారిపేరు పశ్చిమిరోపాయం దంతగా వాడుకలే కున్నను, ఆధునిక సేనానాయకులలో నతడతిసమర్థుడై వినుతిగాంచుచున్నాడు. 1912 వ సంవత్సరమున టర్కీవారి మీదను, నిరుడు బల్గేరియనులమీదను సర్వీయను లతిసులభము గ ను, త్వరితముగను విజయము గాంచినందుల కీతని యుక్తి సామర్థ్యమును, బుద్ధిబలమును ముఖ్యకారణములు. ఇట్టి యీతనిని తమకళముచేసికొనుట తమ కంఠయ నను కూలముని ఆస్ట్రోహం గేరియను అధికారులు కోరిరి. తమ యోచన నెఱవేయుటకై యీతనిని వశపఱచుకొనిరి. ఈ కార్యమెంత యక్రమమైనదెనను, అపేక్షితఫలము ప్రాప్తమగుటకు దగిన సదుపాయముగ నేర్పడి యుండును. కాని, యాస్ట్రోహం గేరియన్ మాధులలోగల స్థాపులకే సందర్భ మనిద్రుముగ నుండి దురభిప్రాయమున కారముగానుండెను. ఈ సందర్భమును ప్రాన్సిస్ చక్రవర్తి గారు తెలుగగగలిగిరి. ప్రస్తావన సేనాని గారిని వదలుట కుత్తర వొసగినపుడే శ్రీవారికి వై సందర్భము సమగ్రముగ గోచరమై యుండవచ్చునటుకు సందియము లేదు. జనరలు పట్నీక్ గారిని నేను పలుమరు చూచితినిగాని, వారితో సంభాషించుభాగ్య మొక్కపర్యాయముమాత్రమే సంభాప్తమయెను. జనరల్ బాయ్విమ్ గారి క్రిందనుండిన సర్వీయనులచే మెసిడోనియాలోని తురుష్క సేన చెదరగొట్టబడిన కుమనోవోయుద్ధము జరిగినగోజున వై సంభాషణ జరిగెను. నేనల నెక్కించుకొని నివసించి వ్రాణ్ బాను జెల్లుయం దిన ప్రెయి ను లో నేను ప్రయాణము చేయుచుంటిని. దారిలో ప్రెయిన్ నిలిచినచోట్ల నెల్ల తతస్సులు ప్రాగు ధ్వని విసరబడుచుండెను. సెన్సావాట్సువద్ద ప్రెయిన్ నాలసేపు ఆగియుండెను. ప్లాటుఫారముమీద విదేశవిశేషము లనేకులు గుంపు గూడి మాటలాడుకొనుచుండిరి. అత్తరిని నేనెఱిగిన సర్వీయన్ అఫీస్ రొకడు వాడద్దకువచ్చి, నన్నావలికిఁ బిలిచి, యంతగా పొడుగును, పొట్టియుఁగాక, మధ్యతరముగ నందు నొకనినిచూపి, “అతడే సేనానాయకుడగు జనరల్ పట్నీక్, అతనితో మాటలాడగోరెదరా?” యని నన్నడిగెను. నేనందుల కంగీకరించితిని. నా స్నేహితుఁడగు సర్వీయా పతికి పరిచయము చేయించెను. జనరల్ సర్వీయన్ జనరల్ జనరల్ జనరల్ అంతగా గో నుండును. కండ్లు, నీలముయ్యెగురు రంగుతో కొంచెము గు గలిగియ విజ

తమకళముచేసికొనిరి. జనరల్ పట్నీక్ నన్ను వీడుకొలుపుచు, “కొద్దిరోజులలోనే మిమ్ములను ఆర్మీ హెడ్ క్వార్టర్సువద్ద మరల చూడఁగలుగుదునని యశ్వసింపెద” నని చెప్పి వెళ్లిపోయెను. కుమనోవోవద్ద తురుష్కులకు సంభవించిన అపజయము సర్వీయన్ పోల్టరుల యోగత్యాంశములను విశోషియనుటకుఁ జేటు తెల్లముగఁ దెలియజేసెను. వారిని తప్పితుచేసినది; యుద్ధమునకు వలసిన సన్నాహమునంతను సిద్ధముచేసియుంచినది; ఇదియంతయు జనరల్ పట్నీక్ గారిపనియే. ఇప్పటికి నుమా రణువదియేండ్లకుఁ బూర్వము దక్షిణసర్వీయాలో జననమందిన యీతడు తన జీవితకాలములోని పుటికాటముచాలభాగము సోల్టరుగ నేగడెను. సేనలో చేరి, తన పనితీరులోనే యీతడు నెంటుపిటర్సుబర్గ నందలి మిలిటరీ పాఠశాలలోఁ జేరెను; పిమ్మట, ఫ్రాన్సుకు వెళ్లి, యచట నానావిద్యల నేర్పు పాఠశాలయందు చాల కాలము విద్యభ్యసించెను; తుదకు స్వదేశమున జేరిపిమ్మట, సేనలో నుద్యోగమును వహించి, సంస్కరణల ననేకములను ప్రవేశపెట్టి నైనికులకుఁ దర్జుమనొసగి, సేనాబలము నభివృద్ధిదశకుఁ దెచ్చెను. ఇతఁ డస్వదేశములందలి మిలిటరీపద్ధతులను కడు శ్రద్ధతో గమనించుచుండు స్వభావముగలవాడు. ఈ కారణముతో నీతడు, ఫ్రాన్సు, రషియా, జర్మనీ, యాదేశములకు వెళ్లి, సేనావిద్యాసములను పలుమరు గమనించి, వానిలోఁ దనబుద్ధికి మేలైనవాని ననుకరించెను. ఈతఁ డైదు భాషల నెఱుంగును; అన్నింటిని ధాని శ్రమగ మాటలాడఁగలఁడు. మిలిటరీచరిత్రనుండును, విరోధియై వాత్తయము నందును ఎక్కువపరిచయము గలిగియున్నాడు. ఇతఁడు మిత భాషి, వేదికల నెక్కి బహిరంగసభల కీతడు ప్రసంగించుట ఆరుదు; రాజకీయ వ్యవహారములలో ప్రవేశము గలిగించుకొనఁడు; మిలిటరీ విధులను నిర్వహించుటతోఁ దృప్తిగాంచువాడు. ఈతనియం దాసీపదుల కెల్లరకును, అతితరులకును గౌరవ మెక్కువ. ఈతఁడు నాయకుఁడుగ నుండఁదగిన వాఁడని యెల్లరకును నమ్మకము గలదు.

బెజవాడ మునిసిపాలిటీ

[ఒక రేటు పేయరుద్ధరముండి]

బెజవాడ పుర పరిపాలనా సంఘ కార్యక్రమము నందలి లోపముల నిదివరకెన్నియో సారలు మీ పత్రికా ముఖంబున జర్పింపబడినవి. అందు పురరాజ మార్గములందు సితియు, వీధులలోని లాంతర్లు దుస్సిలియు పలుమారులు నూచింపబడినవి. కాని మాపుర పరిపాలనా సంఘమువారు “ఇదియేమి? ప్రజలముచున్నార? వారు పను కష్టము లేమి? వారిని వోలగించు మార్గములేమి?” అని తలంచుచున్నట్లు కనుపడెను. పూర్వము రోడ్లను గురించి బెజవాడకు వచ్చియున్న ప్రేక్షకులు పలుమారు తమ యభిప్రాయములను పత్రికా ముఖంబున తెలియబరచి యున్నారు. వానినైన గమనించినట్లు కనుపడెను.

రోడ్ల నిర్మాణము.

మాయూరి రోడ్లమీద పగలేనవదుట కడు దుర్గమము. ఎక్కడలాచినను రాళ్లు, బురద, గుంటలు, గోతులు, మలిన పూరితమైన ప్రక్కవాటలు, వీరికీ పోదు సర్వకాల సర్వావస్థల యందు దుర్గమము ప్రసరింపజేయు పాకీబండ్లును అచ్చటనే అట్టిసితిలో రాత్రివేళ జల్గొబండ్లవైచి నువారియొక్క పట్టులు వ్రాయనేరకము? నీయగువాడ సరిగావె

సభ్యులవాద్యత

ఈవిషయమున వైరుముకొని కేంద్ర బాధ్యతగలదో యితరసభ్యులకును సంత బాధ్యతగలదో, కేంద్రము నీయంతము నింతవరకు ముగిసిన సభలోగాని వేరొకచోటగాని తగినటుల చర్చించినట్లు కన్పింపదు. తదుపరి ఈపురమందు కేటాపేయదల సభకుడ నొకటియున్నదట. ఈసభకు మేమిచేయుచున్నదో కూడ తెలియరాకున్నది. పన్నులు కనులుచేయు కాలమందు సయితని పాటులంకొక్కమును తనసౌకర్యములును, ఆవశ్య కతలను నెట్టిస్థితిలోనున్నవో ఇంచుకయు గమనింపక అజ్ఞా నాంధకారనిమగ్నుడై, మైదానచి, ఈ పరిపాలనాసంఘము పురజనలచే సృష్టించబడినదని తలంపక, దైవనిర్మాణమని భ్రమకొందును నిద్రించుచున్నాడు!

కంట్రాక్టురు

ఇంక కంట్రాక్టురులపై విచారించిన, వీరుచేయులోప ము లసంఖ్యాకములు. మొదటవీరు టెండర్లను కాంపిటేషన్ కొరకై తక్కువరేట్లతోనిచ్చి పనిని నిర్వహించునపుడు సప్త ము గలుగునుండ కాపాడుకొనుటకై ఆనేక ఆక్రమములు చేయుచున్నారు. అట్టి ఆక్రమములు ప్రైవేటుగారును, కాన్సిలు వారును, మాచిమాడకుండ నూరకుండుటచే అధికమగుచున్నవి. కాని వీరు ఎక్కువ శ్రమలొక్కొక్కతరుచు తనిఖీచేయుచున్నచో తక్కువరేట్ల టెండర్లవచ్చుటగాని, కంట్రాక్టురులోపము చేయుటగాని తెలియించదు. ఒకనిదర్శనము చూడుడు.

మరమ్మతులు

దెబబాద రైలుస్టేషనుకును, ఎడ్వర్డు టౌనుహౌసుకును మధ్యనున్న రోడ్డు ఇప్పటికి సుమారు నెలదినములనుండి మరమ్మతు చేయబడుచున్నది. ఇంక నెన్నిదినములు పట్టుకో తెలియరాదు. ఫస్టాంగురోడ్డు తయారుచేయుటకు ఇంతకాలము పట్టినప్పుడు మాపురమున గల 5, 6 మైళ్ల పొడవుగల చెడి పోయిన రోడ్లన్నిటిని మరమ్మతుచేయుట కెన్నిసంవత్సరములు పట్టుకో యని భయముకలుగుచున్నది. హనుమంతరావుగారి గడువులోనైన బాగుపడునో లేదో యని సందేహస్పదముగ నున్నది. రైలుస్టేషనుకు టౌనుహౌసుకు మధ్యనున్న ఈ రోడ్డు వై చాలజనులు బండ్లు ఎల్లప్పుడు నడుచుచుండును. ఇంత కాలము మరమ్మతులో నుండుట ప్రయాణికులకును, పౌరులకును పెక్కులు వ్యయప్రయాసములు గలిగించుచున్నది. ఈలోపము కంట్రాక్టుర్ల ద్వారా లేక పురపరిపాలనాసంఘమువారిదా?

క్రాంతివీర్లు

ఇప్పటికి వారము పదిరోజులనుంచి ఎన్నికసమయ మా సన్నుతుగుటచే పురమంతయు ఆందోళన జెందియున్నది. మధు నూదనరావుగారిని గవర్నరు మెంటువారు మూడుసంవత్సరముల వరకు సభ్యులుగానుండ ననర్హులుగా తేసికొట్టెనుంచి మూడవ వార్షియొక్క కాన్సిలుపదవి ఖాళీఅయినది. అయ్యదేవర కాశ్యపరావుగారు, విన్నకోట నరసింహుగారు సభ్య పదవి కొరకు ప్రయత్నించుచున్నారు. పురమందు ఎన్నిక కొరక జరుగుచున్న ప్రయత్నముల జూడ మునిసిపల్ కౌన్సిలు వున్నది. ప్రజాసౌకర్యముల గమనించు చుంటిమని యనుకొను కొందఱు సర్వవిధములైన నైవ్యములను లోబడు చున్నారు. వీరులవెంట వోట్లకొరకు నిరాహారలై పరుచుచున్నారు. ఇచ్చకపు చుటల బడివేలు చెప్పుచున్నారు. పేరు లను మాయా పాయములచేత తమపక్కకు లాగుకొనుచున్నారు. ఇట్టి ప్రజాప్రతిభలుండియేమి లేకయేమి? మహాహా! కార్యదీక్ష, ప్రజాసేవ, ఆహారము

6-వ ఫారమువరకు 497 మంది బాలురు విద్య నభ్యసించు చున్నవారు. స్కూలు జీతము లభిభారములుగా లేకుండినను, శ్రద్ధవహించి తెలివిగ జనువు బాలురు మిషన్ పాఠశాలలో వలె విద్యార్థి వేరము లిచ్చుచుండినను, ఈపాఠశాల ఎంతటి యభివృద్ధిని కెందియుండునో తెప్పనలవిగాదు. ఇంతియగాక స్థలసంకోచమువలనను కొందరుబాలురను తేర్చుకొన బాలకుండి రనియు తెలియుచున్నది. ఇది యంతయు పంచాపకేత్యుర గారికి స్కూలునందుండెడి యభిసూచము. వారికి నైజముగ గల బోధనాశక్తి, బాలుర యభివృద్ధికై వారహారహముబడెడి ప్రయాస, ముఖ్యకారణము లని నొక్కి వక్కాణింపవగు

కాని, మొదటిఫారము మొదలు మూడవ ఫారమువర కుండెడి సుమారు రెండువందల బాలుర నుండి ఒక్కొక్క బాలునికద సంతృప్తమునకు రూపాయి చొప్పున రు 200 రూప్యములును, నాల్గవఫారమునుండి యారవఫారమువరకు జనవునుండెడి సుమారు 170 బాలురకద సంతృప్తమునకు రెండేసిరూప్యములచొప్పున 340రూప్యములును మొత్తము 540 రూప్యము లాటపాటలకొరకు ప్రతిసంవత్సరమును వసూలు చేయబడుచున్నది. ఈమొత్తము బాలురదేహపరిశ్రమకొరకై యుద్దేశింపబడిన ఫేలనాడులయందును, విద్యావిషయికవార్తా పత్రికలకును, వ్యయము చేయవలయునుగాని లోకల్ బోర్డువారి యెక్కువ లాభమునకైగాని స్కూలుయొక్క మరియే యితర విషయముల యందుగాని వ్యయపరచుదేశింపబడి యుండదు. ఇట్టిస్థితియందు ఈపాఠశాలలో ఫుల్టూలు, క్రికెటు, బేడు మింటన నెడియాటలకు మాత్ర మవకాశమియ్యబడినదిగాని పిల్ల లకును,యువకులకును సత్వృత్తిపీఠికరమును నుత్సాహపూరితం బును ఫేలన రాజులునగు టెన్నిస్ నెడి పరిశ్రమనున కవ కాశ మియ్యబడుట కోచనియము.

ఈ పాఠశాలయందు బాలురఫేల నాధ్యక్షుడును ఫేలన ము.లందెల్ల మిగుల సుప్రసిద్ధుడును బాలుర కత్యంతానంద జనకుడునగు శ్రీయుత చోరగూడి కృష్ణమూర్తి పంతులుగారును ప్రధానోపాధ్యాయులుగు శ్రీయుత పంచాపకేత్యురగారును ఈ టెనిసాటుల బెట్టింగుట కెన్ని ప్రయత్నములు జేసి నను అది వ్యయకరమగు నాటయనెడి నిరర్థకపుటాట నొక దానినట్లు చెట్టుచు లోకలుబోర్డువారు. వారిమాటను నెరవేర నియ్యలేరి. నిరర్థకమును పదమునునే సాధిప్రాయముగ నుపయోగించినాడ. ఏలనన ద్రవ్యోపపత్తి గలిగి బాలురకందజకు సత్వృత్తిహాజనకమై,దానిలో సంబంధించిన యుపాధ్యాయుల యంగీకారమును బడసినపుడేయాట వ్యయకర మనువాదముకేవలము నిరర్థకమేగాక యనర్థ దాయక మనియు జెప్పినగు.

ఇచట యోజింపవలసిన విషయ మొక్కటిమాత్రమే గలదు. అదియెద్దియన వీరికై వెచ్చించుటకు నుపపత్తిగలదాయను నదై యున్నది. అయ్యది సంపూర్ణముగగలదని యొకరిది సంగతులవలన తెలియగలదు. ప్రస్తుతము వచ్చుబడి 540 రూప్యము లలో ఇప్పుడేములలోనున్న మూడుతరగతులయాటలకు సంవత్సరమునకు మూడువందల రూప్యములను వార్తాపత్రికలు జర్నలులు మొదలగువాని కొక యేబదిరూప్యములకంటె నెక్కుడు నెలవు గానేరదు. ఈయాటకన్ననో సంవత్సరమునకు కండుకములకు రెండు ఫేలనారంగములకు సరిపోవునది యేబది రూప్యములైన నెట్టికొల్ల. రంగస్థలములను? యోగ్యతా స్థితి యందుంచుటకుపదిరూప్యములుచాలును. దీనికొక నొకరికి సంవత్సరమునకు 30 రూప్యములకును బాల్సర్ ఎవరి పనిముటను

దరు. కాని, ద్రవ్యోపపత్తి యుక్తరహితంబు ప్రత్యుత్సాహమును ఈయాటనాడువా గానిచ్చుట ఉద్ద్యోగపరిచి.

మతియొక సంగతి. ప్రస్తుతము జరుగుచున్న యాటలలో దోడ్పడుటకును ఆయాటలకు ముందు పరికరము నా యా బాలుర కిచ్చుటకును ఫేలనానంతరము వానిని జమకేసి భద్ర పరుచుటకును నేకకు నొకని నియోగింపక యాసేవక వృత్తియు ఫేలనాధ్యక్షునిమీదనే మోపిరని వినుచున్నాము. ఇది వాస్తవ మయ్యెనేని కడుంగడు లోచనీయము. ఇయ్యది వారి గౌరవ మునకును, విరామమునకును సౌఖ్యమునకును మిగుల భంగము గలిగించును. గుమ్మడికాయల బోయెడిత్రోవను యుపేక్షించి యావాలుబోగల త్రోవను బంధించినటుల చిన్నజీతము గల నొకర్ల నొకని నియమించుటకు విముఖులయి పెద్దపెద్దజీతముల గల వారిని నిరర్థకముగ నియోగించుట సామాన్యలోపముగ గన్పించుచున్నది. పె్సిడెంటుగా రిట్టిలోపమున కెడమియ్య కుండురుగాక యని కోరుచున్నాము.

వాడుక భాష.

[ఒక భాషాపరిశీలకుడు]

వెనక వెంకట్రాయ శాస్త్రిలుగారు -నాటకాలలోనే ఆయెను వాడుకభాష వ్రాయవచ్చునంటె యెంత గందరగోళ మో జరిగింది. భాషంతాపాడై పోతుండన్నారు. ఆవాదంలో వారిని పీకి పాకంపట్టినారు. నిట్టినారు. ఎవరెవరు? ఎమ్మెల్యేలు, ఎమ్మెల్యేలు, మహామహోపాధ్యాయులు, వాల్మీకికులు, వ్యాసులు, వల్లెరా మొనగాళ్లే. ఆతల్లి చల్లారింది. ఆవాదంపేర త్రితే అ సమీపించుకొని ప్రాజ్ఞుడున్నాడాయాకాలంలో, ముక్కపట్టు పట్టి అప్పుడు వాదించిన మొనగాళ్లంత ఇప్పుడు ఏమి చేస్తున్నారు? నోరు తెరచుకొని చూస్తున్నారు. లోకమంతా ఆ పక్షమే సరి అన్నారు. కొన్నాళ్లకు; వీరి వాదం వీరిలోపలనే శుష్కించినది. చిత్రం మొన్న మొన్ననే గ్రాంథిక భాషలో సంధిబంధం, విడవరాదని వాదించినవారుకొందరు ఇప్పుడిప్పుడు రోతరోత గాకూడా సంధిపడలిస్తున్నారు. నిబం నిలకడమీద తేలకపోను. ఇప్పుడు వాడుకభాషవల్ల కాదో అని గల్లంతుచేస్తున్న వారి వాదము ఎంత తభావతుగా వున్నదో కొన్నాళ్లకై నా తటస్థముగావున్న లోకము గుర్తించ లేక పోదు.

పితాపురంవారు పెద్దగోలచేస్తున్నారు. కూచినరసిం హంపంతులుగారుకూడా వున్నారంటే సంతోషమాయెను. వారి మాటలు విలువగలవి, విమర్శించవలసినవి కావలెను గదా! సభలలో డో, నా, ననడానికి, కామకాదనడానికి యే మున్నది?

పేపర్లలో వ్యాసాలు వ్రాసినారు నరసింహంపంతులు గారు. ఆశ్చర్యంకలిగింది. ఏకాచిమంచి తిమ్మన్నగారితో పాటుగానో నూరునూట యాభైయేళ్ల కిందట పల్లెటూర్లో వుండవలసిన కపిశ్యరులుగా వీరు తోచినారు. ఏమంటిరా? “స్కూలు” “ఇంగ్లీషు” మొదలయిన అన్యదేశ్యపదములు వీరి వ్యాసములో వ్రాయక తప్పక రాగా వాటికి ఈ పక్కా ఆపక్కా కంచె కొట్టినట్టు కోటేషన్ మార్కులు పెట్టి తక్కిన తెలుగుపదములను మడితో ఉంచినారు. ఎందుకో వీరు ఆమార్కులు పెట్టింది తెలుగులో చేరరాదనేనా? ఇంకా ఇదే నయం. కొందరు గీర్వాణం సృష్టిస్తున్నారు.

వెనకంటికి; కాదు ఇప్పుడే ఒక పండితులవారు స్కూలులో కాంపాజిషన్ పేపర్లద్వితూ రూల్లకర అని వొక విద్యార్థి వ్రాస్తే అసహ్యపడి పాడుభాష, తెలుగుకాదంటూ తేఖాలేఖన దండము అని దిద్దించినాగట. ఆవిద్యార్థి పండితులుగారి యింటికి వెళ్లి తేఖాలేఖన దండం యిప్పిస్తారా అని అడగగావారి ఆలుబిడ్డలు అదేమిటి? అన్నారుట. బబూరుకు కొనబోయి అడిగితే పకపక్కునవ్వినాలో! ముందు శుద్ధచాందసపండితులు కొందరు మడిగట్టుకున్నప్పుడు మాట్లాడేవారు రట తెలుగుభాష, గీర్వాణంగా వొక వ్రాహ్మడు లవణం తెయ్యునడం, పెల్లెము ఆవుపేద తెచ్చి వెయ్యడంకథ తెలిసినదెగదా!

గుడేశమున వ్యవహారంలోను, దృఢముగా రూఢము సాంతర పదములను వ్రాయుటకే యింతసంకు. జరుగుతున్న తక్కిన సంస్కారములకు లో వింతయేమున్నది? డి? పెన్నులు, టైసికిళ్లు, రైఫ్లువల్లెరా వస్తువులు, ఆ పేర్లు ఉపయోగించు పద్ధతేవారు అవి పద్ధతవలెను

కోట్లతోడగరాను. బోట్లు ఎక్కరాను. పల్లెటూళ్లలోనే కూర్చోకలెను. లేదా వాటికలనే వీటిని నిరాశ్రితంగా హాయిగా వుపయోగించుకోవలెను. కొంచెంకామాయుక్తు లెందుక?

కోత్తపదాలు సృష్టించేవారిమాట:- వింతగదా! కోట్ల కొద్ది ప్రజల నోళ్లబడి వెల్లడి గాకలెస్తూ వాడుకలోకి వచ్చివున్న పదాలు గెల్పుకో, సృష్టించినవారినోట్లానే శుష్కించినపోయే కల్పితపు గీర్వాణపదాలు గెల్పుకో, పసిబాలుడుకూడా పరికించగలడుగదా! ఎకాదమీ పేషన్లో బాబితాలు తయారు చేస్తున్నారు; ఈపదాలుకు; ఎందుకోగాని; ఫిజిక్సు, కెమిస్ట్రీ మొదలయిన శాస్త్రములలోని పదములకు సృష్టించినా అవి యెప్పుడూ పుస్తకాలలో వుండేవే, విద్యావంతుల నోళ్ళలో వుండేవేగనక చిక్కులేదు. ఆబాలగోపాలం నోళ్ళలో ఆడుగొట్టే పదాలకు సృష్టించుకొని యేమిచెయ్యక?

గంగానోటియొక్క విప్లవము

కవుంటు టాల్ స్టాయి అద్భుతముచన.

కడచిన సంవత్సరము జూలై 16 వ తేదీని మాషుత్రిక యందు ముద్రింపబడిన యాలేఖ మాచదువరుల నిమిత్తమైతిరిగి ముద్రింపబడుచున్నది:-

కవుంటులియో టాల్ స్టాయి యను రుష్యాదేశపు గొప్ప వేదాంతి కొద్దిరోజులకు నిర్యాణము చెందునగా, నొకలేఖను రుష్యాచక్రవర్తిగారికి వ్రాసియున్నాడు. దానిని రుష్యాచక్రవర్తి గారు జర్మనీచక్రవర్తిగారికిని, ఇంగ్లాండు రాజుగారికిని బంపి నారు. అందలి సారంశమున:-

నేనిపుడు చెప్పదలచిన విషయములు అందఱకు సంబంధించియున్నవి. త్వరలోనే నెరవేరును. విధివారాజ్యమున నాకొకశ్రీ గోచరమగుచున్నది. ఈమె ముఖవికాసమునకు చిత్రితమునుకొంది యనేకరాష్ట్రములవారు దగ్గరజేరుదురు. కాని, యామె వీరిని క్రిడలయందు ముంచివేయును. ఆమె యలంకరించికొనినవజ్రవైడూర్యములనుబట్టి "వాణిజ్యత్వదేవత" యని చెప్పుచున్నను. ఆ సౌందర్యమును జూచి యెవరు సమ్మాహితులు కాకుండురు? ఎవరు "రారమ్మ"నిపించురు? కాని యామె యడుగుపెట్టిన ప్రదేశమంతయు దగ్ధపటము. ఆర్తధ్వనులు. ఆమె శ్వాసవ్యాపించు ప్రదేశమంతట తుద్రవ్యాపారమే యుత్పన్నమగును. ఈ త్రిలోకముందరియొక్క వీక్షణము విషతుల్యము. లోకమునంతయు నాశముచేయు పెద్ద దివ్యటిలను పోయినట్లుకల్ల వెంటగొనిపోవును. ఇందొకటి యుద్ధము. ఇందొకటిదూర్భిమానము. టక్కురితనము. వేటొకటి ఆశాశ్రీయ య సంప్రదాయములకల్ల మూలకారణమగు శాసనము. 1912 సం॥న. నైరోబాఇండముయొక్క ఆగ్నేయభాగమున మొదటి దినటితో మహాగ్ని ప్రజ్వల జేయబడును. 1918 నాటికిది మహాప్రద్రవముగ బరిణమించి ధ్వంసముచేయును. ఐరోపా ఖండమంతట నగ్ని జ్వాలలు న్యాపించును. రక్తప్రవాహము వెల్లువలెపారును. రణరంగముయొక్క ఘోషలే వినబడును. 1916 ప్రాంతమున క్రృపాతమతోగూడిన యారంగమునందొక వింతపురుషుడు ప్రవేశించును. ఈతడు రణసీతీయం దంతకీషీతుడుకాడు. గ్రంథకర్త. వ్యవహారదీక్షుడు. ఇదివఱకే పుట్టి పెరుగుచున్నాడు. ఈతడు 1925 సంవత్సరము వఱకు విరోపాలో చాలప్రదేశమును స్వాధీనమునందుచుకొనును. ఇది విధి ప్రేరేపము. ఈశ్వరోద్దిష్టమగు కార్యము.

అంతట, పూర్వాగ్నిగోళపు రాజ్యాంగమునందు నూతన శక మేర్పడును. సామ్రాజ్యములేదు. రాష్ట్రములేదు. లోక మంతయు సమగ్రమహాసంయుక్తజాతిగా నేర్పడును. తరువాత 1925 లో మతాభిప్రాయములు మాటును. మతాధికారము నశించును. నీతి క్షీణించును. అప్పుడు తిరిగి మహాసంస్కరణము ప్రారంభమగును. ఇయ్యది అద్వైతముయొక్క పునాదిని స్థాపించును. పరమాత్మ, ఆత్మలగుర్చిన యభిప్రాయములు నూతనవికాసముకొని లోకమున ధర్మముప్రతిపాదింపబడును. ప్రతిదేశమందును రాజక, ధార్మిక కల్లోలములు ప్రజల ఆధ్యాత్మిక జీవనమును నిర్మూలించివి. అయినను, నీరెంటిటిలన జ్ఞానమువృద్ధి యగుచున్నేయున్నది. అస్తాదిన నూర్పుడు ప్రుంగునపుడు మెల్లమెల్లగా నాదివ్యజ్యోతియంతయు క్షీణించువిధమున నీప్రాపంచిక నాటకము ముగియును. తిరిగి యావాణిజ్య తృప్తిదేవతయొక్క ఒకసంజ్ఞ చే క్రొత్త చరిత్రము ప్రారంభమగును.

వృత్తాంతములు.

సరసమోహనసభ:- తేపురాత్రి 9 గంటలకు విశ్వరియా పురమందిరమున బల్లారి కృష్ణమాచార్యులవారిచే రచింపబడిన శ్రీరామనవాసమున నాటకమును ప్రదర్శించెదరు.

సీమటపాలు:- రయలు సకాలమునకు వచ్చినయెడల తేపుప్రాద్ధన 7 గంటలకు సీమటపా బటువాడా చేయబడును. పెట్టెలవారు 6 గంటలకు వారివారి యుత్తరములను దీసికొని పోవచ్చును.

మైలాపురం సంగీతసభ:- తేపు సాయంకాలము 4-30 గంటలకు బ్రహ్మశ్రీ ఆనంతరామ భాగవతరంగారి వలన కపాతేశ్వరదేవాలయమున కెదురుగనుండు గోపాలనాయకరు పాతకాలలో హరిశ్చంద్రోపాఖ్యాన కాలక్షేపము గావించబడును.

ఆంధ్రగ్రంథ భాండాగారములు:- ఆంధ్రదేశ గ్రంథ భాండాగార సంఘము పక్షమున, నైజామురాష్ట్రమునందున్న గ్రంథభాండాగారములను దర్శించుటకు నెవ్వెందరునెల మొదటివారమున కాకినాడ వాస్తవ్యులగు ఇ. సుబ్బకృష్ణయ్య గారు పోవుచున్నారు.

దక్షిణహిందూ బ్రహ్మసమాజము:- తేపు సాయంకాలము 5-30 గంటలకు సమాజమందిరమున శ్రీమతి కే. ఆలరు మేలు మంగాయమ్మగారు విరోపాలోని ఆధునికరాష్ట్రము గూర్చి ప్రసంగము గావించెదరు. శ్రీలుమాత్రమే రానియ్యబడుదురు.

సీడెడ్ డిస్ట్రక్టును యూనియన్:- ఈరోజు సాయంకాలము 5-30 గంటలకు ఆండరుసజ్ హాలులో నీయూనియను యొక్క ప్రారంభసభ జరుగును. పి. శేషాద్రి ఎమ్.ఎ. గారు మనయువకుల విషయమునుగూర్చి ప్రసంగించెదరు. ఆనరలు రావుబహద్దరు బయ్యా సరసింహేశ్వర శర్మగారు సభాధిపత్యము వహించెదరు.

రాజమండ్రి:- పుట్టుబాలు పందెము ఈ రోజున ఆర్ట్స్ కాలేజీ మైదానములో మాయూరి ఆర్ట్స్ కాలేజీ విద్యార్థులకును గవర్న మెంటు మోడల్ స్కూలు విద్యార్థులకును పుట్టుబాలు పందెముజరిగెను. గవర్న మెంటు మోడల్ స్కూలు విద్యార్థులలో శ్రీ రంగస్వామి. కె. నరసింహము. వై. రాజు. బి. సత్యనారాయణ, ఈ నలుగురు విద్యార్థులు మంచి నిపుణతతోను పట్టుదలతోను మంచి సందిగ్ధ సమయమునందు బంతిని తప్పించి చూపటల మెప్పు వడసిరి. ఆర్ట్స్ కాలేజీ విద్యార్థులలో ఆషూరాపు, ఆర్. సుబ్బారావు, మరీఫ్ నూరుద్దీన్ అనువిద్యార్థులకుకూడ మంచి నేర్పుతో నాడిరి. మొదటి ఆర గంటలలో నుభయపక్షముల వారికిని గోలుకాలేదు. రెండవ ఆర గంటలలో కాలేజీ వారికి బోసం సత్యనారాయణ మంచి సందిగ్ధ సమయములో బంతిని తీసికొని అతినిపుణత తోగోలు చేసెను. ఈ పందెమును చూచుటకు వందలకొలది జనులు వచ్చిరి.

ఆంధ్రదేశ గ్రంథభాండాగార సంఘము:- మూడవ కార్యనిర్వాహక సభ ఈనెల 23 వ తేదీన "కర్నూలు" పట్టణమున జిల్లాసభ ప్రతినిధుల బసయందు కూడినది. ఈ దిగువ తీర్మానములు చేయబడినవి:-

1. గ్రంథభాండాగారోద్యమమునకు, సంబంధించిన కర ప్రతిములను, చిన్న చిన్న పుస్తకములను బ్రకటించి ఈయద్యమ వ్యాపకమునకై ఆంధ్రదేశమందంతటను, బంచిపెట్టుటకు కార్యచర్యల కధికార మియ్యబడినది.
2. 'బల్లారి' యందున్న "మిత్రమండలి" సంఘము యొక్క కార్యదర్శిగారిని, 'కడప' యందున్న "రామకృష్ణ పరమహంస మెమోరియల్ ఫ్రీ రీడింగ్ రూము" యొక్క కార్యదర్శిగారిని, ఈసంఘమునందు సభ్యులుగ తేర్చుకొనబడిరి. కర్నూలు పట్టణమున జరిగిన ప్రస్తుతజిల్లా సభకు, ఆంధ్రదేశ గ్రంథభాండాగార సంఘపక్షమున, నలుగురు ప్రతినిధులు పోయి, ఆసభయందు ధర్మగ్రంథ భాండాగార స్థాపనమును గూర్చి తీర్మానము జేయుటకు కారకులైరి. ఈ తీర్మానము వివిధ గ్రంథభాండాగార సంఘపక్షమున వచ్చిన అయ్యంకి వేంకట రమణయ్యగారు మాట్లాడిరి.

లా విషయములు.

పుట్టని బిడ్డలకుదానము.
న్యాయమూర్తి కుమారస్వామిశాస్త్రిగారి తీర్పు.
పి. వరదరాజు మొదలియారుగారు మొదలగువారు వాదులు. నారాయణస్వామి మొదలియారు గారు మొదలగువారు ప్రతివాదులు. వాదులు సమష్టి ఆస్తినిగురించి వ్రాసిన మగణశాసనమును సమన్వయించ వలయుననియును, సమన్వయించినట్లు ఆస్తినిపంచి పెట్టినట్లులు చేయుడనియును గోరిరి. మగణశాసనమును వ్రాసినయతడు కొడుకులు వారి జీవిత కాలమునం దాస్తిని సమభవింతుటకు మాత్రముహక్కును గలిగియుండుననియును, మనుమలకు సంపూర్ణాధికారము చెందవలయుననియును వ్రాసెను. న్యాయమూర్తి పుట్టని బిడ్డలకు దానమును జేయుటకు హిందూధర్మశాస్త్ర మంగీకరించ దని యును, శేషగిరి అయ్యగారి 1914 వ సంవత్సరపు 1 వ శాసనము ఈకేసున కన్వయించదనియును తీర్మానించెను. ఎక్సిక్యూటరులు నెల దినములలో ఆస్తివివరమును వెలుపునట్లులును ఆనంతరము 15 దినములలో నాక్షేపణలను వెలుపునట్లులును నుత్తరువు చేయబడినది.

దేవనాయగఅమ్మలంబాది. అన్నామలై మొదలియారు మరియుకొండుగురు ప్రతివాదులు. వాదియొక్క భర్త చొక్కలింగ మొదలియారు పిచ్చివాడని కొంతకాలముక్రిందట వాగుగ విచారణ జరిగినపిదప కోర్టుచే సంగీకరింపబడినది. చొక్కలింగము మొదలి అంతకుపూర్వము కొంతకాలము ప్రతివాదులపరము చేసెను. ఆస్తిని ప్రతివాదులపరము చేసినపుడు సయితము తనభర్త పిచ్చివాడనియును ఆవ్యవహార మశాస్త్రి య మనియును, తనకు స్వాధీనము చేయవలయుననియును భార్య వ్యాజ్యము తెచ్చెను. అయిదవ ప్రతివాది నాగరత్న అమ్మలు ప్రతివాది ఆస్తిని తన పరమును జేసినపుడు పిచ్చివాడు కాడనియును చొక్కలింగము మొదలికి ఆస్తి మిచిన అప్పన దీర్చుటకై రూ. 2050 ఇచ్చి తానుక్రయమును సొందినట్లులును వాదించెను. న్యాయమూర్తి విచారణ ముగిసినపిదప ప్రతివాదులవైన తేజదినేశులను కొట్టివేసెను. అయిదవ ప్రతివాదివై తెచ్చిన వ్యాజ్యపు తీర్పును ముందు తీర్మానించునట్లులు తెలిపెను.

సార్వభౌమిక హిందూరక్షణనిధి.

ఈనెల 18 వ తేదీనుండి 20 వ తేదీ మధ్యాహ్నము వఱకు నిచందాలు వేయబడినవి:-

శ్రీబాబ్జి సార్వభౌమికుడు	రూ 7,500
యవరాజుగారు	4,500
క్రూ ప్రభువు	1,500
హార్దింజి ప్రభువు	5,000
కాష్మీరు మహారాజు	2,00,000
బాడూనరు మహారాజు	1,00,000
కప్పల మహారాజు	7,500
సర్ జేమ్స్ మెస్ట్రే	1,000
సర్ రాబర్టు కార్లయలు	750
లేడీ కార్లయలు	250
సర్ హార్కోర్టు బల్లరు	750
సర్ సయ్యద్ ఆజీ ఇమాము	750
సర్ విలియమ్ మేయరు	750
అనగిలు పోర్టురు	600
అనరణిలు హెచ్ మార్పు	500
అనరణిలు హెచ్ వీలరు	500
అనరణిలు డబ్లియు. మిచ్చెల్	500
ఏ. ఆర్. ఆండరుసజ్	500
విక్టరు యెయిలీ	20
సర్ రెజినాల్డ్ క్రేవర్కు	750
రావు మహారాజాసింగు	500
నభామహారాజు	10,000
అనరణిలు ఎక్స్ ప్రోవిజ్	500
లెఫ్టినెంటు కర్నల్లు ఆర్నరు	1,000
కర్నల్ సర్ ఆల్ఫ్రెడ్ మెకం	1,000
కెప్టెన్ రీచ్ వాల్ట	150
కలకత్తా పశువుల వైద్యసంఘము	100
జమీన్ దారు ప్రతికాధిపతి	205
ధార్ రాజు	10,000
ధార్ రాజీగారు	2,000
సర్వసేనాధిపతిగారు	1,000

రూ. 3,60,075.

చందాలను బంపవలసినవారు మొదలై ఇంగ్లండులో ఇండియన్ రిజిస్ట్రే సందు ఎలయన్స్ బ్యాంకు ఆఫ్ సిమ్లా లిమిటెడ్కు అనిగాని, లేదా యాబ్యాంకు ఉపసంఘములకుగాని పంపవచ్చును. డెంగాలు, బొంబాయి, చెన్నపురి బ్యాంకుల వారివలనను చందాలు పుచ్చుకొనబడును.

ఆంధ్రవత్రిక.

ఆనాదనామ సం॥ భాద్రపద శు ౮ లు
శుక్రవారము.

యుద్ధమునం దింగ్గాందున కందరును చేయగల సహాయము.

యుద్ధాంగమున కిచ్చెడు ప్రభువు యుద్ధము చిరకాలము జరుగవచ్చునని చెప్పివచ్చినయము పాఠకులకు విదితము. అనేకానానా యుద్ధమును జేయునపుడును, సుహృద్భావములు యుద్ధమునందు జేరి శౌర్యవ్రతాపములతో సాత్త్విక్షణమునకై పోరాడవలసినవచ్చును, యుద్ధమంతకాలమునకు ముగియగలవో నిర్ణయించుట యసాధ్యము. జర్మనులనేక సువత్సరములుగ వేయుచున్న యుద్ధపు గుళితము తప్పిపోయినది. యుద్ధ మారంభమైన 25 దినములకు జర్మనునైవ్య నివహంబులు ప్రాన్సు సహాయము లేకజాలినవి. ఆ విధముననే సంయోగ నైవ్యము గుళితమును తక్కి వేసినటులు సాగునని నమ్ముటకు ఏలులేదు. సంయోగనైవ్యముల ముఖ్య నైవ్యపనిజర్మనునైవ్యములనోడించియొకటిచేచకయో నిర్వీర్యముగ చేయుటయొప్పును. ఇట్టి కార్యసిద్ధికి చిరకాలము పట్టవచ్చును. కాలసిలబడెన కొలది యుద్ధమువలన గలిగిడి యుద్ధముల పరంపరలు వర్ధిలుచుండును. అట్టి యుద్ధముల భారమును తగ్గించుటకై ప్రజలందఱును పాలకులకు తోడ్పడవలసియుండును. హైందవనైవ్య నివహంబులు రణరంగమునందు దమ సాహస ధైర్యములను జూపి యాంగ్లసామ్రాజ్య రక్షణమునుచేయ బయనముగు చున్నవి. సేవాపరాయణులైన హైందవవిద్యార్థులు యుద్ధోపహతులకుపచారములనుజేయుటకై శిక్షితులగుచున్నారు. ఆయుధములను బట్టజాలిన స్వచ్ఛంద నైవ్యములు సంగ్రామమునందు బాలురు పైకొన నున్నారు. మహారాజులు, తమ నైవ్యములతో రణరంగమునందు సహాయమునుజేయ సన్నద్ధులై యున్నారు. ఇట్టి యువకాశములు పోరాడు ద్రవ్య సహాయమును చేయుచున్నారు. యుద్ధోపహతులకు నిష్కర్షమైన సహాయమును పాలకులు కల్పించి యున్నారు. కాని, మహాసంగ్రామ సమయములందు సహాయ మతిస్వల్పమైయుండును. రణరంగమునందు చనిపోయినవారి కుటుంబములు రక్షింపబడవలెను. శస్త్రోపహతులువ్యాధిగ్రస్తులుకాపాడబడవలసియుండును. కటికనేలను శియించుచు, భోజనసమపాయములులేకయు, ప్రాణములను గుప్పిటపట్టుకొని, దేశమునకై పోరాడెడి సైనికులకష్టభారమును, తగ్గించుటకై పాపిపడుట జశాభిమానమొకాక మానవసేవాభిమానమని యెన్నడగియున్నది. అట్టిసహాయమును ద్రవ్యరూపమునను వస్తురూపమునను జేయుటకు ఏలుగలదు. ఆంగ్లసైనికులకు సహాయమును జేయుటకై ప్రిన్సుఆఫ్ వేల్సు స్థాపించిన నిధికి ఇంగ్లాండునందు 20 లక్షల పౌనులు జనుయైనవి. హైందవనైవ్య సహాయనిధికై గవర్నరుజనరలుస్థాపించిన నిధికి 12 లక్షల రూ॥లు జనుయైనవి. రణరంగమున దలి సైనికులసహాయార్థము శ్రీ పెద్దాడు ప్రభువు స్థాపించిన నిధికి 11 లక్షలు రూ॥లు జనుయైనవి. హిందూదేశమునందు స్థాపించబడిన రెండు నిధులకును యథాశక్తిని ప్రజలందఱును సహాయమును జేయవలసియుండును. సహాయము ద్రవ్యరూపముననే కాక వస్తురూపమున సయితము చేయుట కవకాశముగలదు. మనతీమణులు సైవ్య

ములకు గావలసినవస్తుసముదాయమును సమకూర్చుటకై బొంబయి చెన్నపురి పట్టణములందు సభలను జేయుచున్నారు. బొంబయియందు శ్రీలు వెల్లింగ్లను ప్రభుగారి యాజమాన్యము క్రిందను పరమోత్సాహముతో బనిజేయుచున్నారు. చెన్నపురియందలి నారీవర్గమును నుత్సాహముతో సైనికుల సహాయమునకై వస్తుసముదాయమును సమకూర్చుటకై ప్రయత్నములనుజేయుచున్నారు. ఈవిధముననే ఆంధ్ర నారీమణులును, నుత్సాహ సంపన్నులైన యువకులును శక్తివంచనలేక రణరంగమునందలి యోధుల సహాయమునకై తమద్రవ్యమును, శక్తిని, బుద్ధిని వినియోగించి విషమానస్థయందు బ్రతిఫల సామ్రాజ్య పౌరత్వ స్వత్వమును బ్రకటించుట శ్రేయస్కరము. గ్రామవాసులు, కట్టణవాసులు, శ్రీలు, పురుషులు, యువకులు, వృద్ధులు, విద్యార్థులు, ఉద్యోగిస్థులు తమశక్తి సామగ్ధ్యములను వినియోగించి రణరంగమునందలి సైనికుల సుఖమునకై తోడ్పడుట యుత్కృష్టమైన ధర్మముగ నెంచదగి యున్నది. ఈవిషయమై దేశభక్తులు శ్రీ బాలగంగాధర తిలకుగారు గణపత్యుత్సవసందర్భమున జేసిన హితోపదేశ మారాధ్యము.

మన విద్యా పద్ధతి.

II

నిన్నటిదినము ఈవిషయమును గురించి ప్రాయము విద్యార్థులనుజేర్చుటకు క్షాత్రప్రయత్నములు చేయవలసివచ్చెను, నుపాధ్యాయుల నేపగిది సమకూర్చవలసినదియు లిఖించితిమి. ఆవిషయము లన్నియు ప్రభుత్వాధికారులకును, ప్రజలకును సందరకును సంబంధించినవి ప్రభుత్వాధికారులు ప్రజలతో నేకీభావమున ది ప్రయత్నించి పనిచేసినయెడల నెంతయో చేయవచ్చును. ఇది నిజముగా నుత్తమ స్థితియేయైనను, నెల్లప్పుడును సంభవించునదిగాదు. ప్రభుత్వములకెన్నియో యాలోచనలు, ఎన్నియో యాటంకములు, ఎన్నియో నిష్పంధములు వారి పాలనలో నుండు సర్వజాతుల లాభా లాభములు, సర్వదేశభాగముల అనుకూలా ననుకూలములు, సర్వసంబంధముల గాఢత్వసారశ్యములు సర్వకార్యజాలముల ముఖ్యత్వాముఖ్యత్వములు, ప్రభుత్వముల వారి స్వాతంత్ర్యమును కట్టివేయుచున్నవి. కావున ప్రజాపరప్రతిష్ఠాపనా స్థాపనకు వారు సులభముగా పూనగలరనుట స్వభావ విరుద్ధము. వారిని సాధ్యములుగన్ని విధముల కార్యములకు బురికొల్పుట ప్రజానాయకుల కెల్లప్పుడును కర్తవ్యమేయైనను ఎల్లప్పుడును కార్యభాగములకు ప్రభుత్వము వారే చూధారమని విశ్వసించి మిన్నకుంటు మాత్రము గొప్ప పొరబాటు. రాజ్యము చిన్నదై ప్రభుత్వమువారును ప్రజలును నేకజాతివారయి ప్రజాప్రాతినిధ్యము సంపూర్ణముగా వెలసియుండు దేశములలో ప్రభుత్వమువారు మన ప్రభువులకంటె శ్రీఘ్రముగా కొన్ని కార్యములు ఫలమునకు తేకలుగుచున్నారనుట, వివాద విరహితమేయైనను, నచ్చటను ప్రజలు స్వతంత్రులై ప్రభువులకు సంబంధములేక తీర్పు కార్యప్రకరణ మెంతయో కలదు. మన దేశమున నిదియొకను నెక్కుడనుట మనదేశపు రాజకీయాస్థితినిబట్టియే విదితము. మన ప్రభుత్వమువారికి వట్టి నోటిమాటలతో మొఱపెట్టిన మాత్రమున లాభములేదు. ఏదసంస్కారములు మన కవసరమని ధోచుచున్నవో ఆయా సంస్కారములు మన కేమాత్రము సాధ్యమయినవి యైనను మనమే యుపక్రమించి దానిచూపుట అత్యవసరము. నిజముగా నెక్కు సంస్కారసహాయమున మనము బాగుపడగల మరు నమ్మకము మన కున్నప్పుడు, దానికై కొంత సాహసము కొంత స్వార్థత్యాగము చూప

కుండుట మానవ స్వభావముకాదు. అందువలననే మన మెంతకాలము ప్రభుత్వమువారిని మీరు చేయుడు మీరు చేయుడని పురిపెట్టి యూరక నిద్రింపచూతుమో అంతకాలమును ప్రభుత్వము వారు మన మొట్టలను వినకున్నారు. అట్లు వినిన యెడల వారు నిజముగా మనకు కీడుచేసిన వారగుదురు కాని మేలుచేసిన వారు కారు. మనము చేయు ప్రయత్నములయందు దంతయు మనము విజయుల మగుమనుటకాదు. కాని స్వయంకృషి చేసి పడిలేచి నేర్చుకొనిననే తప్పు ముందునకు దృఢ శక్తులమగు ప్రభుత్వమువారిచ్చు స్వతంత్రముల ననుభవింపలేము. వారియందు మరయెడల గౌరమును బురికొల్పిచాలము. కావున మనము చేయగలది స్వల్పమని వెనుదీయక, లోకమెల్లు పోయిన మనకేయి మన సౌఖ్యము మనము చూచుకొనిపోదమను వెట్టివేదాంతమునబడక, మనమన్ని శాఖలయందును పరిశ్రమ చేయవలసియున్నాము. అన్ని విషయములందుకంటె విద్య పరిశ్రమ యెక్కువ కావలసియున్నది. మనప్రజలు ఖులందరును చేరి అచ్చటచ్చట విద్యావాస్థ్య సంఘములను నెలకొల్పి ప్రాథమికవిద్యాలయములను స్థాపించి దేశమునందున్న వైపులను విద్యాలయములను వెదజల్ల నొదినయెడల నేయాటంకములును లేవు. సందర్భములను బట్టి ప్రభుత్వపు విద్యాశాఖవారి నిర్బంధములన్నిటిని గమనింపకుండువలసినవచ్చినయెడల సీప్రాధమిక విద్యాలయములను ప్రభుత్వమువారు కొంతకాల మంగీకరింపక పోవచ్చును. ప్రాథమికవిద్యాలయములు ప్రభుత్వమువారి యంగీకారమును మొదటనేపడయకున్నను కలుగు ననిష్టమేమియులేదు. స్థానిక పరిస్థితులనుబట్టి తదుచితభంగిని విద్యాలయములనెలకొల్పి విద్య వ్యాప్తిపజేయు పద్ధతులను కనుపరచినప్పుడు ప్రభుత్వమువారు రవాణానిని నిరాతంకముగా సంగీకరింపవలసియుండురనుటకు సందేహములేదు. ఇది ప్రజానాయకులు ప్రథమమున విద్యావిషయమున త్రొక్కవలసిన మార్గము. ఈమార్గపు గాలియైన మనకింకను సోకలేదుకదా, యిప్పుడు ప్రభుత్వపువారిచే సంగీకరింపబడి ప్రజానాయకులచే స్థాపింపబడిన విద్యాలయములపట్లనుకూడ మనవిద్యాధికులు శ్రద్ధ చూపుచుండలేదు. గ్రామపాఠశాలలనిన వీరికి గమనింపదగినవిగా కనుపించవు. బడి పంతులనిన వీరి తలంపునకేరారు. కావున సీవ్యైతికి బూడుటయేపేయమని మనవిద్యార్థులు కొందరు తలంచుచున్నారు. స్కూలుపైనులువకు చదివి దురదృష్టవశమున విద్యాభ్యాసమునాపుకొనువారు ఏవాలాటితోచేరు రు రీలు, రు రీలు మొదలు స్వల్పజీతములకు నక్కిలుగుమాస్తాలుగా నుండటయ్యకొనుచున్నారు కాని మహద్వృత్తియగు నుపాధ్యాయవృత్తికి జేరకున్నారు. ఇది యొంతయు శోచనీయము. పూర్వమొకప్పుడు విద్యాబోధకకార్యము తమకార్యముగ గణింపబడి తదవలంబకులు తమపురుషులుగ గౌరవమంది బ్రాహ్మణులైన యీకార్యభూమియందు ఈ పవిత్రదేశమునందు ఈ భారతవర్షమునందు ఆచార్యకద మనాదరణీయమగుట మనదుస్థితికి, మన హైవ్యమునకు, మన యథోగతికి, నిదర్శనప్రాయమైనది. కావున ప్రజానాయకు లీవిషయమున శ్రద్ధగొని జాగరూకలయి ఆచార్యవృత్తి గౌరవమును గ్రహించి, దానియత్కృష్టతను తమసంతతికి తెలిపి, కార్యభారము వహించి ఇదివరకు నుండు నాలయములవంకకు దృష్టి నిగుడించి తోడ్పడి నూతనాలయముల స్థాపించి విద్యావ్యాపన దీక్షాబద్ధులయి, అచిరకాలమున ప్రభుత్వపు వారిచే నిర్బంధించిన విద్యాపద్ధతిని హైందవపరిస్థితుల కనుకూలమగువిధమున స్థాపింపి నుపక్రమింపవలసియున్నారు.

బరోపా మహాసంగ్రామము.

ఇంగ్లాండు.

టోగోల్యాండు అధీనమగుట.

ఇంగ్లీషు, ఫ్రెంచి సేనలు శత్రు ప్రవేశించును.

లండను ఆగస్టు 26:—ఆఫ్రికా ఖండమునందలి జర్మను టోగోల్యాండు ఏవిధమగు ఒడంబడికలు లేకుండ బ్రిటీషు ఫ్రెంచి సేనల అధీనమైనదనియు, బ్రిటీషు, ఫ్రెంచి సేనలు శత్రు ఈ రాష్ట్రము యొక్క ముఖ్యపట్టణముగు కామినాలో ప్రవేశించు రనియు, లండనులోని నై న్యధికారులు ప్రకటించినారు.

కామన్సు మహాసభ

దెబ్బియనులను మెచ్చుకొనుట.

లండను ఆగస్టు 26:—దెబ్బియను నైనికల ధైర్య, శైర్యములకును, పరాక్రమమునకును, బ్రిటీషు ప్రజలు ఆనందించినారు. దెబ్బియను యొక్క స్వాతంత్ర్యమును నిలుపుటకు బ్రిటీషువారు అన్నివిధముల తోడ్పడరు. ఈ విషయమును దెబ్బియను రాజుగారికి తెలుపవలసిన దని, శత్రు మనరాజు గారిని కోరదలచినాను. అని ఆస్పిష్ట్రు గారు పార్లమెంటులో చెప్పిరి.

బ్రిటీషు సాకాదళ సౌబంధ సైన్యములు ఆఫ్రికా దును ఆ ప్రాంతములను ఆక్రమించినవి. అంటు వర్షపై మరియొక బాంబును వేయుటకు జర్మనులు ప్రయత్నించి ఇఫల మనోరథులయినారు. జర్మను చక్రవర్తిగారి మేనల్లుడు స్వైరెను సడుపు చుండిన ఉహూనుల పటాల మొక్కటి కోల్పోవద్ద ఆంగ్లమిత్ర మండలి వారిచే నాయకునితో గూడ పట్టుకొన బడినది. ఇద్దరు జర్మను రాచకొమరులు ప్రాణములర్పించి యున్నారు బ్రిటీషు సైన్యముల తో డీకొని ఉత్తను జర్మను సైన్యములు సాలసి పోవుచున్నవి. కొన్ని నశించుచునే యున్నవి. ఫ్రెంచి వారి భటుబ్బులను దూకుటకు జర్మనులు చేయు ప్రయత్నములు నిష్ఫలములగు చున్నవి. బెబ్బియ మువారు జర్మనులను మాలిన్సు బ్రుస్సులుల వంశకులాగ నెంచి చేసిన యుక్తి జయించినదని బెబ్బియను లభి ప్రాయ పడుచున్నారు. సముద్రమును సముద్ర సైన్యమును వెనుకనిడుకొని ఆంగ్లజలము లాష్ట్రాడుననును, ఉత్తర బెబ్బియమున బెబ్బియను సైన్యమును, ప్రాంతపులిమేలో మహా హవరంగమును నై పరిణమించుట జర్మనులకు రెండువైపుల, పశ్చిమముగూడ జేచ్చిన మూడువైపుల, విరోధిబలములుండుట తటస్థించుచున్నది. లోరైను లోనైనను జర్మను సైన్యములపని సాగలేదు. మరల్లుబడి వెనుక కొడుగవలసినవైనవి. జర్మనుయద్ధ విమానమొక్కటి శత్రువులకు జక్కి ధ్వంసమందినది. జర్మనీవారి సాయుధ నావమొక్కటిని ఇంగ్లీషువారు ముంచి వైచినారు. పశ్చిమాఫ్రికాలోని టోగోల్యాండు ఆంగ్లమిత్ర మండలి స్వాసేనమయినది. తూర్పు ప్రప్యాలో రుప్యావారు ప్రవాహము వలె దూరుచున్నారు. ఎదురు పడిన తుత్తువియలుచేసి వైచుచున్నారు. రమా రమి ఆనుండల మధ్యమునకు వచ్చి చేరి ఆల్జీరియను పట్టణమున కిరువదిమైళ్ళలోని రైల్వే సంధిస్థానము నాక్రమించుకొనినారు. ఆస్ట్రీయావారెప్పటివలె చెబ్బులుతిని వెనుక కొడుగుచున్నారు. ఇంగ్లాండులో వైచ్చి సైన్యనిర్మాణము లెస్సగా జరుగుచున్నది. మనదేశమున శ్రీయత తిలకుగారు మనస్వలాభమునకయియే యైనను బ్రిటీషు ప్రభుత్వ మావశ్యకమనియు గావున మనము తప్పక మనసాధ్యములు నన్నిరీతుల సేతరుణమున వారికి సాయముచేయవలసినదనియు బోధించుచున్నారు.

హోగోల్ట్ గారు.

టోగోల్యాండును, కొన్ని వరకులనై బ్రిటీషువారికి అధీనము చేసెదమని మన శత్రువులగు జర్మనీవారు చెప్పిరి. బ్రిటీషువారు ప్రజల ఆస్తిపై చేయిననను చేయరు. కాబట్టి ఏవిధమగు వరకులు లేకుండ, మా అధీనము చేయవలసినదని మన సేనానాయకుడు చెప్పినాడు. మన సేనాని సేనలతో ఆమూనడిని దాటినాడు. ఈవిషయములో జర్మనీవారి జవాబు నేటిరాత్రి రావచ్చును.

హెమర్సు లేగారు.

ఈ చిక్కునయములో, ప్రతిపురుషుడును సేనలో చేరవలయుననునిర్బంధమును పెట్టిన బాగుండదా? అని హెమర్సు లేగారు పార్లమెంటులో ప్రశ్నించగా, అట్లుచేయుటకు వీలు లేదు. నిన్న కిచనరు ప్రభువు చెప్పినమాటలను గమనింపుము. అని ఆస్పిష్ట్రు గారు జవాబుచెప్పిరి.

క్రొత్త సైనికులు చేరుచున్నారు.

సైనికులందరును బహుదిట్టగువారు.

లండను ఆగస్టు 26:—ఇటీవల దెలిసిన యుద్ధసమాచారముల వలన క్రొత్తవారు తుప్పతెప్పలుగ సైన్యమున జేరుచున్నారు. క్రొత్తవారిని సైన్యములో జేర్చుకొన మొదలిడిన తరువాత క్రితము సోమవారమునాడును మంగళవారమునాడును జేరినంతమంది యెన్నడును జేరియుండలేదు. కఠినముగ పరీక్ష జేసిన తరువాతనే చేర్చుకొనబడుచున్నారు. 100 కి 80 వంతున నిరాకరింపబడుచున్నారు. ఈ కారణమున మేలైన దిట్టగువారు మాత్రమే సేనలో జేరియున్నారు.

కిచనరు ప్రభువుగారి యభిలాష.

కిచనరు ప్రభువు దొరకినంతమందిని సైన్యములో జేర్చుకొందురని ఆస్పిష్ట్రు గారు నొక్కివక్కాణించిరి.

ట్రెజరీ బిల్లులు.

15 కోట్ల పానులఖరీదుగల ట్రెజరీ బిల్లులు పంచివెట్టబడినవి. 100 కి 80 వంతున మొత్తముమీద రేటున్నది. 40 కోట్లవరకు దరఖాస్తులువచ్చెను.

ఇంగ్లీషు పార్లమెంటు.

జర్మను యుద్ధనావను బ్రిటీషు యుద్ధనావ ముంచుట. లండను ఆగస్టు 27:—హౌస్ ఆఫ్ కామన్స్ బిల్ "కెయిజర్ బిల్" పాలిండ్ గ్రోసే" యను జర్మనునావను ముంచివేసినదని చర్చలుగారు పార్లమెంటులో చెప్పిరి.

సర్ బాసు ఫ్రెంచిగారి రిపోర్టు.

బ్రిటీషు సేనలు నిన్న బలవంతముగ జర్మను సేనతో పోరాడినవి. బ్రిటీషు సేనలు అద్భుతముగ పోరాడినవి. ముందుజరుగ నున్న యుద్ధములో ఇంగ్లాండు, ఫ్రాన్సు, సేనలకు జయముకలుగవచ్చును అని బెబ్బియము దేశములోనున్న మన సేనానియగు ఫ్రెంచిగారు తెలిపిరిని ఆస్పిష్ట్రు గారు పార్లమెంటులో తెలిపిరి.

ఫ్రెంచి సేనలను పోగడుట

ఫ్రాన్సు దేశపు సైనికులు మంచిదిట్టమయిన వారనియు, యుద్ధవిపులులనియో సర్ బాసు ఫ్రెంచి గారు తెలిపిరిని ఆస్పిష్ట్రు గారు చెప్పిరి.

పార్లమెంటు

ఈ యుద్ధసమయములో పార్లమెంటుసభ అప్పడప్పడు సమావేశమగుట మంచిది. అని సేను కామన్సుసభలో ఆస్పిష్ట్రు గారు సలహాచిచ్చిరి.

జర్మనీ.

జర్మనీవారి సాకాదళము.

టోగోల్యాండువద్ద నున్నది. టోకాల్బులోనున్న జర్మనీవారి డెడ్వూటను, క్రూయి జర్మను, డిస్ట్రీయర్లును, సముద్రతీరముల గాపాడుచు హాలిగోలాండువద్ద నున్నవని ప్యారిసునుండి తంతిమూలమున తెలియుచున్నది.

రైల్వే సంధి రమ్యావారి యధీనమగుట

తూర్పు ప్రప్యాలోని అల్జీరైనున కిరువది యొక్క మైళ్ళదూరములోనున్న గాత్ ఫ్లేసను రైల్వే సంధిని రమ్యావారు స్వాధీన పరచుకొనిరి.

జర్మనులు వెనుకకు గొట్టబడిరి.

కాంగ్రెయి వికాటా సమీపభూముల నేడు మధ్యాహ్నము జరిగిన పోరాటముల వలన సిలిగతులు మొత్తముమీద తృప్తికరముగ నున్నట్లు గనబడుచున్నది. ఈపోరాట మింకను ముగియలేదు. లారైను నందు జర్మనీవారు యుద్ధమును ప్రారంభించిరి. కాని వారు వెనుకకు గొట్టబడిరి.

జర్మనీవారి విమానము తగులబడెను.

లీక్వెన్ జిల్లాలో ఫ్రెంచి వారిక జర్మనీవారి విమానమును క్రిందకు పడగొట్టిరి. విమానము తగులబడుచు బ్రిటీషు సైన్యముండు స్థలమున బడెను. ఇద్దరువైలులు నాశనమైరి.

రషియా జర్మనీయుద్ధము.

లండను ఆగస్టు 26:—రషియా సేనలు తూర్పు ప్రషియా (ప్రషియా జర్మను సామ్రాజ్యములోనిదే) లోని నార్దెను బర్గు, సెన్సుబర్గు, డిన్ ఛాఫ్సుబర్గుపట్టణములకు, ఆక్రమించుకొనినవి. రషియా సేనలు ఈ పట్టణములను దాటి ఇంకను ముందుకు పోవుచున్నవి.

ఒక రాకుమారుని మరణము.

లండను ఆగస్టు 26:—నమూనకోటలవద్ద జరిగిన యుద్ధములో 23 వ తాగోఖు జర్మనీలోని సాజేమినింజెన్ సంస్థానాధిపతులగు ఫ్రెడ్రిక్సు గారు చనిపోయిరిని, కోవెన్ హోగెనుండివచ్చిన తంతిమూలమున తెలిసినది.

జర్మనీవారి ప్రయత్నములు.

భంగమయ్యెను. జర్మనీవారి గుఱ్ఱపురాతుల పటాలములుమూడు ఇంగ్లీషు వారిమాగ్లముల నరికట్ట ప్రయత్నించినపుడు వెనుకకు గొట్టబడిరిని డెయిలీ మెయిలునకును డెయిలీ తెలిగ్రాఫరునకు ప్యారిసునుండి వర్తమానము వచ్చెను. ఈవార్తపరీక్షాధికారిచే తోధించబడెను.

చూలము పారిపోవుట.

వీనిలో నొకపటాలమువారిని లిల్లీ జేరక పూర్వమే ఫ్రెంచివారెదిర్చి పారిపోవుటలు చేసిరి.

2 వ పటాలము నాశనమనొందెను.

రెండవపటాలము మూడింటిలోను గొప్పది. ఈపటాలము వారిమీద అనిలలోదాగుకొని యుండిన ఫ్రెంచివారు ఫిగంగుల నాకస్మికముగ ప్రయోగించివారిలో నొక్కరైనను మిగులకుండ నాశముజేసిరి. మూడవపటాలమువారి నింక నెదిర్చిరోలేదో తెలియదు. లిల్లీ మొదలగు పట్టణములుకొన్ని శత్రువు లాక్రమించిరిని ఆఫ్రికానుంచి వచ్చినవార్తల కేవలకారణమై యుండవచ్చును.

లిల్లీ మొదలగు పట్టణములు.

ఏది ఎట్లయినను లిల్లీ మొదలగు పట్టణములు సురక్షితంబడలేదని ఫ్రెంచివారు నిశ్చయించుకొనినట్లున్నది.

జర్మనీవారి అవజ్ఞత.

జర్మనీవారు తమరాకెటోకల మార్గముల గానాడకుండ ముందుకు నడచుచున్నారని బెబ్బియమునుండి తెలియుచున్నది. యుద్ధముచేయనివారు వెళ్ళిపోవలెను. యుద్ధముచేయనివారు గందరు నడచుకొనుండి వెడలి పోవలసినదని యుత్తరపు కేసికటుల తెలియుచున్నది.

పెట్రోలును జాగ్రత్తగా వాడవలెను.

పెట్రోలును, సారాఫీన్నును బహుశాగ్రత్తగా వాడవలసినదని జర్మనీ దొరతనమువారు సర్కులరు ప్రకటించిరి.

కాంటు జెప్పినవారు.

లండను ఆగస్టు 27:—కాంటు జెప్పినవారు యుద్ధములో పనిచేయుటకు వచ్చెదని జర్మనుదొరతనమువారికి తెలిపిరి. వీరు యుద్ధములో పనిచేయుచున్న విమానములకు నాయకులుగ నున్నారు.

(జెప్పినవారు జర్మను దేశీయులు. వీరు మావిగములను కనిపెట్టిరి. వీరు కనిపెట్టిన విమానములు వీరికేరుననే పిలువబడుచున్నవి. వీరికి ఇప్పుడు 74 నం॥ వయసున్న.)

ఇంగ్లాండు - జర్మనీలు.

వ్యవహారములు చెడక పూర్వము జర్మనీలో జరిగినసంగతులు. లండను ఆగస్టు 27:—ఇంగ్లాండు జర్మనీలకు వ్యవహారములు చెడక పూర్వము జర్మనీలో జరిగినసంగతులను బర్లిను నగరమునందలి బ్రిటీషురాయబారి సర్ ఎడ్వర్డుగ్రే గారికి

వారి సేవ. ఆజాబాలు ఇప్పుడు పుస్తకరూపమున ప్రకటింపబడినవి. ఈ పుస్తకమును ఆధునిక చాణూరములో ముఖ్యముగా పుస్తకముగా చెప్పవచ్చును.

ఆగస్టునెల 27:—పత్రికలలో ప్రచురించిన సంగతులనుబట్టి చూడగ బ్రటిషు సేనలు ప్రెంచి సేనల ఎడమప్రక్కనున్నవని తేలుచున్నది. ప్రషియను (అనగా జర్మను) సేనలు ఒకటి మైల తేలియని పైర్లముతో పోరాడినవి. ప్రషియను సేనలు మాటిమాటికి ఇంగ్లీషు సేనలపై బడుచుండెను ఇంగ్లీషు సేనలు సాధ్యమైనంతవరకు ప్రషియను సైనికులను చంపి మిగిలినవారిని వెనుకకు తరిమివేసినవి. జర్మనీ సేనలలో డిట్టమైన నైపుణ్యములను బ్రటిషు సేనలతో యుద్ధముచేయుటకు పంపినట్లు తోచుచున్నది. కాని ఎంత డిట్టమగు సైనికులైనను బ్రటిషు సేనల ఎదుట ఆగలేరు. బ్రటిషు సైనికులు జర్మను సైనికులను చాల మందిని చంపివేసిరి. బ్రటిషు సైనికుల ఫిరంగిదెబ్బలకు, జర్మను సైనికులు తాళజాలకపోయిరి. శనివారమునాటి ఉదయము మొదలు, సోమవారము రాత్రివరకు జర్మను సైనికులు ఎంతమీద పడుచున్నను బ్రటిషు సేనలు ఒక్క అడుగునను వెనుక వేయక, అవిహైర్లముతో పోరాడినవి.

జర్మనీ విదేశీకర్తవ్యముల మంత్రి నైజబాబును పంపిన వెంటనే, ఇంగ్లీషువారు ఆంధ్ర సం దేశమును బంపిరి. ఆంధ్ర సం దేశమును జాగోగారు చూచి చాల చింతించినను అనుకొన్న విషయములన్నియు భగ్నమైనవి. ఇంగ్లండు లో స్నేహముచేసి, ఇంగ్లండు ద్వారా ప్రాప్తమైన స్నేహము చేయవలసిందిగా నాడుకొనియు నీటిపాత్రలను అని అనుకొనెను.

ఇంగ్లండుకు ప్రాప్తమైన స్నేహములను, బెల్జియము యొక్క తటస్థ స్థితికి భంగము కలుగనియ్యనని వాగ్దత్తము చేసియున్నది కాబట్టి, ఆంధ్ర సం దేశమును పంపుట కన్న ఇంగ్లండు ఏమిచేయ గలను అని ఇంగ్లీషు రాయబారి జవాబు చెప్పెను.

తరువాత ఇంగ్లీషు రాయబారి జర్మను ఛాన్సలరును దర్శించగా, రాయబారి జూచి ఛాన్సలరుగారు చాలకలవరపడి ఇట్లనిరి:—“తటస్థము నకు భంగముకలిగింపము” అను ఒక్క మాట ప్రాసీయున్న వేదవ కాగితమును చూపించి, ఇంగ్లండు తాంధ్రకర్తవ్యము గల జర్మనీపై యుద్ధము ప్రకటించినది. కాబట్టి ఇంగ్లండు జర్మనీల స్నేహము చీట్లతో కట్టిన ఇల్లువలె ఒక్క మాట కూలిపోయినది.

ఈ యుద్ధమునకంతకు బ్రెటు కారణభూతమని ఛాన్సలరు చెప్పిన మాటలను బ్రటిషు రాయబారి ఖండించి, బెల్జియము దేశముయొక్క తటస్థమునకు భంగముకలుగకుండ యుద్ధము చేసి, బ్రెటు తన గౌరవమును నిలుపుకొనవలయును ఈ కారణమున యుద్ధమువలన కలుగు అన్యాయములను బ్రెటు వెనుక తీయవలసి. అని ఛాన్సలరుతో రాయబారి అనెను ఈ మాటలకు ఛాన్సలరు మిక్కిలి రోషముకలెను పాతపాదమును లెక్కచేయునట్లు తోచలేదు. బ్రటిషువారిచర్య ఆయనకు రోషాదేశమును కలిగించెను. ఛాన్సలరుగారి కోపమును జూచి బ్రటిషు రాయబారి ఈ ప్రసంగమును మానివేసెను.

ప్రార్థన

లిల్లి శత్రువులయధీనము కాలేదు. లండను ఆగస్టు 27:—లిల్లి, రూరెయి మొదలగు పట్టణములను శత్రువు లాక్రమించినను వాస్తవ సత్యములు. సేనలు వెనుకకు నడచుట.

ఉత్తరభాగమునందు ఫ్రెంచి, బ్రటిషువారి సేనలు కొంచెము వెనుకకు నడుపబడెనని ఫ్రెంచివారు ప్రకటించుచున్నారు.

మంత్రివర్గము రాజీనామాచుచుట. తిరియేర్నాటు జేయబడుట.

ఫ్రెంచి మంత్రివర్గమువారు రాజీనామాచిచ్చిరి. తిరిగి మంత్రివర్గ మేర్పడినది. ఇందు మిల్లరాండుగారు యుద్ధమంత్రిగాను, డెక్లాన్ విదేశమంత్రిగాను, బ్రెయండు న్యాయశాఖామంత్రిగాను, రిబాల్ ఆర్థికమంత్రిగాను నున్నారు. సోషలిస్టులైన జ్యూల్యన్ డెక్లాన్ గారికి పోర్టుపోలియోలేదు. వివియానీగారు ముఖ్యమంత్రిగానే యుండిరి. ఇదివరలో యుద్ధమంత్రిగా నున్న మెస్సినీగారిందు తేర్చుబడి యుండలేదు. ఈ మంత్రివర్గమునందలి కక్షలవారును జేయున్నారు.

నాస్తివాదులనుబట్టి పోరాటము.

జర్మనులు చాలమంది నష్టమైరి. నాస్తి వాదులనుబట్టి ఫ్రెంచివారు విరోధులమీద పడుచున్నారు. శత్రువులకు చాలనష్టము కలిగినట్లు గనబడుచున్నది. కొద్దిపాటి ప్రదేశమునందు 1500 మందికి వైగావచ్చి పడి యుండిరి. ఒకకందములో నున్న వాండరును తుడిచి వేయబడిరి. వారిదేహము లెట్టి నిలిచియుండెను.

ప్రార్థనకు మిలిటరీగవర్నరు.

జనరల్ కాల్వీనిగారు.

ప్రార్థనకుగవర్నరును జనరల్ కాల్వీనిగారు మిలిటరీగవర్నరుగ నియమింపబడిరి. ఇదివరలో నెవ రెక్కువకాలము పని చేయుచుండినవారికి నైపుణ్య కారముల నొసంగబడుచుండెడిది. ఈరూలు నిష్పన్నుడలలోనుండి దీసివేసిరి. ఇందువలన శక్తి సామర్థ్యముల జూపినవారికి ముఖ్యముగా నుద్యోగముల నియ్యి వీలుకలిగినది.

జర్మనీ ఫోన్సులయుద్ధము.

లండను ఆగస్టు 28:—నిన్న జర్మను సైనికులు ఫోన్సు దక్షిణభాగములో ప్రవేశింపబడిరి. ఫ్రెంచి, జర్మను సైనికులకు యుద్ధము జరిగినది. ఫ్రెంచివారు జర్మనులకు, లాంగునందున జర్మనులు వెల్లిపోయిరి. అని గవర్న మెంటువారు తెలియజేసినట్లు, వార్తాప్రకటనసంఘమువారు ప్రచురించినారు.

రుష్యా.

సైనికులవరద.

పశ్చిమమునందలి రణరంగమునందలి స్థితిగతులగుర్తి పెంబుటకు బర్లీన్ నువార్తాపత్రికలు చర్చించుచు రష్యావారి సైనికులు వచ్చువరకు విహితులు యుద్ధముగావించుచుండ వలెనని చెప్పుచున్నవి. రష్యా సైనికులు వరదవచ్చినట్లు వచ్చుచున్నవి.

ఆస్ట్రీయా

రష్యా-ఆస్ట్రీయా

ఆస్ట్రీయావారిని తలముట.

లండను ఆగస్టు 27:—స్లావాలిపానది యావలి వరకు ఆస్ట్రీయనులకు రష్యావారు వెనుకకు తరిమిరి.

ఆస్ట్రీయా, రషియా యుద్ధము

లండను ఆగస్టు 28:—రషియను సైనికులు ఆస్ట్రీయా దేశమునందలి గతీషియాలోనున్న టూర్నపాల్ పట్టణమును, ఆక్రమించుకొని స్వీడరునదివాటి, దేశములో ప్రవేశించుచున్నారు. మూడు ఆస్ట్రీయను సేనలు, రషియను సేనలను ఎదిరించి పోరాడుచున్నవి.

ఆస్ట్రీయావారు.

సాంజ్ కను వడలుట.

లండను ఆగస్టు 27:—సర్వీయా దేశమునందలి నోవా బజారు రాష్ట్రములోని సాంజ్ కను ఆక్రమించుకొనియున్న ఆస్ట్రీయను సైనికులు, ఆ పట్టణమును వదిలి వెళ్లిరి.

బెల్జియము.

మాన్యుయుద్ధము.

100 కి ముగిరుబ్రటిషువారు నష్టమైరి.

లండను ఆగస్టు 27:—మాన్యువద్ద యుద్ధముచేయు ప్రారంభించిన బ్రటిషువారిలో 100కి 3గురు మాత్రమే నష్టమైరిన తెలియుచున్నది. దక్షిణాఫ్రికాయుద్ధమందు జరిగిన ముఖ్యముగా యుద్ధములలో 100కి 6 మొదలు 24 వరకు సైనికులు నష్టమైరి. దానితో పోల్చిచూడ నీ యుద్ధమునందలి నష్టము బహుశక్తువగు నున్నది.

బెల్జియంవారి ప్రయత్నములు.

నామూరుకోటలలో కొన్ని లాంగలేదు.

లండను ఆగస్టు 27:—జర్మనీవారిని మేలెన్న బ్రెస్లియల వైపుకు మరలించి ప్రాప్తమౌనికి కొంత విశ్రాంతి కలుగజేయు నుద్దేశ్యముతో బెల్జియంవారు పాటుపడిరి. వారికృషి సఫలీకృతమయ్యెను. ఇందువలన దక్షిణముగా బోవుచున్న జర్మనీవారి 4-వ పటాలము వెనుకకు రావలసివచ్చెను. నామూరులో బెల్జియంవారి 4-వ పటాలము జర్మనీవారి పటాలమును కొంతవరకు నిలుపుజేసి తరువాత ఫ్రెంచివారు నున్న స్థానమును తేరబోయెను. నామూరులో కొన్ని కోట లింకను శత్రువుల స్వాధీనముకాలేదు.

నైమూనికుడు.

బాంబులువేయ ప్రయత్నించుట.

లండను ఆగస్టు 27:—నిన్న రాత్రి ఇంకొక జర్మను వైమానికుడు ప్రస్తుతము బెల్జియను దేశమునకు ముఖ్యపట్టణముగ నున్న ఆంట్ వర్సమీద బాంబులనువేయ ప్రయత్నించెను. కాని బెల్జియను అధికారులు చాల బాగ్రత్తగనున్నందున అతని ఆటలు సాగక వెల్లిపోయెను.

బ్రటిషు సేనలు.

బెల్జియమునందలి మాన్యుయుద్ధము.

లండను ఆగస్టు 27:—పత్రికలలో ప్రచురించిన సంగతులనుబట్టి చూడగ బ్రటిషు సేనలు ప్రెంచి సేనల ఎడమప్రక్కనున్నవని తేలుచున్నది. ప్రషియను (అనగా జర్మను) సేనలు ఒకటి మైల తేలియని పైర్లముతో పోరాడినవి. ప్రషియను సేనలు మాటిమాటికి ఇంగ్లీషు సేనలపై బడుచుండెను ఇంగ్లీషు సేనలు సాధ్యమైనంతవరకు ప్రషియను సైనికులను చంపి మిగిలినవారిని వెనుకకు తరిమివేసినవి. జర్మనీ సేనలలో డిట్టమైన నైపుణ్యములను బ్రటిషు సేనలతో యుద్ధముచేయుటకు పంపినట్లు తోచుచున్నది. కాని ఎంత డిట్టమగు సైనికులైనను బ్రటిషు సేనల ఎదుట ఆగలేరు. బ్రటిషు సైనికులు జర్మను సైనికులను చాల మందిని చంపివేసిరి. బ్రటిషు సైనికుల ఫిరంగిదెబ్బలకు, జర్మను సైనికులు తాళజాలకపోయిరి. శనివారమునాటి ఉదయము మొదలు, సోమవారము రాత్రివరకు జర్మను సైనికులు ఎంతమీద పడుచున్నను బ్రటిషు సేనలు ఒక్క అడుగునను వెనుక వేయక, అవిహైర్లముతో పోరాడినవి.

కాలనీలు.

విరోధాయుద్ధము.

కెనడాశ్రీల సాహాయ్యము.

లండను ఆగస్టు 26:—కెనడాశ్రీలు, యుద్ధములో దెబ్బలుతిన్న సైనికులకు, వైద్యసహాయము చేయుటకు, అనుపత్రిస్తీ మరును, పంపెదమని, కెనడా గవర్నరు జనరలుగారి భార్య యగు కానాటు ప్రభుత్వార్థం ఇంగ్లండు దొరతనమువారికి తెలిపిరి. సైనికాధికారులు ఈదానమును, కృతజ్ఞతతో స్వీకరించిరి. ఈదానమును కెనడాశ్రీల ఆసుపత్రియను పేర పిలువబడును.

ఆస్ట్రీలియా దొరతనము.

కొలంబో ఆగస్టు 26:—ఆర్వియట్, ఆగ్నోటేసు అను ఓరియంటలు కంపెనీ వారి స్టీమరులు తమకు కావలసి యుండునని ఆస్ట్రీలియా దొరతనమువారు కోరినది తెలియుచున్నది.

సరకుల అమ్మివేయుట.

‘ట్రీఫెల్సు’ అను జర్మనీవారి యోధుడు యిక్కడి అధికారులు పట్టుకొనిరి. దీనిలో నుండిన విద్యమును అమ్మివేయుటకు ప్రైజు కోర్టువారు తీర్ నిచ్చియున్నారు.

హాలండు.

డచ్చివారితటస్థితి.

5000000 స్థానికులు కాంక్షను జేయబడుట. తమతటస్థితికి భంగము కలుగనియ్యకుండుటకు గాను డచ్చివారి పార్లమెంటు సభలలో రెండవసభవారు (కామన్సు) 5000000 స్థానికులు కాంక్షను చేసిరి.

బొంబాయి.

వ్యవసాయ దారులు.

వడ్డీవర్తకులు.

బొంబాయి ఆగస్టు 27:—వ్యవసాయదారులవద్ద వడ్డీవర్తకులు విపరీతమగు వడ్డీలను, పుచ్చుకొని వాధించుకుండ చేయుటకు బొంబాయి దొరతనమువారికి చట్టమును చేయదలచినారు. ఈ చట్టముయొక్క చిత్తు ప్రచురించినారు. ఈ చిత్తును గూర్చి ఎవరి అభిప్రాయములు వారు తెలుపవచ్చును.

జర్మనీవారి ఓడను పట్టుకొనుట

కరాచి ఆగస్టు 27:—‘రెహను వెల్సు’, ‘వార్థామను’ స్టీమరులలో నుండిన సరకులు బొంబాయి చేవులో దింపివేయబడును. కలకత్తా, కరాచీ, కాకినాడ, కొచ్చిను, తూర్పుబెంగాలు, బొమ్బాయిరు, మస్కటు, బాస్రా, కొంబేలు, మార్బుగోవా, హంకాంగు, కొలంబో మున్నగు చేవులకిని సరకులను తీసికొని వచ్చుచున్నవి. వార్థామను కను పరచి ఇదివరకు చెల్లించి యుండని యెడల ఓడ తేవును, చేవు అధికారులకు చెల్లించవలసిన పన్ను మున్నగు వానిని యిచ్చివేసిన రెవిడెల, సరకులు తెప్పించుకొనిన వారికి గాని, వారి విజిల్లుకుగాని వారివారి సరకులు బొంబాయిలో నిచ్చివేయబడును. కష్టము అధికారులు సరకులను యిచ్చుటకు తీరు విచ్చెదరు. నిషేధింపబడిన సరకును, జర్మనీ, ఆస్ట్రీయా దేశముల వారి సరకులను యియ్యబడవు. ఈ సరకును దింపించుటకు మున్నగు వాని ఖర్చులను రాబట్టుటకై అదనముగ కొంతసాము విధింపబడును. చేవు అధికారులకు రావలసిన దానితో కూడ వీరు దొరతనము పక్షమున సరకును యిచ్చి వేయుటకు పూర్వము వహులుచేయుదురు.

బొంబాయి యుద్ధనిధి

8 లక్షల 6 వేల రూ॥

బొంబాయి ఆగస్టు 27:—బొంబాయి రాజధాని యుద్ధ నిధికి భార్య సంస్థానాధిపతులు ఒకలక్ష రూపాయలనిచ్చిరి. ఇప్పటికి ఈ ధనము 8 లక్షల 6 వేల రూ॥ నిధి, శ్రీమంతుల పంపిణీ చేసి యుద్ధము చేయుచున్న పైనికుల సాహాయ్యముచేయుటకు చందాలను, వస్తువులను, పోగుచేయునాడుగదా? ఇది యిట్లుండగ, యుద్ధమునకును ప్రతినిధులను బడిన సెంటుబాన్సు ఆంబ్యులెన్సు డిపోవారు పైనికుల సాహాయ్యమునకు ఇదివరకే కొన్ని వస్తువులను బంపిరి.

విరోపా యుద్ధము.

తిలకుగారి ఉపన్యాసము

పూనా ఆగస్టు 27:—వినియోగ చరిత్రపండుగ సందర్భములో జరిగిన సభకథిపతిగనుండి తిలకుగారిట్లు చెప్పిరి:—ఈ సమయములో అందరూ గవర్నమెంటుకు తోడ్పడవలయును. దారుణ కృత్యములు చేయుట ప్రజలకు నేను ఎన్నడును చెప్పియుండలేదు. పరిపాలనా విధానములో నాకును దొరతనమువారికిని అభిప్రాయ భేదము గలదు. కాని, ఇండియాలోని బ్రిటీషు దొరతనమును సంపూర్ణముగ నాశనము చేయవలయునని యెప్పుడూ కోరలేదు. భేదములు మానవలెను. దొరతనమువారికి మనఃపూర్వకముగ సాహాయ్యము చేయుటకు సిద్ధముగ నున్నామను నమ్మకమువారికి కలిగించవలయును. ఈ దేశములో బ్రిటీషువారికి సంబంధముండుట ఇండియనుల లాభమునకు అవసరము.

కలకత్తా

జర్మనీనావికులు.

విల్లియంకోటలోనికి దీసికొనిపోబడిరి.

కలకత్తా ఆగస్టు 27:—కలకత్తాలో నావికేయబడిన జర్మనీనావికులు కడ్డకట్టగొట్టినందున విల్లియంకోటలోనికి దీసికొనిపోబడిరి. బహుశా వారిని దేశమధ్యమందున్న కోటలలో దేనియందైనను నుంతురు. వారు దోంగ్గోయలును, పనివాండును కలిసి 41 మందిగలరు. ఎవరో కొందరిని తప్ప కలకత్తాలో నుండిన జర్మనులందరు ఖయదులో నుంచబడుదురని తెలియజేసినసంగతి నిజముకాదు. మిలిటరీ అధికారుల యుత్తరువుల ప్రకారము 20 మొదలు 31 వ సంవత్సరము మధ్య నుండిన వారిని ఖయదులో నుంచవచ్చును. కాని యవసరము వచ్చినప్పుడు వారివారినిజట్టి యోచించి యిట్లు చేయవచ్చును.

ధరలు పెరుగుట.

కలకత్తా ఆగస్టు 27:—వర్తకులు అవసరపదార్థముల ధరలను పెంచుటచేయవలెనని, దొరతనమువారు ఎన్నియేర్పాటులుచేసినను, వర్తకులు ధరలను పెంచుటకు ప్రయత్నములు చేయుచునేయున్నారు. కలకత్తాలో ధాన్యము, గడ్డి దొరకని స్థితి వచ్చు ననుకొనుటకు, కొన్నిగుర్తులు అగపడుచున్నవి. ముందుముందు ధరలు పెంచుటకు వర్తకులు, సరుకులను, నిలవచేయుచున్నారు.

యుద్ధ నిధి.

బియ్యము పోగుచేయుట.

కలకత్తా ఆగస్టు 27:—బంగారీ రాజధానిలోని కొన్ని గ్రామములలో గ్రామాధికారులు, ప్రజలవద్ద యుద్ధముపేరుపై బియ్యమును పోగుచేయుచున్నారు. గ్రామముల ఎన్ని మారులు అన్నము వండుకొంటే అన్ని మారులు, అన్ని గున్నెళ్ల బియ్యమును విడిగా తీసి యుంచవలసినదనియు, దానిని వారమున కొకమాటు తాము వచ్చి వనూలుచేపెడమనియు, ఒక గ్రామాధికారి ఉత్తరువు నిచ్చినాడట. ఈ సంగతులు జిల్లా కలెక్టరుకు తెలుపబడినవి. ఈ పద్ధతిని ఆపుటకు తగు చర్య జరుపుచున్నారు.

దక్షిణహిందూస్థానము.

50 లక్షల రూపాయలు.

మైనూరు మహారాజుగారు ఇచ్చుట.

మైనూరు ఆగస్టు 27:—మైనూరు మహారాజుగారు ఇండియా నుండి యుద్ధమునకు, సేనలను బంపుట కగు ఖర్చులకుగాను 50 లక్షల రూపాయల నిచ్చిరి.

కూనూరు, మహమ్మదీయుల రాజభక్తి.

కూనూరు ఆగస్టు 27:—కూనూరు మహమ్మదీయులు రాజభక్తిని వెల్లడించుచు పంపిన సమాచారమునకు రాజ

ప్రతినిధి వందనము లిచ్చించుచున్నారని ప్రయత్నముకార్యదర్శి గారు తెలియజేసిరి.

తిరువాన్కూరు మహారాజు.

తిరువాన్కూరు ఆగస్టు, 27:—చెన్నైకి గవర్నరు నెలకొల్పిన సంగ్రామ సహాయనిధికి తిరువాన్కూరు మహారాజుగారు లక్షరూపాయలను, రాజప్రతినిధి నెలకొల్పినదానికి 15 వేలను చందా వేసిరి.

బెంగుళూరులోని జర్మనులు.

బెంగుళూరు, ఆగస్టు 27:—ఇక్కడ ఆయుధములను ధరించుమని వాగ్దానముచేసిన ఆరుగురు జర్మనుదేశీయులలోను, 4 గురు సేనలోచేరి యుద్ధముచేయ తగియుండుటచే, వీరు తమ దేశీయులతో జరుపు ఉత్తరప్రత్యుత్తరములను, వీరి రాక పోకలను కనిపెట్టుటకు వీలులేనందున మిలిటరీ ఉద్యోగుల కాపుడలలో లంకావయరు పటాలములుండు బారకాచులకు తీసికొనిపోబడిరి. వీరికి మిలిటరీ అధికారులకిచ్చు బత్తెమియ్య బడును. వీరు తమ కదనముగ కావలసిన వస్తువులను కొనుక్కొనవచ్చును. లాకములో జరుగుచున్న సంగతి సందర్భములలో వీరు జోక్యము కలుగజేసికొనుటకు వీలులేదు.

అలహాబాదు.

శ్రీనగరమునందు సభ.

రూ 12000 పోగుచేయబడుట.

అలహాబాదు ఆగస్టు 27:—శ్రీనగరమునందలి హజూరీ బాగునంబు నిన్నటిదినమున సుమారు 20 వేలమంది మహారాజా సాహెబు బహదూరువారి యాజమాన్యమున నొకసభ జేసిరి. ఈసభకు సంస్థానోద్యోగీయులును, సివిల్ మిలిటరీ యుద్యోగీయులును వచ్చియుండిరి. శ్రీ మహారాజావారు ప్రారంభ ప్రసంగమునందు తమ రాజభక్తిని వెల్లడించి శ్రీ వైస్రాయి గారు పాపించిన ఇంపీరియల్ ఇండియా రిఫ్ ఫండునకు తమ యుద్యోగములను, తమప్రజలను, చందావేయవలసిన దని కోరిరి. జమ్మునందును, శ్రీనగరమునందును చందాలు వనూలు చేయునిమిత్తము సంఘముల స్థాపించుటకు తీర్మానింపబడినది. 12000 రూపాయ లాక్షణమున పోగుబడిన బ్రిటీషువారికి జయము కలుగుటకు భగవత్పూర్వక జరిగిన తరువాత సభ ముగింపబడినది.

సంయుక్త రాష్ట్రముల శ్రీలు.

వైనికులకు సాహాయ్యము.

అలహాబాదు ఆగస్టు 27:—యుద్ధముచేయుచున్న వైనికుల సౌకర్యమునకు గాను దుస్తులు, మొదలగు వస్తువులను పంపుటకు సంయుక్త రాష్ట్రమునందలి శ్రీలు వైనికులలోని గవర్నరు మెంటు భవనమునకూడి ఒక సంఘమును ఏర్పాటు చేసిరి. ఈ సంఘమునకు లెప్టినెంటు గవర్నరుగారి భార్య మెస్టసు దొరసానిగారు ప్రసిడెంటుగ నుండుటకు అంగీకరించిరి. ఈ సంఘమునకు రాజధానిలో అన్నిచోట్లను ప్రాంచి సంఘములు ఏర్పరచబడును. అన్ని సంఘములూదను అలహాబాదులోనుండు ఎక్జిక్యూటివు సంఘమువారు అధికారము కలిగి యుండురు. ఎక్జిక్యూటివు కమిటీకి ఛైర్మన్ దొరసాని చెర్రెనుగాను రిచ్చర్డ్ కాపరు, శ్రీమతి మెతిలాలునిహారు, రోసుఅల్ ఛెన్, ఛేన్నీ గార్లు, మెంబర్లుగను ఉండురు.

లాహోరు

మహమ్మదీయుల రాజభక్తి.

లాహోరు ఆగస్టు 27:—లాహోరులోని సాహీ మసీదులో రహరమి 20వేల మహమ్మదీయులు బిక్రీదుండుగ నాడు యుద్ధములో నాండ్లయులకు జయము కలుగుగాకయని ప్రార్థించిరి.

హజరామండల పౌరులసభ.

లాహోరు ఆగస్టు 27:—హజరా మండలములోని యన్ని బాతులవారున్న యిటీవల సభచేసి, సంగ్రామసహాయ నిధికి రహరమి 40 వేల రూపము లిచ్చెదమని వాగ్దానము చేసిరి.

సంగ్రామ భారతీయ సహాయనిధి.

లాహోరు ఆగస్టు 27:—సంగ్రామ భారతీయ సహాయనిధికి స్థలములలోను, సామగ్రివనూలు చేయుచుండ లాహోరు వారురకొని యుండలేదు. శుక్రవారమునా డిక్కడ పోలీసువారి బ్యాండు వాయింపుచునప్పుడు దీనితోకూడ ప్రత్యేకము గ్రామాఫీసు పాటజువుట కేర్పాటు చేయబడినది.

అప్పుడు సంగీతము వినుటకు వచ్చువారియొద్దకు దిన్నచిన్న డబ్బాలు తీసికొనిపోయి దీప్యతి కమ్మివనరుగారి యనుమతి విూద చందా వనూలుచేయబడును.

సిమ్లా.

ఇండియను మెడికలు డిపార్టుమెంటు.

సిమ్లా, ఆగస్టు 27:—దొరతనమువారికిండి విషయమును ప్రకటించిరి:—ఇదివరకు, డెంగాలు సిజిలు ఆసుప్రతులకు ఇనస్పెక్టరు జనరలుగ నున్నవారు 1912 సం॥ ఏప్రియలు 1 వ తారీఖునుండి నర్తను జేనరలు అని వాడబడుదురు. వీరికి ఒక, ఐ. యం. యస్. ఆఫీసరు పనిలో సాహాయ్యము చేయును. వీహారు, ఒరిస్సాలలోని వైద్యశాఖకు ఇనస్పెక్టరు జేనరలు అధికారిగనుండును. ఈయన కర్నూల్ డిరుడును కలిగియుండును. అస్సాములోని వైద్యశాఖకు శానిటరీ కమిషనరు వైఅధికారిగనుండును. ఈయన కర్నూల్ డిరుడును కలిగియుండును. సంయుక్త రాష్ట్రములలోని సిజిలు ఆసుప్రతులకు ఇనస్పెక్టరు జనరలు జీతము 2240 రూపాయలకు అభివృద్ధి చేయబడును.

రాజధానిసహకార మహాసభ.

పూనాలో సమావేశమగుట.

పూనా ఆగస్టు 26:—రాజధాని సహకార మహాసభ నేడు కవున్నిలు భవనమున సమావేశమయినది. మానసియులగు సర్ రిచర్డులాంబు గారాగ్రాసనాధిపత్యము వహించిరి. అన్ని మండలములనుండియు ప్రతినిధు లనేకులు సభనలంకరించిరి. మానసియులగు సర్ రిచర్డులాంబు గారు కొంచెముసేపు ఉపన్యసించుటతో సభ యుపక్రమింపబడినది. తరువాత కడిచిన సంవత్సరములో జరిగిన సభవలన కలిగిన లాభనష్టములను గురించి పరపతిసంఘముల రిజిస్ట్రారుగారు సంగ్రహముగ తెలియజేసిరి. బెంగాములో ఆ నర కీ అర్ధవైజుగ నుండిన రావు బహద్దరు ఆర్. బి. నాయకు గారు తాము చదివిన వ్యాసములో గ్రామములలో నేయే పరిశ్రమ లున్నవో ఆయాసంగతులను తెలియ జేయుటకు కొంద రధికారులను దొరతనమువారు నియోగించుటకును, పరిశ్రామికాధికారి యొకనిని యేర్పాటు చేయుటకును, కోరిరి. తరువాత కొందరు సభ్యులు దీని విషయమై చర్చించిరి. పరపతి సంఘముల రిజిస్ట్రారుగారు వీనిలోనుదాహరించిన కొన్ని యంశముల విచారించుచు, గ్రామములలో నుండిన పరిశ్రామిక స్థితిగతులను గురించి తెలిసికొనుట కిదివరకారంభించ బడినదనియు, సిజిలు సర్వీసు మెంబరులు కొందరు, కొన్ని గ్రామములలోనుండిన, పరిశ్రమలస్థితిగతులను తెలిసికొనినదనియు, కాని వీనిగురించి పూర్తిగ తెలిసికొన తగినపరిశ్రామిక భావము వీరికి లేకపోయినదనియు వీనిగురించి కొందరు కొన్ని సంగతులను తెలియజేయుచున్నారనియు వీనిప్రకారము చేయబడుననియు, గ్రామములలోని పరిశ్రామిక స్థితిగతులనుగురించి తెలిసికొనినవో సహకారోద్యమమునకు ప్రతిబంధకముగ నుండిన జనులకు అక్షరజ్ఞానమును పరిశ్రామిక భావమునులేకపోవుట బుణములచే పెడింపను మండుట మున్నగు స్థితులెట్లు బాగుపడునో నాయకగారు చెప్పియుండలేదనియు, సెలవిచ్చిరి. నాయకుగారు తెలియజేసిన సంగతులను మానసియులగు రోడ్డాగారు బలపరచిరి. మానసియులగు లాల్ బాబు ఖాన్ ఖాన్ మలవాను గారిట్లు చెప్పిరి:—నాయకుగారు కోరిన యేర్పాటులకు నే నంగీకరించుచున్నాను. పరిశ్రామికాధికారికి బడులు ఆయా పరిశ్రమలయందు ప్రవీణతగలవారిని నియమించుటకు దొరతనమువారిని కోరుదును. ఇక్కడ సహకారోద్యమమునకు సంబంధించిన విషయములను విచారించుటకు సమావేశమయితిమనియు, ప్రస్తుతము చర్చింపబడుచున్న విషయములు క్రమక్రమముగ వీనిని చాటిపోవుచున్నవనియు, అగ్రాసనాధిపతిగారు వాక్రచ్చిరి. బొంబయి సెంట్రులకో అపకేటిపు చ్యాంకు కు ను, డిస్ట్రిక్టు చ్యాంకులకు ను, యూనియనులకును, గల సంబంధములను గురించి సర్ విజలదాసు దామోదర ఛాకర్ సేగార్లొక వ్యాసమును చదివిరి. గ్రామములలో నెలకొల్పబడిన పరపతి సంఘములు చేయుపనిని సరిగ తనిఖీ చేయుటకును, వీనికి సెంట్రుల బ్యాంకునుండి అప్పులిచ్చు సౌకర్యము లేర్పడునిమిత్తము డిస్ట్రిక్టు యూనియనుల నేర్పాటు చేయుటకును, సెంట్రులు ఆపకేటిపు చ్యాంకు యుద్దేశింపబడినది. బారయి నివాసులగు సెనెగారును, ధార్వారు నివాసులగు హర్లికరుగారును యీ విషయమును బలపరచిరి. వీనికి చాల మూల్యము కావలసియుండుననియు, తక్కిన స్థితిగతులు కూడచాల కఠినముగ నుండుననియు, యూనియనులకును, సెంట్రులబ్యాంకుకును నివిలాంగులు డిలో నుండవనియు

చెప్పి వాల్మీకీగారు దీనికి కృతిరేకాభిప్రాయ మిచ్చిరి. మానసియులగు రౌడీ గారు దీని కొప్పుకొనిరిగాని పెంట్లలు బ్యాంకునుండి పుచ్చుకొనునాముకు 6½ రూపాయల వడ్డీ చాల యెక్కువనిచెప్పిరి. చిట్టెలుగారికిని యిట్టే యభిప్రాయమున్నది. ఈ వ్యాఖ్యానములకు థాకర్సేగారు సమాధానముచెప్పచు ఆయా ప్రాంతములలో అప్పనిచ్చు ప్రయత్నమునకు పెంట్లలు బ్యాంకులు పోటీకిరావనియు, ఇందువలన ఆయాప్రాంతముల పరపతికి భంగముకలుగదనియు, ఆయాజిల్లాలలో 5 రూపాయలవడ్డీకి ఆప్పుదొరకినయెడల నక్కడే తెచ్చుకొనవచ్చుననియు, వీరియనప్పుడు వడ్డీ 5 రూపాయలకు తగ్గించుటకు బ్యాంకువా గాలోచించుచుదనియు, తెలిపిచ్చినారు. బొంబాయి రాజధానిలో పగవలిసహాయమువలన అప్పలనిచ్చు సంఘ మొకటి స్థాపింపబడవలయునని ప్రాథేసరు ఓ. వి. ముల్లరు గారొక వ్యాసమునుఁదిరి. ముల్లరుగారి వ్యాస మిక్రింది తీర్మానముతో ముగియుచున్నది:— పరపతి సహాయమువలన అప్పలనిచ్చు సంఘములయొక్క మాత్రముల నీసభవా రంగీకరించి, బొంబాయిలో నిట్టిసంఘ మొకదాని నేర్పాటుచేయుటకు సౌకర్యములనుచేయు టావశ్యకమని దొరతనమువారిని కోరుచున్నారు. సభ్యులందఱి తీర్మానమును ఐక్యకంఠ్యముగ నొప్పుకొనిరి.

దేశీయ తంత్రీవార్తలు

మొయిలు స్త్రీమరు.

బొంబాయి ఆగష్టు 27:—సాల్వేటి ఆను మొయిలుస్త్రీమరు నేడు సాయంకాలము 2-40 గంటలకుతేరెను. టూటాలును, ప్రయాణికులును 5 గంటలకు ఒడ్డుజేరెను.

హాజీయాత్రికులు.

హాజీయాత్రికుల దీసికొని పోవుచున్నవార్తలతో కారడె విజ్ ఆను టర్కీ స్త్రీమరొకటి బొంబాయివచ్చిచేరెను. హాజీలు యాత్రికు బోవుకాలమే యైనను, రోజును 200 మొదలు 400 వరకు మాత్రమే హాజీలు వచ్చుచుండిరి. యుద్ధప్రచారము వలన రోజునకు వచ్చువారి సంఖ్యలో 30 మొదలు 40 వరకు తగ్గిపోయెను. 25 తేదీని కొమెయిట్ ఆను స్త్రీమరు 11118 మంది యాత్రికులను దీసికొని పోయెను. కరాచీనుండి 350 యాత్రికులను దీసికొని యిక్కడకు వచ్చిన మాన్సూరి ఆను నోడమరి 350 మంది నెక్కించుకొని నిన్నటి దినమున జెడ్డాకు ప్రయాణమై పోయెను. ఇప్పటి కేసాలునందు 7963 యాత్రికులు బొంబాయినుండి పోయి యుండిరి.

ఒక లక్కరులు పారిపోవుట.

యద్ధము జరుగు ప్రదేశములకు, దీసికొని పోదురను వదంతుల మూలమున వర్తకల యెడలపొద లక్కరులు చాలమంది పారిపోవ మొదలిడిరి. ఇది చాలవరకు తగ్గినది. కొంతమంది తప్పు ఇతరులు సంతోషముతో తమపనిని నెరవేర్చుచున్నారు. పారిపోయిన వారిలో చాలమందిని పట్టుకొని మరల నువ్వొగమునందు ప్రవేశ పెట్టిరి.

హతాత్తుగా చనిపోవుట.

అగ్ని ఆగష్టు 27:—ఆనరబుల్ శ్రీరామరావు బహద్దరు గారు నిన్న సాయంకాలము, ఆలహాబాద్లోని కాన్సెల్టరేటరాలకు, డెబ్బుకు పోగుచేయుటకు జరిగిన సభకు అధ్యక్షులుగ నుండి, ఉపన్యసించిన వెంటనే జబ్బుచేసి 10 నిమిషములలో చనిపోయిరి. వీరికేసును, దహనమునై ఆయోధ్యతీసికొని పోయినారు. వీరి గౌరవాన్ని కొద్ది లన్నియు మాసివేయబడినవి.

కూనూరు మ్యునిసిపాలిటీ.

మత్తుపదార్థ విసర్జనసంఘము.

కూనూరు, ఆగష్టు 27:—హిందూదేశ మత్తుపదార్థ విసర్జన సంఘమువారు, ప్రతిమ్యునిసిపాలిటీలోను, పదార్థములు ఉపయోగించువారికి ఆసువుతులు కట్టవలయుననియు, మ్యునిసిపల్ పట్టణములలోని ఉద్యానవనములలో బ్యాంకుమొదలగు వాయిద్యముల నెట్టవలయుననియు, మ్యునిసిపాలిటీవారు కాఫీ, తేయాకు మాపులను పెట్టవలయుననియు, వ్రాసి, ఆకాశమున ప్రతిమ్యునిసిపాలిటీకి పంపిరి. ఈ విషయమై నేడుకూనూరుమ్యునిసిపాలిటీవారు నిర్ణయించి మత్తుపదార్థవిసర్జన సంఘమువారి సలహాప్రకారము నడచుకొనుట అసంభవమనియు, చేయుటకు వీలగు సలహాలను అంగీకరించుటకు కూనూరు మ్యునిసిపల్ కౌన్సిలువారు సిద్ధముగ నున్నారనియు తీర్మానించిరి.

తాణా ఉద్యోగస్థులు

జీతములు పెచ్చించుటపై ప్రాధాన.

ఒకజమిందార్ ఉద్యోగస్థులట్లు వ్రాయుచున్నాడు:— నిడదవోలు సంస్థానం జమిందారిజీ శ్రీరాజాపాపమ్మ రావు బహద్దరుగారు ఆ 1900 సం॥ ౧౦ లో చనిపోయిరి. అప్పటినుండి మద్రాసు ప్రెజ్డెన్సీవారివలన నేర్పరపబడిన రిసీవరుగారిచే యట్టేలు వ్యవహారంపబడుచున్నది. రావు సాహేబు గోపికృష్ణ నారాయణస్వామి నాయుడుగారు ఆ 1904 సం॥ వత్సరంనుండి రిసీవరుగా వ్యవహరించు చున్నారు. వీరు కృష్ణాజిల్లా కోర్టువారి యుత్తరవులను పొందుచు వ్యవహరింపవలెను. వీరు పనిచేయుచున్న 10 సంవత్సరములనుండి యెట్టేలుకు ఆ రామాభివృద్ధిచేయుచు రయితులకును, అనుకూలముగా వ్యవహరించుచున్నారు. వీరికింద పనిచేయుచున్న ఉద్యోగస్థులకును అపకృతిలేదు. యట్టేలు లాభమును చూచుచు ప్రజానుకూలముగా పనిచేయుటలో వీరికిగల సమర్థతయు, శాంతిమున దయాస్వభావమును, మిక్కిలి జ్ఞానాపాత్రములు కాని వీరి టుయులూ తాపేషనిచేయుచున్న తాణా ఉద్యోగస్థులనితి పెంపొందినది. జమిందారిజీగారి కాలములో తాణాలో పనిచేయు గుమాస్తాలలో ఫేష్యూరునకు రు 15 లును పెద్ద గుమాస్తా, డి. సి. డి. గుమాస్తాలకు రు 12 లును మిగిలిన ఇద్దరు గుమాస్తాలకు రు 10 లు చొ॥ నను మరాబునకు రు 8 లును తాణాకు సంబంధించి ముతాలసమ్మదార్లకు రు 10 లు చొ॥ నను జీత నియమును ఉండెడిది. జమిందారిజీగారి పరిపాలన యగుటవలనను, రయితుకు భూమియందు అప్పట్లో హక్కులే కుండుటవలనను జీతములేగాక రుసుములు పుచ్చుకొను ఆచారములు కల్గియుండుట వలనను, వివాహాదికార్యములు వచ్చినపుడు జమిందారిజీగారు సహాయముచేయులక్ష్యము కొందరి యెడల కలిగియుండుట వలనను, అప్పట్లో ఆహారపదార్థముల ధరలు మిక్కిలి తగ్గియుండుట వలనను ఆజీతములతో పనిచేయు గుమాస్తాలు సుఖవేషము చేయుచుండెడు వారలు. హుజూరు అక్సీసుగాను కొలది సంఖ్యతో కొద్ది జీతములతో వ్యవహారము జరుగుచుండెడిది. రిసీవరు స్వీయరాగానే హుజూరు అక్సీసులో కాగితమునకు నొక రొకరుగా నుండి యననట్లు ఉద్యోగస్థుల సంఖ్య విడివిగా పెంచబడినది. జీతములు వృద్ధిచేయబడినవి. తాణా ఉద్యోగస్థుల పమున దృష్టి ప్రసరింపలేదు. జమిందారిజీగారి కాలమున కంటే తాణాలలో జీతములు వృద్ధిచేయ బడలేదు. గుమాస్తాల సంఖ్య పెరుగలేదు. పనులు వృద్ధికాబడినవి. ఆహార్యములు పనిచేయవలెను. ఆవివారమునను నెలవులేవు. భూమియందు రయితునకు సంపూర్ణమగు హక్కు కలదు. రుసుములు పోయినవి. తాణా గుమాస్తాకు ఇవ్వవలసిన రు 10 లు జీతమును హుజూరులోనో, మరియెక్కడనో యెవనికో యిచ్చుచు రు 8 లు జీతముమాత్రమే తాణాలలో నియ్యబడుచున్న గుమాస్తాలు కలరు. ధాన్యపుధరలు ఆహార పదార్థముల ధరలు భూవ్యయనకంటే రెట్టిరపు పెరిగినవి. ధాన్యము బస్తారు 6 లు చొ॥ అమ్ముచున్నది. రు 8 లు జీతగానికి నెలకు బస్తాన్నర ధాన్యమునను రాదు. ఈ జీతములు చాలక, కుటుంబ పోషనలు జరుగక అమిశకప్తములను పొందుచున్నారు. ఈ కష్టములు అనభవించుచున్న వాల్లకు తెలియవలసినవి యేగాని, పేడలలో కూర్చుండి, సుఖవేషముచేయుచు నితరులను గూర్చి విచారించని వారికి తెలియవు. అన్ని డిపార్టుమెంటులలోను భూవ్యయనకంటే ఆహారపదార్థముల ధరలు పెరుగుటవలన జీతములు వృద్ధిచేయ బడినవి. వృద్ధిచేయబడుచున్నవి. ఇప్పటి ధరల ననుసరించి, పనుల ననుసరించి తాణా గుమాస్తాలకు నెలకు రు 15 లు జీతమియ్యదని యుండును. స్వల్పజీతము లగుటచేతను, కుటుంబపోషణలకు చాలకుండుట చేతను తగినవారలు లభ్యము కాక కొందరు దస్తువగయిరాలు హరించి అయుక్తముగా ప్రవర్తించుటచే క్రిమినల్ సివిల్ చర్యలు జరిగిన కేసులకొన్ని యట్టేలులో గలవు. రిసీవరుగారి పరిపాలన కాలము చాల భాగము ముగిసిరి. ఇది వరలో నిందువిషయమైన కోరికలను, వినుచు నూరకుండుట కడకోచనియము. తాణాల ఉద్యోగస్థుల కష్టములను, నిడదవోలు యట్టేలు రిసీవరుగారు విచారణచేయించి జీతముల అభివృద్ధివిషయమై అవసరమగు రీతిని ప్లాన్డెస్ట్రీక్ట్ కోర్టువారికి సిఫారసు చేయుట అత్యవసరమును, విధాయకృత్యమును, వ్యాయమును అయి ఉన్నది.

Lahore.

Contributions to Relief Fund.

LAHORE, August 27.—In order that Lahore may not be left behind other stations in contributing to the Imperial Indian Relief Fund it has been arranged that on Friday evening the performance of the Police Band will be supplemented by a special gramophone concert during which, by permission of the Deputy Commissioner, collecting boxes will be sent round for liberal contributions of all attending the function.

Moslem Prayers.

About 20,000 Muslims assembled in Shahi Mosque, Lahore, on the occasion of Id and offered fervent prayers for the success of the British arms.

The Relief Fund.

At a large and enthusiastic meeting of all classes of the Hazara district held recently a sum amounting to nearly Rs. 40,000 was promised for the Imperial Indian Relief Fund.

INDIAN TELEGRAMS.

(Associated Press Agency.)

The Delhi Case.

Argument in the Delhi case was resumed yesterday. Mr. Ross Alston, continuing the prosecution case, said that the defence had brought no evidence to show that Dina Nath wished to damage Balraj, Balmokund and Kushi Ram. All the three protested their entire ignorance of him, but Counsel asked if this was correct, was it likely that he would have wanted to damage them. Balraj said that Dina Nath did not like his father Hansraj. Is that any reason, asked the Counsel "why he should want to hang the three students, two of whom had nothing to do with Hansraj" Counsel also dealt with many of the exhibits refuting Mr. Norton's statement as to their authenticity. The Court rose for the day.

I. T. O's Memorial.

Discussed by Coonoor Municipality.

COONOR, August 27.—At a well attended meeting the Coonoor Municipality held to-day, with Mr. G. H. Coleman, Chairman, presiding, the memorial of the Indian Temperance Organisation, which was forwarded to the Viceroy and which was sent to different Municipalities for expressions of opinion, came up. The memorialists, as telegraphed, wanted a hospital for inebriates, music in public parks, and the opening of municipal tea and coffee shops. A breezy discussion ensued. Major Long thought a hospital for inebriates was impracticable, while Major Cornwall characterised the whole proposals of the Indian Temperance Organisation as ridiculous and highly impracticable. The Council passed the following resolution:—"The Council agrees with the Chairman's note and do not think the suggestions of the Indian Temperance Organisation are practicable. The Council are willing to consider any practicable suggestion on the subject."

The Haj Pilgrimage.

BOMBAY, August 27.—A Turkish boat, S. S. "Kara-deniz," has come to Bombay with a view to participate in the Haj pilgrim traffic. Though early in the Haj season, which commenced in June, the influx of Hajis numbered two to four hundred daily, the war panic has caused the number to decline to 30 to 40 per day. The S. S. "Koweit," which left on the 25th, took 11,118 pilgrims to the Haj, and the "Mansuri," which arrived here from Karachi with 250 Hajis, sailed yesterday for Jeddah with another contingent of 350 pilgrims, making 700 in all. Since the beginning of this season 7,963 pilgrims have left Bombay.

Indian Medical Department.

SIMLA, August 27.—It is notified that from 1st April, 1912 the Inspector-General of Civil Hospitals, Bengal, ranks as a Surgeon-General and will have an I. M. S. Officer as Personal Assistant. The Medical administration of Behar and Orissa will be directed by an Inspector-General of Civil Hospitals with Colonel's rank. Assam will have a Sanitary Commissioner, with Colonel's rank; and the pay of Inspector-General of Civil Hospitals, Central Provinces, will be raised to Rs. 2,250 monthly.

All-India Weather.

SIMLA, August 28.—Temporary break in the Arabian Sea monsoon that has prevailed for some days still continue and apart from isolated falls rainfall has been confined to Burma, northeast India and south Peninsula. Rainfall has been nearly general in Lower Burma, Assam, Bengal, Orissa, Bihar, and Konkan and local in east Central Provinces. A few falls also have occurred in Upper Burma, United Provinces, Punjab Hills, Bombay Deccan, Mysore, Malabar, southeast Madras and north Madras coast. Chief falls reported are:—Tavoy one and half inches, Kyaukpyu one, Akyab six, Gauhati one, Dhubri one and half, Silchar three, Cherrapunji six, Cox's Bazar and Narayanganj five, Chittagong, Berhampore and Darjeeling three, Mymensingh and Purnea one, Durbhanga five, Patna six, Naya Dumka two, Gorakhpur and Mussoorree one and Simla three.

FORECAST:—Decrease of rain in west Bihar and extension in submont one Himalayas.

ARABIAN SEA REPORTED:—Mail steamer reports monsoon slightly below normal strength.

TELEGRAMS.

THE BATTLE OF MONS.

A British Soldier's Graphic Description.

London, August 28.—A British soldier in a letter home, giving description of the fighting at Mons, says "Germans are atrocious devils. They were furious, but their firing was inaccurate. Ours was good. We piled up their dead but they came for us in thousands. It was a magnificent but awful sight. Shrapnel made the night hideous but our chaps were calm and aimed deliberately. Our captain was a fine fellow. He had his leg smashed by a shell, but he knelt on one knee and kept cheerfully calling out, 'my Bonnie boys make sure of your aim.' The letter concludes that the Germans were more like mad Zulus than human beings.

A Soldier's Estimate of the Fight.

A "Daily Telegraph" correspondent conversed with one of them who asked about how war around Mons was going on; the Soldier replied very nicely. "The action, in which I was, appears to have been very much exaggerated."

AGE OF ENLISTMENT.

Extended by Earl Kitchener.

Earl Kitchener has extended the age of enlistment to thirty-five.

Belgium.

THE COMBAT PROCEEDING.

Terrific Onslaught.

LONDON, August 27.—(3-50 P. M.)—Though there is no fresh news from the front, there are indications that the combat is proceeding. The exact significance of the announcement that the allied forces have moved back is not yet clear, but it appears that a terrific onslaught is being made in the region where the British forces have been disposed during the past few days. The Germans have evidently attempted to cut the British lines of communication.

France.

BRITISH FORCE IN THE MIDDLE.

Changes in the Position.

LONDON, August 28.—(1-40 A. M.)—The Press Bureau has issued the following. The French operations, extending over 250 miles, necessitated changes in the position of our troops who are now occupying a strong line to meet the German advances supported by the French Army on both the flanks. The moral of both the Armies appears to be excellent.

YESTERDAY'S FIGHT.

French Advance in Lorraine.

LONDON, August 27.—(7-10 P. M.)—PARIS.—An official statement says "yesterday's events, in the northern area in no way prejudiced the latest measure taken with a view to a later development of the operations. The French between Vosges and Nancy continue to advance".

THE BRITISH ARMY.

Retires Before Superior Forces.

LONDON, August 28.—(4-5 A. M.)—A French Official "Communique" says: "The British Army was attacked by greatly superior forces and obliged after a brilliant resistance to withdraw a short distance to the rear. On the right our armies maintain their position."

FRENCH SUCCESS NEAR NANCY.

Belgian Troops Join the French.

In the Vosges the French troops have resumed the offensive and repulsed the German forces, which forced them to retire yesterday. In the region between the Vosges and Nancy our offensive has continued uninterrupted. For the last five days the German losses have been considerable. South-east of Nancy, over a front of 7 kilometres, 7,000 German dead were found. On the Meuse our troops repulsed several German attacks with great vigour. The Belgian mobile defence troops from Namur, with a French regiment supporting them, have joined our lines."

GERMANS BREAK THROUGH THE LINES.

But Are Gushed Back on the Main Body.

LONDON, August 28.—(4-40 A. M.)—The correspondent of the "Daily Express" telegraphing from Lille, yesterday, says: so far there is no evidence of the stemming of the flood of German soldiery, an advanced guard of which is at Pont-a-Marcq and Marchiennes. They broke through the French lines and penetrated as far as Orchies cutting the line from Valenciennes to Lille.

FIGHTING AT MARCHIENNES.

German Advance Pushed Back.

Heavy fighting is reported to have occurred at Marchiennes this morning, and it is believed that the Allies were able to push back the German advance on the main body. The French also repulsed the German advanced forces with great loss at Pont-a-Marcq, seven miles south of Lille.

Belgians in France.

LONDON, August 26.—Crowds of destitute and starving Belgians are arriving in Paris. They present a tragic spectacle. Women are haggard and dazed with misery, and many of them tell pathetic stories of children lost in a stampede from the Germans. Many refugees are obviously well-to-do, but they looked like tramps. A majority have been accommodated in Cirque de Paris which is full of straw beds and looks like a human stable. The refugees will be sent to the centre or to the west where they will find employment in helping the farmers.

TELEGRAMS.

Russia.

Tilsit Occupied.

LONDON, August 28.—(1-40 P. M.)—The Russians have occupied Tilsit.

ADMIRABLE RUSSIAN ADVANCE.

Remarkable German Retreat.

LONDON, August 28.—(2-35 A. M.)—According to the despatches printed in New York and cabled by "Daily Telegraphs", the Germans in East Prussia are running like hares, before the Russians. Peasants and towns people fled first, followed soon afterwards by the Infantry and the Artillery, men, in many cases discarding their equipment.

Russian Strength is Surprising.

The appearance of the Russians in such strength was wholly unexpected by the Germans and demoralization commenced, when it was seen that nothing could stop the Russian advance.

Germany.

A GERMAN GUNBOAT.

Blown up by the Captain.

LONDON, August 27.—(8-25 P. M.)—Amsterdam.—A German Official announcement published here says "The cruiser 'Magdeburg' went ashore at the Isle of Usolo(?) in a fog. Her position was hopeless as Russian warships were in the neighbourhood. A German torpedo boat E. A. 26, under heavy fire, rescued some of the crew. The Captain blew up the 'Magdeburg'. Seventeen men are dead, 22 wounded and 85 missing, including the captain."

"Magdeburg" is a German gunboat of the 3rd class with a displacement of 4,500 tons. It was built at Bremen in the year 1911 at a cost £91,000 and is fitted with 12 (4.1 in guns. Its speed is 27.5 knots.]

Austria.

A Servian Expedition.

LONDON, August 27.—(3-50 P. M.)—Servia is preparing to pour an expeditionary force into Austria. The Servians have already taken a number of strategic points in South Bosnia.

Cause of Austrian Defeat.

London, August 26.—Eye-witnesses say that Austrian defeat in servia was due to the lack of endurance on the part of Austrian troops. The Austrian Artillery and Cavalry are first class but the infantry is weaker.

Japan.

JAPANESE MOVEMENT.

Kept a Secret.

LONDON, August 27.—(3-50 P. M.)—The Japanese movement in the Far East is being kept as secret as possible and no information is being issued even to the Embassies.

India and the War.

Simla.

(Associated Press Agency.)

German Banking in British Territory.

SIMLA, August 28.—Particulars are published authoritatively of the action taken in the United Kingdom thereby Germans are prohibited from carrying on banking business in British territory except in the case of British branches of the Deutsche Dresdner and Disconto Gesellschaft Banks, which are allowed to complete the transactions entered into before the declaration of war, their balances to be then transferred to the British treasury.

STERLING BILLS & TELEGRAPHIC TRANSFERS.

To-day's Sale.

SIMLA, August 27.—The whole of the tenders for Sterling Bills at the Telegraphic Transfers on the Secretary of State for India in London at to-days sale in Calcutta, at the rates previously announced, were accepted in full. They comprised telegraphic transfers amounting to £107,000 in Calcutta, £300,000 in Bombay and £50,000 in Madras and Bills amounting to £96,000 in Calcutta £40,000 in Bombay and £45,000 in Madras, total of all the tenders being just over half-a-million Sterling.

INDIAN EXPEDITIONARY FORCE.

Mysore Contributes Fifty Lakhs of Rupees.

SIMLA, August 28.—The Maharajah of Mysore has offered and the Viceroy has accepted a contribution of fifty lakhs of rupees towards the cost of an Indian expeditionary force. His Highness has also offered his troops which the Viceroy has promised shall be called upon should an occasion arise.

SPORTING ARMS AND AMMUNITION.

Exports to Native States Permitted.

SIMLA, August 28.—It is notified in the current issue of the Gazette of India, Commerce Department, that the export by land to Native states in India of sporting arms and sporting ammunition subject to rules 18 and 19 of the Indian Arms rules is permitted.

Coonoor.

Coonoor Loyalty Meeting.

COONOOR, August 18.—A meeting of the residents of Coonoor will be held at Church room on Monday, the 31st instant at 5 P. M., to raise funds for the Viceroy's Imperial Indian Relief Fund. L. L. porter will preside. There will be two resolutions passed one expressing

TELEGRAMS.

loyalty, and the other to raise funds. Mr. M. Young, Collector, is expected to explain the object of funds. The requisition calling for the meeting is signed by L. L. Porter on behalf of European, Rao Bahadur T. Sundra Rao on behalf of Indian residents and G. Mahomed Sheriff on behalf of Mahomedan residents.

Secunderabad.

HELP FOR SICK AND WOUNDED.

Ladies' Meeting at Bolarum.

SECUNDERABAD, August 23.—At the invitation of Mrs. Stuart Fraser some 80 ladies of Hyderabad and Secunderabad met at the Bolarum Residency on the afternoon of the 27th August to organise help to the sick and wounded at the seat of war, to render which there is a keen general desire among the ladies of the community. It was resolved to work on the lines advised by Sir. P. Lukis and Surgeon-General Babbie at the recent Simla meeting and to make articles according to the list prepared by the Surgeon-General and the Chief Lady Superintendent of the Queen Alexanders Nursing Service. For this purpose a General Committee was appointed, with Mrs. Stuart Fraser as President, Wadeson as Vice-President, and Mrs. Meynell and Mrs. Wilkinson as Joint-Secretaries. Sub-Committees being nominated for the various centres into which the Bolarum, Secunderabad and Hyderabad area falls, in order to enlist workers to collect subscriptions and organise working parties. The Sub-Committees will include more than one for the Indian ladies of Hyderabad who have freely offered their help. Articles as made in accordance with the definite unit laid down in Surgeon-General Babbie's list will be despatched to the St. John's Ambulance Association depot at Bombay for distribution as the Chief Military Medical Adviser to the Government may think necessary.

Calcutta.

A GERMAN FIRM'S SUIT.

In the Calcutta High Court.

CALCUTTA, August 23.—An interesting point of international law arising out of the present war in Europe was raised to-day at the High Court before Justice Chitty in connection with an application made by a German firm, Messrs. Schoder, Smidt and Co. Ltd., for leave to file a plaint against Juggo Prosad Dey. After the declaration of war the plaintiff company applied for the admission of a plaint to recover Rs. 15,500 for goods sold and delivered to the defendant prior to the declaration of war. A rule was issued on the defendant to show cause why the plaint should not be admitted.

Mr. Sinha, who appeared in support of the rule, submitted that the company had its commercial domicile in Calcutta and was registered under the Indian Companies Act. Its head office was here, the whole of its capital was here, and every business and transaction it did was done under the authority and by the orders of the company here. Two directors of this company were British subjects. As regards dividends the German shareholders could not get any until the declaration of peace. This was a trading company, and its domicile was the place where its principal business was carried on. The company had no natural domicile but an artificial domicile which was where its principal place of business was.

Mr. Langford James, in showing cause, admitted the position of Schoder, Smidt and Co., but said if it should transpire afterwards that they were acting as agents for an alien enemy then of course a fresh question would arise.

His Lordship admitted the plaint.—

Imperial Relief Fund.

CALCUTTA, August 28.—The Bengal branch of the Imperial Relief Fund amounts to one lakh and twenty-seven thousand.

Restriction of Germans and Austrians.

A Bengal Government notification states that Germans between the ages of twenty and thirty-nine and Austrians between twenty-one and thirty-three must refrain from intercourse with any person or class prohibited, and, unless with special permission, not more than three foreigners may congregate in any one place.

German Firms.

A Press communique states that Messrs. Ernsthausen and Moll Schutte and Co. have eliminated the German element in the management. Twenty-one German and Austrian firms have applied for licenses to trade. Their applications are now under consideration.

Financial and Trade Conditions.

BOMBAY, August 28.—Local financial and trade conditions continue to improve, and a perceptible improvement is already noticeable in the bazaar. So far as exports are concerned, the trade is held up owing to want of steamers, but no doubt this will be remedied in time. The monetary situation is decidedly easier, and there is every prospect of an early return to normal conditions. Steps are being taken to acquire the cargo of some foreign vessels interned at other ports, and Government, it is understood, are giving every assistance.

Bombay.

MAIL STEAMER REPORT.

BOMBAY, August 27.—The Mail steamer was signalled Bombay at 14-20 hours yesterday and the Mails left Bombay by Postal Express train and 7-40 P. M. on the same day.

TELEGRAMS.

HAD PILGRIMS.

Under Great Hardships.

BOMBAY, August 28.—All intending pilgrims are finally advised to postpone going to Haj this year. Three pilgrim steamers, the "Lowa," "Jeddah" and "Slami," with about two thousand five hundred pilgrims, left Bombay about one month ago and was detained at Aden till today owing to the war. Steamers are allowed now to proceed at the owners' risk. Hajis are under great hardships. Turner Morrisons did not send the "Akbar" as advertised, but the "Mansuri" left on the 26th and is still in Bombay. Deck fare to-day is raised to eighty rupees. No tickets should have been issued, knowing that over two thousand pilgrims are already detained at Aden. The Turkish steamer "Karadeniz" cannot take pilgrims this year and can take only cargo.

Poona.

BOMBAY WAR RELIEF FUND.

A Meeting in Connection with Women's Branch.

POONA, August 28.—This evening on the invitation of Her Excellency a very large number of ladies of all classes and creeds met at the Council Hall in connection with the Women's Branch of the Bombay War Relief Fund and Her Excellency Lady Willingdon was in the chair.

Her Excellency's Opening Speech.

In opening the proceedings Her Excellency said that she was glad to see so many present. There were, she was sure, too many for the cause.

A BRANCH OF WOMEN'S BRANCH.

To be Started.

They had met, Her Excellency said, to start a branch of the Women's branch of the Bombay Relief fund and she had no doubt that the Poona branch would be most successful. The office of the branch was situated in a building, the Civil lines very kindly lent for the purpose and any information that was needed would be furnished there.

Organisation Explained.

Mr. Macdonochie, Commissioner, C. D., explained the organisation which it was proposed to start. The same organisation would be adopted as decided on at the Bombay meeting. No one who could not be of service to friends, he declared, should hesitate to contribute. In the case of Indians where there were practical difficulties in the way of ladies coming forward, he hoped representative men would undertake organising. Patterns and samples of things required would be kept at the central depot and these comforts for troops on service both European and Indian would be collected by them. Contributions in money or purchased articles would be equally acceptable. Apart from this work, miscellaneous articles would be also equally acceptable. Woollen, cotton and linen cloths, Knitting wool, needles, etc. etc. were urgently needed.

Other Speakers.

Surgeon General Lyon then addressed the meeting on how best to assist the sick and the wounded, which was followed by an exhortation from Lady Jehangir and a speech by Mrs. Ramabai Rannade in Marathi. Lady Barrett also, addressing the meeting assured those present that as soldiers' wives their help in the movement would be given without the asking.

Conclusion.

Cheers Lady Willingdon concluded the proceedings.

Karachi.

EXPORT OF RAW HIDES.

Not Prohibited.

KARACHI, August 27.—The prohibition of the exports of hides from India extends only to hides tanned and not to hides raw. An intimation to this effect has been elicited from the Government of India by the Karachi Chamber of Commerce who draw attention to the existence here of an embargo on the exportation of raw hides and urged that the shipments of raw hides which are very largely in excess of the requirements in India should be permitted to England and France. The Customs Collector in Karachi has been informed accordingly.

THE WAR RISK INSURANCES.

How to Recover Them?

KARACHI, August 27.—The Karachi Chamber of commerce have addressed the following telegram to the other principal Chambers in India:—"Will you kindly inform this Chamber what steps the members of your Chamber propose to take with regard to the recovery of war risk insurance from the buyers of all goods imported? My Committee are informed that it has been universally recognised at home that the buyers should pay the war risk insurance. Would your Chamber be prepared to support the urgent appeal to the Government of India for a special legislative measure making the war risk insurance legally recoverable from the buyers just as is now done with regard to the increase of import duties?"

Lucknow.

A GIFT TO BELGIAN SOLDIERS.

A Private Soldier's Suggestion.

LUCKNOW, August 28.—A private soldier, writing to the "Indian Daily Telegraph," suggests that, with the approval of the Commander-in-Chief, the British and Native Troops in India should present to the Belgian soldiers one suit of khaki each from their surplus stock. The officer at the port of embarkation could be ordered to receive the clothing.

Allahabad.

Airship Legislation.

ALLAHABAD, August 28.—The "Pioneer" says:—An Airships Act Amendment Bill is shortly to be introduced into the Imperial Legislative Council to bring the existing Act into line with Home legislation especially in the matter of the control of ships arriving in India from across the border. Legislation in connection with the announcement is about to be introduced into Parliament at home. It deals chiefly with matters already covered for six months, so far as India is concerned, by the Viceregal ordinances that have been published here. Except on one or two minor points therefore no immediate fresh legislation will be required in this connection in India.

PIONEER'S LONDON CORRESPONDENT.

On the Events of War.

ALLAHABAD, August 28.—The "Pioneer's" London correspondent cables:—August 26.—Considerable divergence of opinion is shown concerning the precise significance of the allies' retirement to the Lille-Mauberge line and the German successes in Namur region. It is universally agreed that the present positions are very strong and the allies are probably numerically superior and it is also known that the German losses were extremely heavy. The British Artillery and Infantry had a deadly effect on the mass of Germans. As an example of the British coolness a witness mentions seeing British soldiers on the Canal banks at Mons quietly fishing with bayoneted rifles as fishing rods while heavy firing was audible in the distance.

The fighting at Charleori between the French and the Germans was particularly ferocious, the streets being so jammed with the dead, says the "Times" Correspondent, that the killed remained up standing resting against the heaps of corpses. The French Algerian troops showed a special gallantry in charging the Germans losing themselves 80 per cent.

The Russian advance is continuing. Three armies altogether are advancing, one against Posen.

An official Belgian communique following a similar protest by French, gives detailed instances of rape, looting, burning murdering and mutilating by Germans. The Britishpress Bureau is issuing this for publication remarks that the Germans are behaving better in large towns. Atrocities in the country are apparently committed with the deliberate object of terrorising the populace in the interest of their lines of communication.

Rangoon.

ST. JOHN'S AMBULANCE ASSOCIATION.

All Round Activity.

RANGOON, August 28.—There are over sixteen first-aid classes at work in Rangoon under the auspices St. John's Ambulance Association and other classes being organised as they may be required. Most of the Brigade members are prepared to give their services anywhere they may be required. Ladies working parties are being held and useful articles of various kinds are made. Secured Ladies with experience in nursing have volunteered for hospital or field service and further names are being registered.

INDIAN TELEGRAMS.

(Associated Press Agency.)

Provincial Co-operative Conference.

Deliberations Resumed.

POONA, August 27.—The Provincial Co-operative Conference resumed its deliberations to-day the Hon'ble Mr. Pattani, member of the Council, presiding in the temporary absence of the Hon'ble Sir Richard Lamb. The business to-day consisted of the presentations of reports of the Select Committees appointed yesterday to discuss and report on certain papers.

Mr. G. K. Deodhar's paper on debt redemption among urban labouring classes in Bombay and other towns formed the subject of a lengthy report the Committee framing the following resolution. The Committee submits the following resolution for acceptance of the Conference:—That this Conference approves of the lines of work mentioned in Mr. Deodhar's paper and recommend the Government to grant to the Bombay debt redemption Committee for a period of three years a sum not exceeding Rs. 500 per annum equal in amount to that subscribed by the individual members of societies for the purpose of properly carrying on the educational and inspection works in these societies as well as societies to be started hereafter for this purpose.

Mr. Chitale proposed a rider to the effect that similar Debt Redemption Societies be allowed in Bombay and other districts wherever it was found practicable. The resolution and the rider were both accepted.

Reports on the debt redemption among the agricultural classes, the cattle insurance, a paper on weaving and yarn supply by Mr. W. T. Pomefret and one on fodder shortage were accepted and recorded.

Mr. W. M. Smart, I. C. S., then presented the report of the Committee on the organisation of a co-operative dairy farming whose recommendations included the following:—The Committee considers that suitable localities for starting co-operative dairy societies should be found by the Agricultural Department and the suitability of each locality for the production of milk and the marketing of milk and milk products should be reported on separately and recommends that in order to encourage co-operative dairy societies the Government be moved to extend the existing systems of loans to weavers and seeds societies and dairy societies. It was its opinion that the aid given by the Municipalities should take the form of a provision of sanitary accommodation and supervision.

The local men should be asked to purchase and hand over specially selected bulls to the societies which should contribute a part of the purchase price and be responsible for their maintenance.

Several other interesting papers on the subject containing suggestions for the furtherance of co-operative movement were then read and recorded.

On the conclusion of the programme Sir Vithaldas, D. Icakersey proposed a vote of thanks to the Chairman in seconding which Chief Tehalkaranji coupled the name of Hon'ble Mr. Pattani who had presided for the time during the absence of Sir Richard Lamb.

In replying, the Chairman thanked the Conference and said he would also like to associate himself with the expressions of praise for the services of the Registrar. Continuing, he said that they had got through a long agenda in good time and had a year before them in which to carry out many useful suggestions they had resolved to start movement in co-operative dairy farming which in itself was a big work; and the speaker then went on to touch on the different useful schemes to which the honorary organisers would give effect and added a word on usefulness of the meeting to discuss such matters. The Chairman then thanked all those who had taken the trouble to attend as also those who had contributed. He felt sure that their wishes for the success of the British arms in the righteous cause which had been expressed by Chief of Tehalkaranji were shared by all present as well as by the presidency as a whole. It was a big undertaking for England, but they were perfectly confident of the ultimate success. In conclusion he wished the members of the Conference 'good-bye,' adding that next year this time he would have retired. As Sir Richard Lamb left, the members rose and accorded him three cheers adding three hearty cheers for His Majesty the King-Emperor.

This concluded the proceedings of the Conference.

Primary Education.

Sir James Meston's Orders.

On Committee's Recommendations.

ALLAHABAD, August 28.—Sir James Meston has passed orders on the recommendations of the Committee on primary education which sat last year at Nainital under Mr. Justice Piggott's presidency. The orders deal with the question of constitution and location of primary schools, provision and pay of teachers, curriculum of education for special classes, school buildings and hygiene aided and indigenous schools, girls' primary schools, control and inspection, finance and general aspects. His honour says during the course of a long resolution that, on account of financial limitations, the task of the Committee was to consider the means of securing attendance of roughly 8000,000 boys at the public primary schools in the place of enrolment at that date of something under half a million. Elementary schools shall fulfil two definite objects. (1) The schools must not be so designed as necessarily to make pupils discontented with and averse from pursuing their ancestral callings which with the vast majority are all that they can possibly look for their maintenance in life. (2) They must give boys such education as will have lasting influence on their intelligence and will equip them better for their works in the world. Any system of primary education which fails in these aspects is either treachery to people or the gravest waste of their money or both. The position is that between 20 and 90 per cent. of the boys leave school at what is called the lower primary stage that is, from the second class or earlier and it is incontestable that this vast number of children carry nothing away with them which is of any lasting value.

For future therefore the lower primary will cease to be recognised a stage in the system of elementary education.

Temperance Deputation.

Government Measures.

Counter Attractions Under Consideration.

LAHORE, August 27.—With reference to the suggestion made by a deputation to the Viceroy relative to the excise administration that the Government should set aside a grant for some positive measures in order to prove to the people that the Government is on the side of abstinence, the Senior Secretary to the Financial Commissioner, Punjab, has addressed a communication to the Commissioners and other selected officials and non official inviting suggestions on certain practical measures which might serve as counter attractions to drink and other similar evils. Due to a lack of wholesome and entertaining occupations the measures suggested in the letter are rehabilitation of indigenous music and its dissociation from disgraceful connections, magic lantern, lectures; subsidies, subsidies to travelling circus, cinema etc. etc. The idea is that little or nothing is to be achieved by negative action and that something must be substituted for that which it is desired to discourage.

Punjab University Lectures.

The Punjab University has appointed the following gentlemen to deliver special lectures during the next cold weather:—Dr. J. H. Marshall on Indian Art; Dr. Prafulla Chandra Ray, of Calcutta on some branch of chemistry; Mr. R. B. Withead, I. C. S., on numismatics; Mr. Manchar Lal on Indian economies and Mr. Barnes, of Lyallpur Agricultural College, on the application of science to agriculture.

Possibility of Ruined Sind.

IRRIGATION CANALS IN PUNAB.

Unrestricted.

KARACHI, August 27.—The Karachi Chamber of commerce have received from the Commissioner in Sind a reply to their letter. The reply states that regarding the possibility of a ruined Sind, consequent upon the unrestricted development of irrigation Canals in the Punjab, the whole question is receiving the close attention of the Government and the Commissioner in Sind and further that the Government had been asked if copies of the India Office Irrigation Committee Report were available to the public.

TELEGRAMS.

British Maintain Their Ground.

From Saturday Morning to Monday night the British maintained their ground, never receding an inch despite tremendous onslaughts.

UHLANS UNDER COUNT SCHWERIN.

Captured at Courtrai.

LONDON, August 27.—It is stated that one body of Uhlans who were captured at Courtrai was commanded by Count Schwerin, a nephew of the Kaiser.

PRINCE FREDERIC.

Killed by a Shell at Namur.

LONDON, August 26.—(4-45 P. M.)—COPENHAGEN. A German official telegram says that Prince Frederick of Saxe-Meiningen was killed, by a shell at Namur on August 23rd.

France.

ATTEMPTED CAVALRY RAID.

Against English Lines of Communication.

LONDON, August 27.—(5-30 A. M.)—According to much censored Paris messages to the "Daily Mail" and "Daily Telegraph," a German cavalry corps in three columns made a threatening raid against the English lines of communication, but has been.

SUCCESSFULLY REPULSED.

Two Columns Destroyed.

One column was headed off by the French before it got to Lille and fell back, being finally put to fight. The second and largest cavalry column was ambushed in a wood by French artillery and almost completely destroyed. It is not known whether the third column has been encountered yet.

Is Lille Captured?

This is probably what has given rise to the report from Ostend that Lille and other towns had been occupied.

Lille Considered Not Defended.

It seems probable that the French have decided to regard Lille and other towns as not defended.

DUNKIRK.

Non-Combatants to Leave.

LONDON, August 27.—(5-30 A. M.)—It is stated that non-combatants have been ordered to leave Dunkirk.

ENGAGEMENTS ON THE FRONTIER.

Favourable to the French.

LONDON, August 27.—(4-14 A. M.)—A French official statement says that the general impression from the engagements which occurred in the course of the afternoon and which are not yet completed on the Cambraile-Cateau front is favourable.

GERMAN OFFENSIVE IN LORRAINE.

Wholly Repulsed.

In Lorraine the German offensive has been wholly repulsed.

GERMAN AEROPLANE.

Brought Down by the French.

LONDON, August 27, (4-14 P. M.)—The French brought down a German aeroplane in Le Quesnay district. The aeroplane caught fire and fell into the British lines. Two pilots perished.

RE-CONSTRUCTION OF FRENCH MINISTRY

A Cabinet of National Defence.

LONDON, August 27.—(11-35 A. M.)—The French Cabinet has resigned and the Ministry has been reconstructed as a Cabinet of National Defence, with the addition of M. Millerand as Minister of War, M. Delcasse Minister for Foreign Affairs, M. Briand Minister of Justice, M. Ribot Minister of Finance, and the Socialist Minister Guesde Minister without a portfolio. M. Briand remains Premier.

M. Messiny Excluded.

M. Messiny, hitherto Minister of War, is not included in the new combination, which embraces all parties.

ATTACK ON SOUTHERN FRONTIER.

Germans Repulsed.

LONDON, August 26. (5-40 P. M.)—The Press Bureau states that it is officially announced that the Germans in force yesterday attacked the French on their southern frontier. The attack was repulsed and the enemy retired all along the line.

Russia.

THE RUSSIAN ADVANCE.

Coming on Like a Flood.

LONDON, August 26.—(7-35 P. M.)—ST. PETERSBURG. Papers frankly discuss the position in the western theatre of the war. They rely on the Allies to hold out pending the Russian advance, which is coming on like a flood.

AUSTRIANS DRIVEN BACK.

LONDON, August 27.—(4-14 P. M.)—The Russians have driven back the Austrians beyond the river Slotappa.

Occupation of Railway Junction.

LONDON, August 27.—(4-14 P. M.)—The Russians have also in East Prussia occupied the Railway Junction of Rothflies, twenty-one miles from Allenstein.

COSSACKS IN PRUSSIA.

Germans Cut Clean in Two.

LONDON, August 27.—Cossacks in Prussia showed an extraordinary fierceness. They charged across a burning railway cutting and fell upon a body of the German cavalry with such a fury that a number of the Germans were cut clean in two by sword strokes.

TELEGRAMS.

TROOPS IN EAST PRUSSIA.

Three Towns Occupied.

LONDON, August 27.—(1-15 A. M.)—The Russian troops in east Prussia have occupied Nordenburg, Sensburg, and Bischofsburg.

INVASION OF GALICIA.

Tarnopol Occupied.

The Russian columns invading Galicia have occupied Tarnopol and crossed the River Dniester. Only three Austrian army corps are opposing them.

THE CAPTURE OF GUMBINEN.

DUTCH WAR CORRESPONDENTS' ASTONISHMENT.

Tremendous strength of the Trenches.

A Dutch war correspondent, who has returned to Amsterdam, after traversing East Prussia, was thunderstruck when he learned that the Russians had taken Gumbinen. He said that it seemed to him to be improbable that the town could be taken, as the German trenches were of tremendous strength. He says that the Germans are not strong enough on the east to fight a big battle, as all the available troops are required in the west.—(Reuter's special service.)

Germany.

COUNT ZEPPELIN.

To Command an Airship.

LONDON, August 26.—(6-40 A. M.)—Count Zeppelin has volunteered for active service. He will command an airship. (Reuter's special Service.)

GERMAN ECONOMY.

In Petrol and Paraffin.

LONDON, August 26.—(7-35 P. M.)—The German Government has issued a circular recommending economy in the use of petrol and paraffin.

GERMAN WARSHIPS AT HELIGOLAND.

Protecting Her Own Coasts.

A Paris telegram says that German dreadnoughts in Kiel Canal and cruisers and destroyers are at Heligoland and protecting the coasts.

Austria.

SANJAK OF NOVI BAZAAR.

Evacuated.

LONDON, August 27.—Austria has evacuated the sanjak of novi bazaar.

A Collision.

Of British and American Steamers.

LONDON, August 27.—(5-30 A. M.)—The British steamer "Princess Victoria" collided with the American steamer "Admiral Sampson" in a dense fog in Puget Sound.

AMERICAN STEAMER SUNK.

Seventeen Persons Drowned.

The "Sampson" sank and seventeen persons were drowned.

India and the War.

(Associated Press Agency.)

Madras.

A TELEGRAPHIC NOTICE.

MADRAS, August 27. The Swedish Administration notifies that commercial marks and other unusual expressions and all news evidently incompatible with the neutral position of Sweden are not admitted in private telegrams.

Coonoor.

The Viceroy's Thanks.

COONOOR, August 27.—The Private Secretary to the Viceroy sent the following message to Mr. G. Mahomed Sheriff:—Please convey to the Mahomedans of Coonoor the Viceroy's cordial thanks for their message.

Bangalore.

Germans Under Military Surveillance.

BANGALORE, August 27.—Four out of six Germans on parole in Bangalore were today taken under strict military surveillance at the Barracks of the Lancashire Regiment, as they come under the category of men eligible and due to serve in the German Army, and as it would be difficult here to watch either their correspondence or movements. They will receive military rations and be at liberty to buy themselves extras, but will not be permitted access to the outside world.

Bombay.

MERCHANT VESSELS IN BOMBAY.

Lascar Crews and the War.

Desertion of lascar crews from merchant vessels in Bombay which prevailed owing to rumours that they would be taken to the scene of war has considerably abated and excepting a few refractory ones they are cheerfully carrying on the duties. Many deserters have been caught and brought back and asked to rejoin which they did.

THE MAIL STEAMER.

The Mail Steamer "Salsette" was signalled at Bombay at 2-40 P. M. yesterday, and the mails and passengers were landed at 5 P. M.

RIFLE MEETING POSTPONED.

The Annual B. P. R. A. Meeting at Meerut will not be held this year.

TELEGRAMS.

Loyal Meeting at Srinagar.

A Srinagar message says:—A Public meeting attended by over twenty thousand people including State, civil, and military officers was held under the presidency of Maharaj Sahib Bahadur at Hazari Bagh, Srinagar, yesterday. In response to the appeal made by the Viceroy in connection with the Imperial Indian Relief Fund His Highness made an opening speech expressive of loyalty and devotion to the British crown and calling upon his officials and subjects to contribute towards fund. Resolutions regarding the formation of a central and provincial committee for Jammu and Srinagar for collecting subscriptions were passed unanimously. A sum of Rs. 12,000 was subscribed on the spot and the meeting closed with prayers for the success and glory of the British Arms.

SUFFERINGS OF INDIANS.

In German East Africa.

BOMBAY, August 26.—The story of trouble and sufferings of Indians in German East Africa has been brought to Bombay by Mr. Haji Kamaria and Mr. Natoot Mahomed, members of the personal staff of His Highness the Aga Khan, who have arrived from Zanzibar. Before they left Zanzibar in the 11th instant, they met a number of Indians who were stranded in Dar-e-Salaam and were sent to Zanzibar by the British Consul. The news they bring is that the Germans recalled S. S. "Koenig" from Zanzibar to Dar-e-Salaam and captured the cargo of the steamer and robbed the passengers of everything they possessed. They were deprived of the articles of food and clothing and were driven away penniless. The same fate was meted out for the Indian residents of the place who were ill-treated and robbed of their possessions. They were put to great indignity and sufferings and were not released until they had given up everything they had. The Indians went to the British Consul and complained against the German's brutal conduct towards them and asked his protection. The British Consul after hearing their grievances chartered a ship and sent them to Zanzibar, which place they reached in a helpless condition. This happened in the initial stage of the war at the beginning of this month. The news of the ill-treatment of Indians in the German territory in East Africa caused great indignations among the Indians in East Africa. Mr. Haji Kamaria stated that the British Resident in Zanzibar had adopted every means for the safety of Indians in East Africa and those Indians had enlisted themselves as Volunteers.

Another Version.

Another Khoja, who arrived from Zanzibar, said he had met several Indians in Zanzibar who had arrived in a panic from Dar-e-Salaam. They complained that they had been robbed by the Germans of everything they possessed and were turned out from the place. Speaking of the German prisoners in Zanzibar, he stated that the British Resident showed them every consideration and sent them to Nairobi as prisoners of war. The Indians in the German East Africa were reduced to the condition of paupers and they hoped that England would deliver them from the heavy hands of Germans.

Several Other Complaints.

Several letters have been received in Bombay from friends and relations of the people in Dar-e-Salaam complaining of the condition to which they were reduced by the Germans.

Karachi.

THE "RHEINFELS" AND "WARTURN" Landing of Their Cargo.

KARACHI, August 27.—The entire cargo of the steamers "Rheinfels" and "Warturm" will be landed in Bombay. These vessels carried cargo for the following ports:—Calcutta, Karachi, Cocanada, Cochin, Tuticorin, Bohweir, Muscat, Busrah, Koweit, Marmagao, Hongkong and Colombo. Delivery of these goods can be taken at Bombay by the consignees or their agents on production of Bills of Lading fully endorsed and on payment of freight (if unpaid), all customs and dock dues and other charges. Delivery orders will be granted by the Customs Department. Contraband goods, as also goods which are consigned to German or Austrian subjects, will not be delivered. In order to recoup the charges incurred in the discharge and delivery of the cargo an extra fee equal to the Dock wharfage fee in the case of goods landed at the Bunder will be levied in respect of each consignment. These fees will be collected by the Port Trust on behalf of the Government along with other Port Trust charges before delivery of the goods at the Docks or Bunders is permitted.

Poona.

MR. TILAK ON THE CRISIS. A Stirring Speech.

POONA, August 27.—Presiding at a lecture in connection with the Ganapati Festival Mr. Tilak exhorted a large gathering to support the Government in every possible way at the present crisis. He denied he had ever incited people to resort to violent methods. He differed from the Government respecting details of internal administration but contemptuously contradicted the allegation that he wanted that the structure of the present Government should completely be ruined. They must sink their differences and convince the Government of their sincere desire to assist them. The presence of English rulers is desirable even from the point of view of Indian self-interest.

Allahabad.

LADIES ASSOCIATION IN U. P. The Constitution.

ALLAHABAD, August 27.—Lady Meston has consented to be the President of the Ladies Association for the United Provinces which was formed at a meeting of ladies at the Government House, Naini Tal on Wednesday for the purpose of providing comforts for troops on active service. Local branches are to be formed all over the Provinces and the general management of the work is to be in the hands of the executive committee at Allahabad consisting of Mrs. Ferrard as Chairman, Lady Richards, Mrs. Cowper, Mrs. Morilal Nehru, Mrs. Rose Alston and Mrs. Chesney.

THE GREAT EUROPEAN WAR.

RUSSIANS ADVANCING LIKE A FLOOD.

GERMAN AIRSHIP BLOWN UP AND GERMAN PRINCE KILLED.

English Occupation of Ostend and Environs.

GERMAN ARMED MERCHANTMAN SUNK.

TILAK'S TRIBUTE TO BRITISH RULE.

(REUTERS AGENCY.)

The British marines have occupied Ostend and the vicinity. Another attempt to throw a bomb on Antwerp has been frustrated. A body of Uhlans with Count Schwerin, a nephew of Kaiser, has been captured at Courtrai. Two German Princes have already offered up their lives. The best German regiments are being exhausted by being employed against British forces and German attempts on French lines are being repulsed. The Belgians intimate success of their operation in drawing the Germans on to the Malines-Brussels line. German attempts in Lorraine have been fully repulsed. A German aeroplane has been destroyed and a German merchantman has been sunk. Togoland has unconditionally surrendered to the allies. The Russians in East Prussia are progressing like a flood. They have come nearly into the heart of Eastern Prussia and occupied a railway junction near Allenstien. The Austrians are being driven back. Recruiting in England is going on at its best. Sriju Tilak in India has exhorted people to support the Government in every possible way at the present crisis.

England.

A RUSH IN RECRUITING.

A Magnificent Body of Picked Men.

LONDON, August 26.—(7-35 P.M.)—Recent war news has resulted in a rush in recruiting. Monday and Tuesday were the best days since the beginning. Tests are strictly enforced. It is stated that as many as thirty per cent are rejected. The result is that a magnificent body of picked men is being formed.

WANTED.

As Many as Possible.

Mr. Asquith emphasised in the House of Commons that Earl Kitchener wanted as many recruits as possible.

COMPULSORY SERVICE IN CRISIS.

Not to be Adopted.

Mr. Hamersley asked whether in the present crisis some form of compulsory service should not be adopted. Mr. Asquith replied in negative and referred Mr. Hamersley to Earl Kitchener's statement.

BRITISH MOVEMENTS.

Ostend and Environs Occupied.

LONDON, August 27.—(4-45 P.M.)—It is officially stated that the British Marines have occupied Ostend and Environs.

INTEGRITY OF BELGIUM.

British Support Promised.

LONDON, August 26.—(4-20 P.M.)—In the House of commons today Mr. Asquith announced that he would to-morrow move a humble address to His Majesty praying him to convey to the king of Belgium the expression of sympathy and admiration at the heroic resistance of the Belgians and the assurance of Great Britain's determination to support Belgium in every way to vindicate her independence and the Public Law of Europe. (cheers.)

A NAVAL SUCCESS.

A German Merchantman Sunk.

LONDON, August 27.—In the House of Commons this afternoon Mr. Churchill announced that H. M. Cruiser "Highflyer" has sunk the armed German merchantman "Kaiser Wilhelm Der Grosse".

EVENTS IN GERMANY.

Prior to Rupture of British Relations.

LONDON, August 27.—A detailed report from the British Ambassador in Berlin to sir Edward Grey describing the events prior to the rupture of relations has been published. It may be described as the most remarkable diplomatic document of the modern times.

The Ambassador on August 4th asked the German Government whether Germany would refrain from violating the Belgian neutrality.

Herr Von Jagow, Foreign Minister, immediately replied "No, since Germans have already crossed the frontier." Julow explained that Germany was obliged to advance into France by the easiest road and strike a decisive blow as quickly as possible. Since an advance through the line of fortresses to the south would have involved a great loss of time he regretted that it was impossible for Germany to draw back.

After presentation of the British Ultimatum Herr Von Jagow expressed poignant regret at the crumbling of his entire policy which was to make friends of England and through England of France.

The Ambassador therefore declared that England in view of her engagements could not have done otherwise.

The Ambassador afterwards visited the Chancellor who was very agitated.

The Chancellor began a prolonged harangue declaring that "Just for a scrap of paper containing the word 'neutrality' Britain was making war on a kindred nation" and that his policy of friendship with England had humbled like a house of cards.

The Ambassador strongly protested against the Chancellor's declaration that Britain would be responsible for the terrible events pointing out that Britain's honour required her to defend Belgium's neutrality and that the fear of consequences could not deter Britain.

The Ambassador refrained from further argument as the Chancellor was so excited, so evidently overcome by the British action and so little disposed to listen to reason.

This terminated the painful interview.

THE PARLIAMENT.

To Meet at Short Intervals.

In the House of Commons this afternoon Mr. Asquith intimated that it was most necessary and desirable that during the war Parliament should meet at short intervals.

FIELD MARSHALL'S REPORT.

Prospects of Allies Satisfactory.

LONDON, August 27.—In the house of Commons to-day Mr. Asquith announced that Field Marshall Sir John French reports that the British troops were engaged yesterday against a superior force. The troops were splendid and the prospects of the allies in the impending battle are satisfactory.

A Compliment to the French Forces.

Mr. Asquith added that Field Marshal French speaks in high terms of the quality and efficiency of the Frenchmen and their officers. (Loud Cheers.)

German Togoland.

OFFERS TO CAPITULATE ON TERMS.

Refused by Great Britain.

Mr. Harcourt announces that the enemy in Togoland had offered to capitulate on terms. The British Commander had replied that they must surrender unconditionally, adding that Britain always respected private property. Mr. Harcourt added that the commander had crossed the river Amu and the German answer was expected tonight.

UNCONDITIONAL SURRENDER.

Allies Enter Kamina.

LONDON, August 26.—(7-20 P.M.)—The Colonial Office Announces that Togoland has surrendered unconditionally. The Allies will enter Kamina to-morrow.

British Colonies.

CANADIAN WOMEN'S HOSPITAL.

Accepted by the Admiralty.

The Women of Canada have offered through the Duchess of Connaught to build, equip and maintain a naval hospital. The Admiralty has gratefully accepted the gift which will be known as the Canadian women's hospital.

Belgium.

TREASURY BILLS.

Treasury Bills for fifteen million Sterling have been allotted. The average rate was three and three quarters per cent. Total applications amounted to forty millions.

ANOTHER AIRSHIP'S ATTEMPT.

On Antwerp.

LONDON, August 26.—(6-40 P.M.)—Another airship attempted a raid on Antwerp last night, but the authorities were too watchful, and the airship abandoned the attempt.

RECENT BELGIAN OPERATIONS.

Their Object Accomplished.

LONDON, August 27.—(4-50 A.M.)—An official communique issued in Antwerp says that the recent Belgian operations have succeeded in drawing the Germans on to the Malines-Brussels line, the object being to relieve the French positions. In consequence, the Fourth German division, which was marching southward, has been obliged to march back. The Fourth Belgian Division at Namur accomplished its task in holding up the German column and then retired on the French lines.

Some Namur Forts Still Holding Out.

The "communique" adds that certain Namur forts are still holding out.

Germans Advancing Headlong.

From news received from Belgium it appears that the Germans are advancing headlong, regardless of their lines of communication.

UNTRUE RUMOURS.

Of Occupation of Lille and Other Towns.

LONDON, August 27.—(11-35 A.M.)—The reports which have been in circulation to the effect that Lille, Roubaix, and other towns have been occupied are not true.

FRENCH AND BRITISH FORCES.

Slightly Drawn Back.

A French official communique announces that in the north the French and British forces have been slightly drawn back.

BRITISH BRAVERY.

In the Fighting Round Mons.

LONDON, August 27.—Accounts which have appeared in the papers of the fighting round Mons indicate that the British troops were stationed on the French left. The Prussians seem to have fought with reckless bravery, hurling themselves again and again at the British lines which repelled them every time with fruitful slaughter.

FINEST GERMAN REGIMENTS.

Thrown Back with Appalling Losses.

The finest troops of the German army appear to have been selected for the attack against the British lines, but regiment after regiment was thrown back with appalling losses.

BRITISH BAYONET CHARGES.

Germans Unable to Stand Against.

The Germans were never able to stand up against British bayonet charges.

ప్రకటన.

విరోధాలోని మహాస్వామిమువలన కొంత కాలమువరకు పొగయోడల రాకపోకలు క్రమముగా జరుగుటలేనంతవఱకు, ఆంధ్రపత్రిక ముద్రింపబడు యెర్రాకాగితముల బేర్లు ఇంకను చెన్నపురికి తేరలేదు. అందువలన చెన్నపురిలో లభించిన యీ కాగితముల మీద పత్రికను ముద్రించుట యని వార్యమైనది. మాకువచ్చు కాగితపు వెలకంటె నధికముగా మూల్యనిచ్చికొనినను, నింతకంటె మంచికాగితములు దొరకమికి చింతించుచున్నాము. పత్రికాధిపతి.

వార్తపత్రిక

చందాదారుల కెప్పటివలె రూ. 2-8-0 ఈపత్రికయొక్క యుపయోగము చదివిన వారలకు దెలిసియే యున్నది. ఇంతవరకు సీపత్రిక సంగతి నెరుగని దేశభాషాభిమానుల నందఱనునమూనా పత్రికను దెప్పించవేడుచున్నాము. తెలుగు పత్రికల యందెల్లను నెక్కువ వ్యాపకముగల వార్తాపత్రిక. భూలోక వార్తలను వ్యవహారములను దెలిసుకొనుట కిది తగిన పత్రిక. దినపత్రిక యక్కరలేని వారలకు వారపత్రిక వంపబడు చుండును. ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయము, పోస్టుబాక్సు నెం. 212, మదరాసు.

జ్వరహరి.

సీసా 1-కి వెల రూ. 0-12-0 జ్వరము శరీరమునందు రక్తభేదము, రక్తగతిభేదమువలన గలుగును. సాధారణముగా నీటి, గాలి, స్థలపుమార్పువలనను దేహమునకు గాసివలనను జ్వరమువచ్చును. జ్వరహరిని అయిదు పూటలు సేవించిన పట్టువిడుపు జ్వరములు, చలిపురాజ్వరములు మొదలగు సమస్తజ్వరములు మానును; కొద్దిదినములు సేవించిన శరీరము యధాస్థితినిజెంది ఆరోగ్యము గలిగియుండును.

కలరామాత్రలు.

డబ్బీ 1-కి 12 మాత్రలు వెల రూ. 0-6-0. కలరా స్లేగువలెనే ఒకవిధమైన అంటుజాడ్యము. ఇది గాలియందు నీటియందుపరమాణువులైన విషపురుగులు చేరుటవలన గలుగును. తగిలిన వెంటనే మందును తినుట ఆవశ్యకము. కలరా యున్నచోట నీటిని కాచిత్రాగుట యుక్తము.

కఫహరి.

సీసా 1-కి రూ. 1-0-0. వి. పి. సహా రూ. 1-4-0. దగ్గు శ్వాసకోశములందు బలహీనతవలన ఏర్పడును. ఇది అనేకవిధములు. శైత్యమువలన ఏర్పడిన దగ్గు. శీతకాలమున ప్రబలించు దగ్గు. శ్వాసకోశముల సూక్ష్మ నాళములందు ఏర్పడుదగ్గు. ఉబ్బసము, క్షయదగ్గు. దగ్గుకు సేవించవలసినమందు దగ్గుజీధమును బట్టియుండును.

సుఖభోగి తైలము.

డబ్బీ 1-కి రూ. 1-0-0. వి. పి. సహా 1-4-0 అన్నివిధముల వ్రణములకును, కొరుకు పుండ్లకును ఈ తైలము ఉపయోగించును. ఈతైలమును రాచిన పుండ్లు నూనును. లోపలికి మాత్రలను తినవలయును. అన్ని గాయములను మాన్పును. అమృతాంజనము డిపో; 108, ఫ్రేకోడ్డు, బొంబాయి 9, జహంగీరుబీధి, మదరాసు.

తామర తైలము

నీకు తామరబాధ గలదా?

ఒక్క మా తామర తైలము డబ్బీను ఆరు అణాలకు కొని నాలుగైదు సారులు రాచినయెడల తామర నిర్మూలమగును. నయము కాని యెడల మీ ఆరుఅణాలు తిరిగితిసికొన వచ్చును.

అనేకసంవత్సరములు, మాసములు బాధపడిన వారు దీనివలన తక్షణమే సుఖముపొందిరి.

హా! నిదురపట్టక బజ్జి బజ్జుచుండు అకస్మిక వానికైనను వద్దు.

తేలు మందు.

వెల సీసా 1-కి 0-8-0, వి. పి. సహా 0-12-0.

తేలుకాటువలన అపాయములేదు గాని విశేష బాధ గలదు. విషము నెత్తురులో తేలుకాటున ప్రవేశించదు. బాధనరములవెంట పెద్దనరముదగ్గర నుండి లాగుట ప్రారంభించును. కుట్టినచోటును మొద్దగునట్లు చేసిన బాధ తగ్గును. ఈద్రావకము ననేకులు పరిశీలించిరి. ఇది మిగుల ఘాటు గలిగి నీటివలె నుండును. చెడకుండుటకు గాను రబ్బరు బిరడాగల సీసాలో మందు పోయబడినది. కుట్టినచోట కొంచెము మందుపోసిన బాధమాయమగును. మందును గలిగియున్న తాము బాధపడక నితరులకు పుణ్యము గట్టుకొనవచ్చును. ప్రతియింట నుండదగినది.

వండ్ల పొడి.

డబ్బీ 1-కి వెల 0-2-0, 12-కి రూ. 1-2-0.

పంటసెప్పులకు దివ్యోషధము. సువాసనగలిగి ఉండును. సర్వసామాన్యముగవాడుటకు దగిఉన్నది.

కుప్పకు తైలము.

బీళ్ళ 1-కి వెల రూ. 0-8-0 వి. పి. సహా 0-12-0.

ఈతైలము పొడలు, బొల్లి, తెలుపు, నలుపు, కుప్పలకు రాయుటకు ఉపయోగించును.

గజ్జికి తైలము.

వెల డబ్బీ 1-కి రూ. 0-3-0 వి. పి. సహా 0-7-0.

గజ్జి, చీడ శరీరమంతట వ్యాపించి ముఖ్యముగ చిన్నపిల్లలకు విశేషబాధను గలిగించుచున్నవి. ఈతైలమును నాలుగుపూటలురాచిన తప్పక జనిజేయును. అమృతాంజనము డిపో; 108, ఫ్రేకోడ్డు, బొంబాయి 9, జహంగీరుబీధి, మదరాసు.

విజ్ఞాపనము.

చందాదారులు అడ్రెసులు వగయిరా మార్పుటకయి యత్తరములు వ్రాయునప్పుడు తాము దినపత్రిక చందాదారులో, వారపత్రిక చందాదారులో వ్రాసినయెడల చాలసులువుగా నుండుటయేగాక వారికి జవాబులు త్వరగా నొనంగబడగలవు. వారిపేరవచ్చు పత్రికలమీద ముద్రించిన పేరును నెంబరులోగూడ చించిపంపినయెడల మాకు పని అతిసులభముగాన, అందరట్లు చేయుటకు వేడబడుచున్నారు.

నోటీసు.

కొందఱు విలేఖకులుకాగితము రెండు ప్రక్కలును జులుగుగా వ్రాసి పంపుచున్నారు. రెండు ప్రక్కలు వ్రాయుటలో ముద్రణకార్యము మిక్కిలి కష్టమగుచున్నది. కావున దయయూచి విరళముగా, కాగితమునకు ఒకవైపుననే వ్రాసి పంపుదురుగాకయని ప్రార్థించుచున్నాము. [ఆం. ప. సం.]

కావలయును.

ఆగ్ర్య వైశ్య మహాస్థలి పోషణకేంద్ర కేయిక్ అందు కంపెనీవారు వైశ్యపత్రికను అక్టోబరు నెల 1-వ తేది మొదలు ప్రచురించెదరుగాన, వార్తాపత్రికాధిపతి కావలయును. కాన వలయువారు ఆగ్ర్య 31-వ తేదిలోగా ధర్మాస్త్రులు పంపుకొనవలయును. వారివారి యోగ్యత ననుసరించి వేతనము యేర్పరచడమవును.

APPLY TO:— PAYNE & Co., MADRAS.

ఉత్తరరామచరిత. ౦-౭-౦

అభినవమోహనము. ౦-౬-౬

ఈరెండును మనోహరములయిన నాటకములు.

ద్వివేది, బ్రహ్మానందశాస్త్రి.

తుని- గోదావరిజిల్లా

శ్రీకాళహస్తిమాహాత్యము.

రెండవ కూర్పు.

“స్తుతమతియైన యాధికవి భూర్జటి పల్కుల కట్లు గల్గెనీ, యతులిత మాధురీ మహిమ” యని శ్రీకృష్ణదేవరాయలచే శ్లాఘింపఁ బడినది. ఇప్పుడు రెండవకూర్పు చక్కగ నవరించి పెద్దయత్నములతో ఆంధ్రవాల్మీకి రామాయణమును సుభద్రావిజయ నాటకమువలె ముద్రింపఁ బడినది. ఆంధ్రవాల్మీకి రామాయణ కృతికర్తలగు బ్ర. శ్రీ. వానిలికొలను సుబ్బరావుగారు వ్రాసిన టీకయు దీనికి జేర్చబడినది. ఇందు శ్రీ కాళహస్తిశృంగనిపటము గలదు.

నగము కాలికో వెల 1-0-0 పూర్తికాలికో 1.

ఆఱు ప్రతులొక్కసారి కొనువారికి 1-0-0 కు

వంతు త్రోసివేతుము. వలసినవారు.

శ్రీ రామజయమంగి

తిరువల్లిక్కేణి, చిత్తూరు

సర్వజీవన.

భాతుపుష్టిమందు లన్నిటికి తల్లి.

ఇది సంజీవనంటి ఒక వనమూలిక. ఇదియే మన పూర్వీకుల ఆతిరహస్యపు బొమ్మ. దీనివ్రభావము కనుగొనవలయునన్న రాత్రి పరుండబోవు సమయమున పుచ్చుకొనిన కొన్ని నిమిషములలో దానివ్రభావము కనపడును. నపుంసకత్వము పోగొట్టుటకు యంతకుమించినది లేదు. జన్మోద్దియ దుర్వినియోగముచేతను మూత్రద్వారంబులకు సంభించెడి అనేకవ్యాధులను పోగొట్టుటలో రాజునంటిది. రక్తమును కుద్రపరచి నరములకు పటుత్వమును దేహమునకు బలమును కాంతియు నిచ్చును. 20 విధములగు మేహములను మొదలంటి వాతము చేయుటలో సంజీవనంటిది “సర్వజీవన” ఇది శ్రీలు, పురుషులు, బాలరు వృద్ధులు అందరును నుపయోగించవచ్చును. ఇది పుచ్చుకొనినయెడల వృద్ధాప్యము నశించి మిగుల బలమును ఆయుర్యృద్ధియుకలుగును.

వెల టిన్ను 1-కి 2-0-0 పోస్తేజి ప్రత్యేకము

ప్రొఫెసర్ జి. యస్. నాయుడు, (13-5-14) కలియుగభీమ.

16 కృష్ణస్థ మొనలివిధి, తిరువల్లిక్కేణి మదరాసు.

సత్యముగా మోసముకాదు.

గుణపదనిచో ద్రవ్యమును ఖండితముగా తిరిగి యిచ్చెదము.

ఒకానొక ఘోషయి మహాత్మునిచే చేయబడిన

మేహధ్వంసని గజకేసరిమాత్రలు

ఈ మాత్రల సేవచే ఉష్ణవాయువు, మేహసంబంధి గ్రణములు, చెల్లికురుపులు మొదలగు మేహసంబంధసమస్త వ్యాధులు ధాతునష్టము, ధాతు నీరైయుండుట, దేహబల హీనత మొదలగునవి నివర్తించి దేహరోగ్యము, ధాతుపుష్టి సంభోగసుఖము కలుగును. సీసా 1-కి క్రయం రూ. 0-2-0

దేహపుష్టి బొమ్మ:—ఈ బొమ్మను సేవించినవో

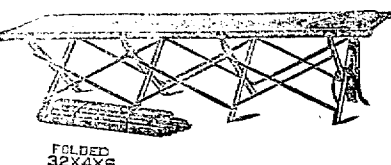
దేహముచిక్కిపోవుటయు, బలహీనత, అజీర్ణము, అగ్నిమాంద్యము, నరములబలహీనత మొదలగునవి నివారణయై, బిడ్డ శక్తి, నరములపుష్టి, రక్తవృద్ధి, దేహపుష్టి, జ్ఞాపకశక్తికలుగును. విద్యార్థులకు, స్త్రీ డర్లకు చాల ఉపయోగకరము. సీసా క్రయం రూ. 2-0-0.

మాలిగము. —హాళప్ప దేవరమతం సిద్ధ

హరపన

వర్షా మదతమంచములమీద సుఖముగా నిద్రపోవలసినది.

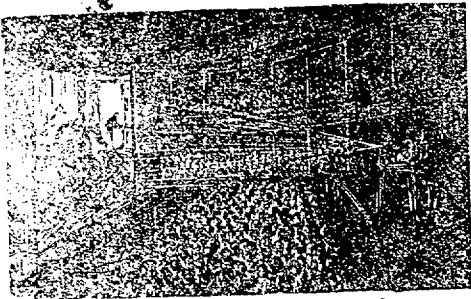
ఇది 1000 పౌండుల బరువును భరించగలదు.

ప్రమాణము
విద్యుత్ ప్రమాణము,
ఎన్నింటి నైనను
వీలవచ్చునని నిద్ర
దీనిమీదపట్టగలదు

దీని సౌకర్యముని వాడుచున్నాడు. దేశసంచారము
జేయుచుండు అక్షరములు విద్యార్థులు, దీనిని గూర్చి గొప్పగా
క్లాభించియున్నారు. ఇది అమెరికా దేశమందు చేయబడినది.
6 1/2 అడుగులు పొడుగు, 2 అడుగులు వెడల్పు, మడిచినప్పుడు
15 పౌండులకు మించనిపొడవుగా కట్టుకొని చేతిపట్టుకొని పో
వచ్చును. ఒక చిన్న బాలుడొకడైనను దీనిని తీసికొనిపోవచ్చును.
ధర మలచము 1-కి, రు. 10-0-0 దోమతెర సామాను 2-0-0.
కయ్యిపోనుల బరువును ఈమంచముమీద వేసినను సులభముగా
భరించగలదు. చక్కని జల్లికతో చేయబడిన దోమతెర 6-0-0
చిరునామా:— ఖాదర్ అండు యూనస్ బ్రదర్సు,
వాచ్ అండు కాక్ ఇంస్ట్రుమెంట్స్, మదరాసు.

ద్రవ్యవంతుడగుటకు మార్గము.

సుమారు రు 600 లు ఖర్చు పెట్టినయెడల ఒక కాక్
బయస్కోపు మెషీను ఒక ప్రదర్శనమునకు సరిపడే ఫిలుములు
కొనగలరు. వాటితో వేలవేలు ఆర్జించగలరు. ఆసంగతు
లన్ని మావద్ద మెషీను కొనువారికి ఒక పూటలో ఉచితముగా
శేర్మదము త్వరగా భాగ్యవంతు లగుటకు యుంతకుమించిన
సుభువుమార్గము మరలేదు. పూరాసంగతులుగల క్యాటలాగును
చూచిన తరువాత మీకే తెలియగలదు. ఆలోచించకండి.
త్వరపడండి. కారనేషన్ బయస్కోప్ కంపెనీ,
హెడ్డాఫీసు :—121, పెద్దపేటి తిరువల్లి క్లబ్బి, (మదరాసు)
బ్రాంచి:—ఉర్లాం. గంజాం జిల్లా.

పోస్టేజి సహా ఉచితము.

వీరవర్మరాజును నూనిలియును.

ఒకనిచిత్రమైన కథ—చదువుటచే
మానసోల్లాసము కలుగజేయుటయే
గాక ఆరోగ్యమునకు కావలసిన
స్వాభావికమైన కొన్ని విధులను
అందుచెలిపి యున్నాము. కోరువారికి
ఉచితముగా పంపబడును.

జాగుసేయక తక్షణమే వ్రాయుడు.

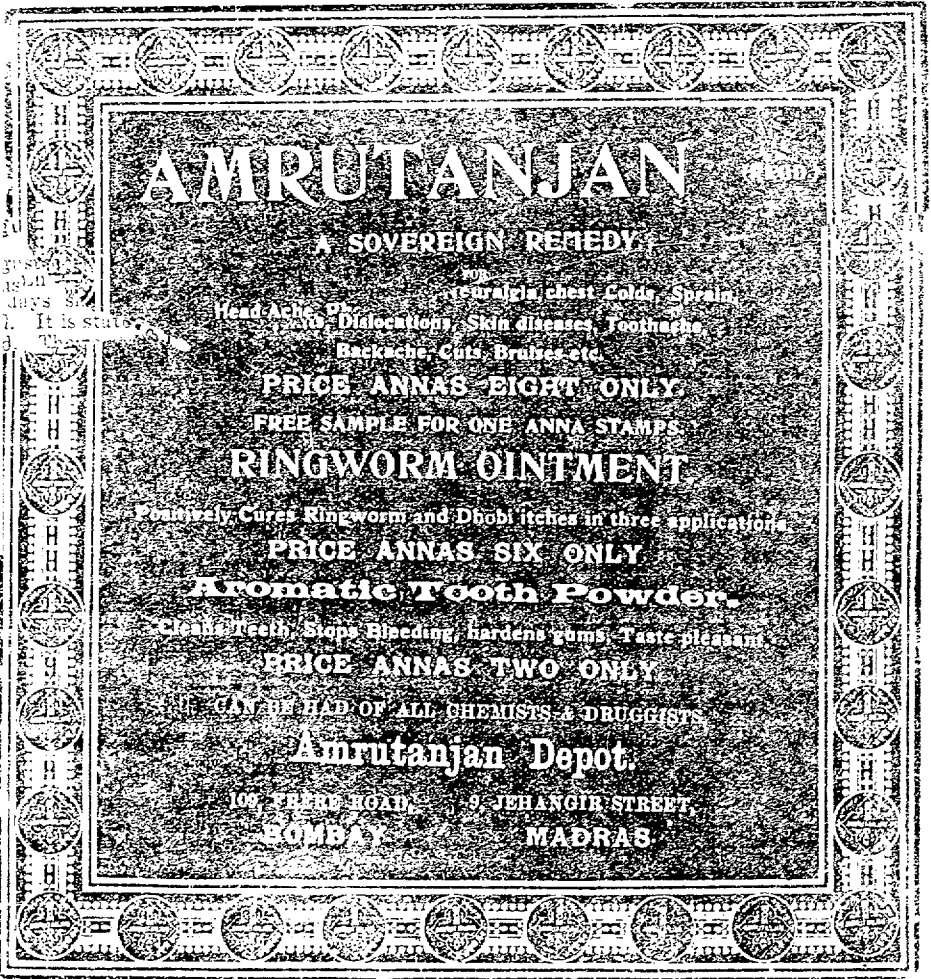
వైద్యశాస్త్రి మణిశేంకర్ గోవిందజి.

ఆతంక నిగ్రహ ఔషధాలయము.

22, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

ఈపంచలు కొనువారికి వీటితో పంచ 1-కి ఆత్మలార్పా
టమున కోర్వనికోడండ్ర ప్రలాపము అను నూతన గ్రంథ
మొకటి కూడా ఇనాముగ పంపబడును.
మంచిసమయము! వేనవేలు కర్పవడినవి!! ఔనుకదారకవు!!
మేలైన జపాక పట్టు పంచలు

అమృతాంజనము
అన్ని నొప్పులకు లోకవిఖ్యాతమైన పరమామృతము.

AMRUTANJANI
A SOVEREIGN REMEDY
Head Aches, Stomach Disorders, Chest Colds, Sprains,
Rheumatism, Dislocations, Skin Diseases, Footaches,
Backache, Cuts, Bruises, etc.
PRICE ANNAS EIGHT ONLY
FREE SAMPLE FOR ONE ANNA STAMPS
RINGWORM OINTMENT
Positively Cures Ringworm and Dhobi Itches in three applications.
PRICE ANNAS SIX ONLY
Aromatic Tooth Powder.
Cleans Teeth, Stops Bleeding, Hardens gums, Taste pleasant.
PRICE ANNAS TWO ONLY
CAN BE HAD OF ALL CHEMISTS & DRUGGISTS
Amrutanjani Depot.
109, FREDERICK ROAD, BOMBAY. 9, JEHANGIR STREET, MADRAS.

అనేక పంచలు కర్పవడి: ఇదను
ప్రస్తుతం ధరలు తగ్గించియున్నాము.
వాచకులారా! శృంగారమున్న
నాగరికతయున్న గలమేలైనఅసల్
పట్టుపంచలు పండుగదినముల అనం
దముకొరకు తెప్పించి వికయించినది
పో... మిగత కొద్ది పంచలుమాత్రమే
యున్నది. ఇందులో ఎరువు, పచ్చ,
ఆమపచ్చ, నోజా, మేళువర్నం
ఇత్యాదిరంగులు గలవు! క్లాఫునీయమైనట్టివి. త్వరపడుదు.
గృహమునడిచిన్ని 2 1/2 మూర పెడల్పుగల పట్టుపంచ 1-కి 2-0-0
పంచ 1-కి తపాలఖర్చులు 0-4-0
డిటా రెండుపంచలు కొనువారికి తపాలఖర్చులు ఇనాం.
టి. సీతారామ మొదలియార్,
3, కందప్ప మొదలి వీధి, తిరువల్లి క్లబ్బి, మదరాస్.

వజ్రగుళికలు.

దీని వెల బుడ్డి 1-కి రు. 1-0-0

ధాతుపుష్టికి, బలమునకు, ప్రాణమునకు రక్త
పుష్టియు, సరపటుత్వమును కారణములు రక్తపు
ష్టికి మంచి ఆరోగ్యము మూలము ఆరోగ్యము
బహిరంగ శరీరవ్యాయామమువలనను, జీతేంద్రి
యత్వమువలనను గలుగును. వ్యభిచారము, సుఖ
రోగములు, దురభ్యాసములు, విశ్రాంతి లేకుండు
టయు, ఆరోగ్యమునకు హానినిజేయును దీనివలన
శుక్ల నవ్వు, స్థలము, శక్తి లేకుండుట, అగ్ని
మాంద్యము, భయము, కంఠము, చురుకుదనము
లేకుండుట మొదలగునవి గలుగును. వైజ్యబులకు
వజ్రగుళికలు వజ్రాయుధమువంటివి

అమృతాంజనం డిపో, ఫోర్ట్, బాంబాయి

FREE! దీనిని జదువవలదు FREE!!

ప్రతికుటుంబమునం దుండదగిన పుస్తకము.

అత్తలార్పాటమును కోర్వని కోడండ్ర ప్రలాపము.

(రెండవకూర్పు) ఒక అణా లెహలా బిళ్లపంపువారి కుచితము
ఈయాగస్టునెల కడపకత ఈధరకు ఇవ్వబడును.

మిత్రులారా! మేమీ గ్రంథమును గత ఏప్రిల్ నెలలో
ప్రచురించినపుడు అనేకులు మాకు మీకని తీసికొన్నందున
అగ్రంథము మేలలోనే ఖర్చుపొయినది. వెనుక వ్రాయు
వారలకు లేదని వ్రాయటకు జరిగిల్లి, మజల ముద్రించితిమి.
ఇదియును మనుపటికలెనే ఖర్చుగనని యెంచి మునుమున్న
తమకు ప్రబోధించెదము. ఈగ్రంథముచే మేము లాభమంద
వలయునను కోరికలేనివారమని గ్రంథమును దెప్పించుకొను
వారలకందటికె దెలియును. ఈగ్రంథము ప్రతిశ్రీలు జదివి,
అత్తలయెడ కోడండ్ర కుండవలసిన మర్యాదయు, కోడండ్ర
యెడ అత్తల కుండవలసిన ప్రేమను గ్రహించి సుఖంబుండు
రను పరోపకార బుద్ధిచే నిది ప్రచురించెదము. కొద్దిప్రతులే
ముద్రించుటచే ద్వరపడి తెప్పించుకొందురని మాప్రార్థన.

చిరునామా:— ధనలక్ష్మి కంపెనీ,
నెం. 6, వెంకటేశమేష్ట్రీ వీధి, సామాకార్ పేట, మద్రాసు.

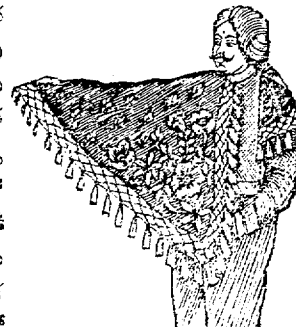
అమృతాంజనము డిపో, 109, ఫ్రీడ్రోడ్డు, ఫోర్ట్, బాంబాయి. లేక నెం. 9, జహంగిరువీధి, మద్రాసు.

పురుషులు బాలురు అలంకారమునకై ధరింపదగిన

జపాక పట్టుజాలరు చొక్కము

2 మూరలు చచ్చాకముగల చుమల 1 టి కి రు. 1-6-0
1 1/2 " " " " " " 0-15-0

ఒకటేసారి రెండుచుమలలు కొనువారికి శ్రీలు కంత
మన ధరించు గట్టెలడ్డ, కోడండ్ర ప్రలాపముచిత్రము.
ఒకటిరెండు గుడ్డలకు పోస్తేజి 0-8-0.

ఇదివఱ కందఱు వికయించిన
పట్టుపంచలంటిచాయపోవు
వనికీ రానివి కావు. అందు
రంగులుగల గుడ్డలో వివిధ
రంగులతో తీగలు, ఆకులు,
పూవులనలె అంచులలో
వాడరగట్టి చాని వెంబడి
పట్టుతో చుట్టును వచ్చులు
కట్టియుండును. వేనవేలువిక్ర
యించితిమి. ఇప్పుడులేనిదో
దొక్.

After pres.
on Jagow ex.
of his entire pol.
and and through

వేనవేలుగను. చుమలల చాయమొదలగు వానికి గారెం
ఈయానందవత్సరము దలిపండుగలలో ఆనందముగ
ధర తగ్గించితిమి. జపాక సిల్క్ వేరహాస్.
పీకేమేష్ట్రీ వీధి, సామాకార్ పేట్, మద్రాస్.

సుపీరియర్ లీవర్ జ్యూయెల్లెవాచ్.
గోలుసుతోసహా ధర రు 3-0-0. పోస్తేజి 0-4-0.
దీనికి 5 సంవత్సరముల గ్యారెంటీ గలదు.

ఈగడియారము డయలుమీద
మాకంపెనీ పేరు ఎట్టనిసిరా
తోను ముద్రింపబడియుండును.
ఇది చూచుటకుకందమై తలచీగ
మును, దస్తుప్రాఫ్ అను గ్లాసు
డూముసుగలిగి మొరటుపనులకు
దగియుండును. పెట్టెమాత్ర లో
భాగమున గ్యారంటీ వీటి అతి
కించి యుండును. సీమ నుండి
మాకై తయారుచేయబడినది. గాన సెవరియొద్దను జిక్కదు.
ఒకరోక్కరును దీయదరను తలంపుతో తక్కువ వెలనుంచి
తిమి. చాలకాలము పనిచేయునట్టిదియు, స్వల్పధరగల గడి
యార మిదిమొకటియేయని యనుభవంబున దెలియును. ఇదివఱ
కనేక గడియారములు ఖర్చు యోగ్యతావశ్రముల నంది
యున్నది. ఒకటి తెప్పించి చూడుడు. మాపట్టణముననే యనే
కులు కొని సంతసించినర వేలుమాట లెందుకు?
సుపీరియర్ వాచ్ కంపెనీ, పోస్టుబాక్సు నెం157, మద్రాస్